

Budapest Főváros IX. Kerület
Ferencváros Önkormányzata

Iktató szám: 108/2013.

ELŐTERJESZTÉS
a KÉPVISELŐ-TESTÜLET
2013. május 16-i ülésére

Tárgy: Értékelés Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzatának 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Előterjesztő: Formanek Gyula alpolgármester

Készítette: Szilágyi Imre csoportvezető, Humánszolgáltatási Iroda

Előzetesen tárgyalja: Humán Ügyek Bizottsága 2013. május 15.

Az előterjesztés a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel: dr. Székelyhidi Livia s.k.

Az előterjesztéssel kapcsolatos törvényességi észrevétel:

Rendelet	☐	
Határozat	☐	normatív
	☐	hatósági
	☒	egyéb

A döntéshez egyszerű minősített	☒	többség szükséges.
	☐	

Az előterjesztés a kifüggesztési helyszínen közzétehető:

igen	☒
nem	☐

Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható.

**BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET FERENCVÁROS ÖNKORMÁNYZATA
ALPOLGÁRMESTER**

Ügyiratszám:

Ügyintéző: Szilágyi Imre

Tárgy: értékelés az Önkormányzat 2012. évi
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
ellátásáról

Melléklet: 1 db.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján az Önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal.

A Humánszolgáltatási Iroda elkészítette Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzatának 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló értékelését, amit jelen előterjesztéshez mellékelek.

Az értékelés a jogszabályi előírásoknak megfelelően az alábbiakat tartalmazza:

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátásokra vonatkozó adatokat,
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatását,
- a felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzéseinek megállapításait,
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján,
- a bűnmegelőzési program, illetve koncepció főbb pontjait,
- a civil szervezetekkel történő együttműködés kereteit.

Kérem Tisztelt Képviselő-testületet az értékelés megtárgyalására és elfogadására.

Budapest, 2013. május 2.

**Formanek Gyula s.k.
alpolgármester**

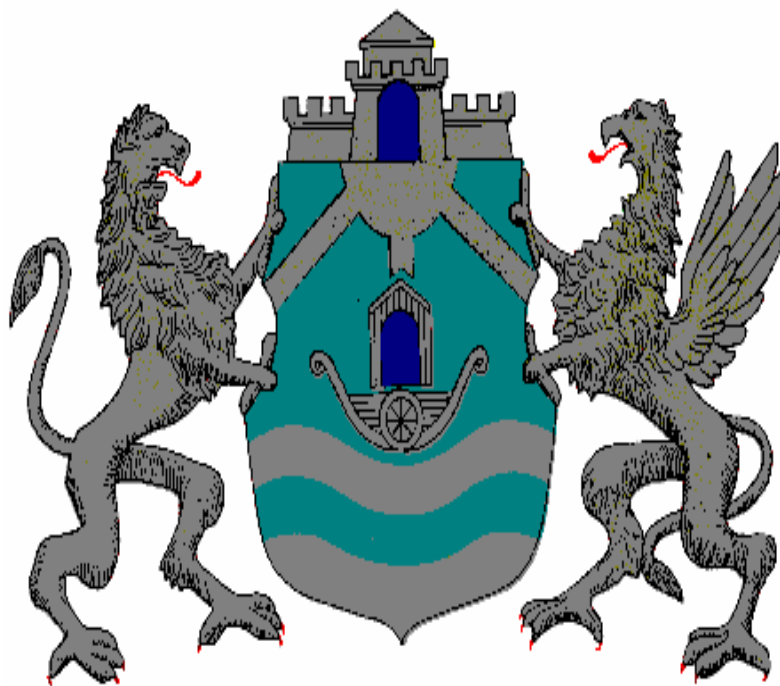
1092 Budapest, Bakáts tér 14. Tel.: 215-7420, fax.:216-3288, e-mail: formanekgy@ferencvaros.hu

Határozati javaslat

1.) Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló értékelést.

Határidő: 2013. május 16.

Felelős: dr. Bácskai János polgármester

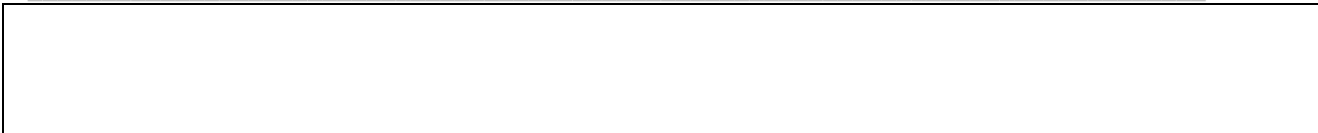

É R T É K E L É S

**Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzatának
2012. évi
gyermekjóléti és gyermekvédelmi
feladatainak ellátásáról**

Készítette:

*Szilágyi Imre
Nagy Ferenc
Fiáth Mónika
Lengyel Zoltánné
Faragóné Garancz Anasztázia*

1. Bevezető 6
2. Demográfiai adatok 7
3. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások 7
 - 3.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 8
 - 3.2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás 9
 - 3.3. Óvodáztatási támogatás 10
 - 3.4. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 10
 - 3.5. Tankönyvtámogatás 12
 - 3.6. Gyermekétkeztetés 12
 - 3.7. Legalább középfokú nyelvvizsga, „B” kategóriás vezetői engedély támogatásának megállapítása 12
 - 3.8. „Bursa Hungarica” Ösztöndíj Pályázat 12
 - 3.9. Bölcsődéztetési támogatás 13
4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások 13
 - 4.1. Gyermekjóléti Központ 13
 - 4.2. „Alul-járó” Ferencvárosi Ifjúsági Tanácsadó és Információs Iroda 38
 - 4.3. A Ferencvárosi Egyesített Bölcsődei Intézmények 52
 - 4.4. FESZGYI Gyermek Átmeneti Otthona 74
5. Intézmények ellenőrzése 81
6. A jövőre vonatkozó javaslatok 82
7. Bűnmegelőzés 82
8. Civil szervezetek részvétele az ellátásban 84

1. Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzatnak gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést kell készítenie, amelyet a Képviselő-testület is megtárgyal.

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 28/2011. (X.11.) rendelete a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendelete 1. melléklet II. 3. a. pontja alapján az értékelést – a Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Iroda, a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága (FESZGYI), a Ferencvárosi Egyesített Bölcsődei Intézmények (FEBI) – a Humán Ügyek Bizottsága készítette el és terjesztette a Képviselő-testület elé.

Az értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátásokra vonatkozó adatokat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításait;
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján;
- a bűnmegelőzési cselekvési program és koncepció főbb – elsősorban gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő – elemeit;
- a civil szervezetekkel való együttműködés kereteit.

Az értékelésből kitűnik, hogy a települési önkormányzatok milyen nehézségekkel küszködnek az ellátások biztosítása során, és a Gyvt. az elmúlt időszakban milyen jelentős ellátási kötelezettséget rótt az önkormányzatokra.

2. Demográfiai adatok

A kerület állandó népessége 2012. január 1-én 54.216 fő.

A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása 2012. 01. 01 (állandó népesség)

	2012. 01. 01.
0-2 éves korig	1620
3-5 éves korig	1377
6-14 éves korig	3092
15-18 éves korig	1604
Összesen	7693

A népességstatisztikai adatok alapján ismert, hogy Ferencváros lakosságának száma alacsony mértékben ugyan, de folyamatosan csökken, így a 0-18 éves korosztály a kerület lakosságán belül is egyre kisebb arányban van jelen.

A 0-18 éves korosztály jelenleg a város lakónépességének 14,19 %-át teszi ki.

Fiúk és lányok aránya korcsoportos bontásban (2012. 01. 01. állandó népesség)

	0-2	3-5	6-14	15-18
Fiú	830	674	1573	803
Lány	790	703	1519	801
Összesen	1620	1377	3092	1604

3. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások

A pénzügyi és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeket a Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően az önkormányzat

helyi rendeletben szabályozta. E szabályokat Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetbeni támogatásokról szóló 25/2011. (IX.26.) önkormányzati rendelete tartalmazza. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról, illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásról szóló döntést a Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Irodájának Gyermekvédelmi Csoportja hozta meg.

3.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

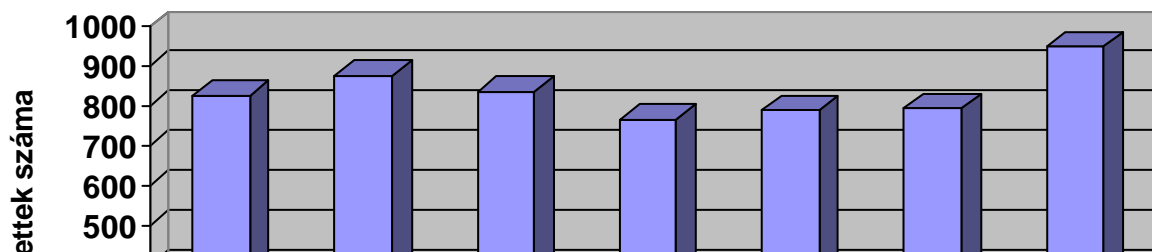
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot - a Gyvt. által szabályozott módon – a jegyző állapítja meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. ingyenes tankönyv) az igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság fennállása esetén évente két alkalommal pénzbeli támogatás kerül folyósításra. A pénzbeli támogatás összege 2012-ben alkalmanként 5800 Ft/fő volt. 2012. évben először a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény az októberi kifizetésnél Erzsébet-utalvány formájában került a rászorultakhoz. Az átállás zökkenőmentes volt.

2012-ben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot kellett megállapítani, ha a családban az egy főre eső havi jövedelem nem haladta meg a nyugdíjminimum 130 %-át. Egyedülálló szülő, tartós beteg vagy fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében az egy főre jutó jövedelmi értékhatár a nyugdíjminimum 140 %-a volt.

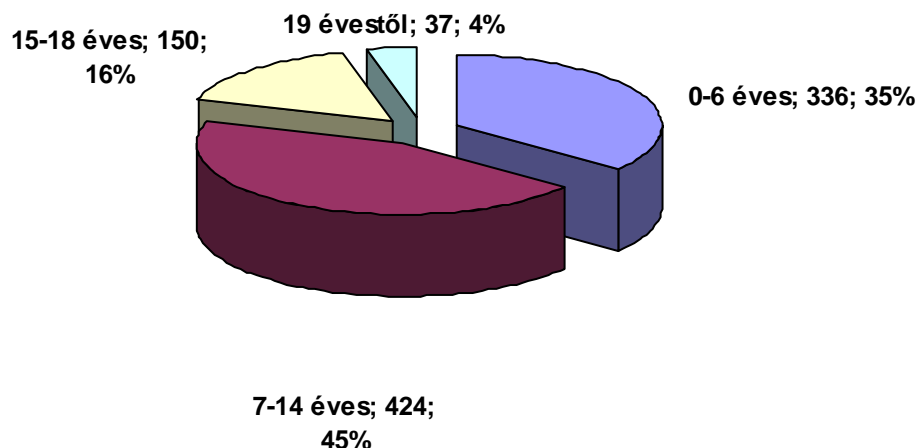
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról elmondható, hogy az összes támogatást figyelembe véve a legtöbben ebben a támogatási formában részesülnek.

Több év óta figyelemmel kísérjük a rendszeres jellegű gyermektámogatások változását. A 2006-2007. évi adatok nem teljesen a valós képet mutatják, mivel a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménynek kevésbé hasznélvezői a gyermekek napközbeni ellátásában, valamint az óvodai nevelésben nem részesülő gyermekek, illetve a már nagykorú, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25 év alatti személyek. Ennek következtében sokan a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot nem veszik igénybe. A 2010-2012-es adatokból viszont az látható, hogy a támogatottak száma már nagyobb mértékben növekedett, mint az azt megelőző években. Számításaink szerint ez a tendencia továbbra is jellemezni fogja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt. Az alábbi diagram jól mutatja a támogatottak számának elmúlt évek során bekövetkezett változásait:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának változása 2006-2012 között
(december 31-i adatok alapján)

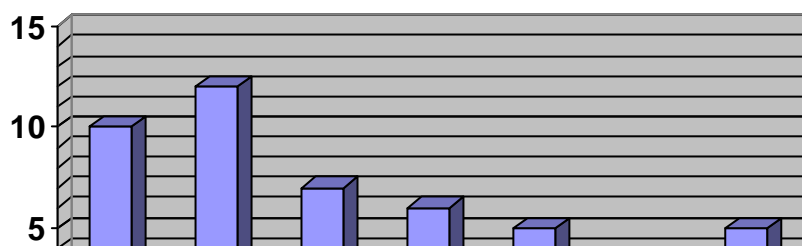
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek, illetve fiatal felnőttek számát korcsoportos bontásban is megvizsgáltuk, ez a decemberi adatok alapján az alábbiak szerint alakult:

3.2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosultak köre alacsony, csökkenő vagy stagnáló tendenciát mutat. Ennek oka, hogy sok feltételnek kell megfelelni, így a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül. A támogatást a jegyző állapítja meg, havi összege gyermekenként a nyugdíjminimum 22 %-a, azaz 6.270,-Ft volt. Az egyszeri pótlék összege 2012. évben 8.400,-Ft volt. A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás 2012. évben 5 gyermek vonatkozásában került megállapításra.

Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának
változása 2006-2012 között
(december 31-i adatok alapján)

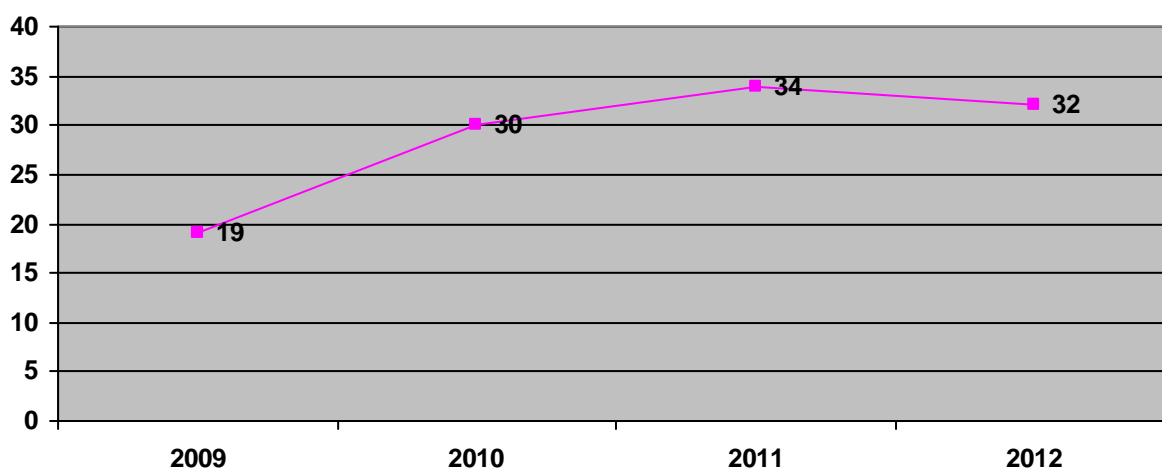
3.3. Óvodáztatási támogatás

Annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, a tárgyév június és december hónapjában óvodáztatási támogatást kell folyósítani.

A támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Az óvodáztatási támogatás összege első alkalommal 20.000 Ft, ezt követő esetekben pedig 10.000 Ft. A 2012. évben 32 család részesült óvodáztatási támogatásban.

Évente – a felülvizsgálati eljárások megkezdésekor - kétszer küldünk az óvodáknak ezen ellátásról szóló tájékoztatót, hogy tegyék közzemlére és hívják fel a szülők figyelmét ezen ellátás létezésére.

Óvodáztatási támogatásban részesülők számának alakulása
2009-2012 között

3.4. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A Gyvt. rendelkezéseinek értelmében a települési önkormányzat Képviselő-testülete a gyermeket rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A törvény meghatározza azt is, hogy

elsősorban azokat a gyermekeket kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak. A helyi rendelet meghatározza, hogy különösen mely esetekben nyújtható támogatás.

Alkalmanként jelentkező többletkiadások különösen:

- a szülő halála esetén,
- a családot ért elemi kár esetén,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartására,
- a gyermek fogadásának előkészítéséhez és a megszületett gyermekkel kapcsolatosan felmerülő kiadások,
- a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásnak, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése,
- a szülő vagy a gyermek 5 napot meghaladó kórházi kezelése esetén,
- iskoláztatásával, óvodai nevelésével vagy bölcsődei elhelyezésével kapcsolatos egyszeri kiadásokra.
- a családban egyidejűleg három vagy több gyermek születik.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás jelenleg tisztán pénzbeli támogatásként funkcionál.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek számát az alábbi táblázat havi bontásban szemlélteti.

Hónap	Kiskorú	Nagykorú
Január	135	14
Február	107	10
Március	47	2
Április	100	6
Május	91	8
Június	69	5
Július	70	4
Augusztus	24	0
Szeptember	158	11
Október	184	13
November	80	10
December	142	9
Összesen	1207	92

3.5. Tankönyvtámogatás

A polgármester a más közoktatási intézmények Budapest IX. kerületi lakóhellyel rendelkező nappali tagozatos tanulói részére az 1-12. osztályban a speciális tanintézetek oktatásában részesülőknek a szükséges tankönyvek árát megtéríti, valamint az 1-12. osztályban a tankönyvek árának 50 %-át megtéríti annak:

- akinek a családjában az egy főre eső jövedelem nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200 %-át,
- gyermekét egyedül nevelő szülő esetében a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250 %-át.

2012. évben a Gyermekvédelmi Csoport tizenöt esetben állapított meg tankönyvtámogatást, átlagosan 10 400 forint összegben.

3.6. Gyermekétkeztetés

Az Önkormányzat fenntartásában lévő nevelési-oktatási intézményekben, alapfokú művészetoktatási intézményekben beiratkozott gyermekek, tanulók, növendékek esetében kérelemre a polgármester a térítési díjat a szociálisan rászoruló családok esetében csökkentheti:

- 25 %-kal, ha a tanuló családjában az egy főre jutó jövedelem nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200 %-át,
- 50 %-kal, ha a tanuló családjában az egy főre jutó jövedelem nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át.

2012. évben a Gyermekvédelmi Csoport tizennyolc esetben állapított meg kedvezményes gyermekétkeztetést.

A nyári gyermekétkeztetés keretében – figyelemmel a települési önkormányzat részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából 2012. évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól szóló 23/2012. (IV.18.) NEFMI rendelet rendelkezéseire – **összesen 4005 adag étel került a rászorult gyermekek tányérjába.**

3.7. Legalább középfokú nyelvvizsga, „B” kategóriás vezetői engedély támogatásának megállapítása

A polgármester a Budapest IX. kerületi lakóhellyel rendelkező, nappali tagozatos tanulók részére az érettségi vizsga letételéig, támogatja a legalább középfokú komplex típusú nyelvvizsgák vizsgadíját, valamint a B kategóriás vezetői engedély megszerzését. Összesen tizennyolc esetben állapítottuk meg ezt a típusú támogatást.

3.8. „Bursa Hungarica” Ösztöndíj Pályázat

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata 2012. évben is csatlakozott a „Bursa Hungarica” Felsőoktatási Ösztöndíj Pályázathoz, amely a szociális helyzetük miatt rászoruló nappali tagozatos egyetemi és főiskolai hallgatók,

továbbá felsőoktatási intézménybe jelentkezni kívánó fiataloknak a tanulmányok megkezdését követően nyújt rendszeres anyagi támogatást.

2012 évben összesen 64 fő pályázta meg az ösztöndíjat.

Az „A” típusú pályázatok közül 63 pályázót tudtunk támogatni, míg a „B” típusú pályázatok közül 1 pályázót sikerült támogatni.

3.9. Bölcsődéztetési támogatás

A polgármester bölcsődéztetési támogatást nyújthat a szülő vagy törvényes képviselő részére a gyermek 3. életének betöltéséig, illetve ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31. napjáig, ha a

- a) családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200 %-át, egyedülálló kérelmező esetén 250 %-át, és
- b) vagyona sem neki, sem a vele együtt élő személyeknek nincs, és
- c) a gyermek bölcsődei felvétele elutasításra került a Ferencvárosi Egyesített Bölcsődei Intézményben helyhiány miatt, és
- d) a szülők munkahellyel rendelkeznek és
- e) a gyermeket magánbölcsődében, vagy családi napköziben elhelyezte.

A támogatás összege gyermekenként a fizetendő összeg 25 %-a, de legfeljebb 25.000,- Ft havonta.

A támogatási formát 2012. január 1. napjától vezette be Ferencváros Önkormányzata, a támogatási forma nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, sajnos csak két családot tudtunk támogatásban részesíteni.

4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata valamennyi gyermekjóléti alapellátást, azaz a gyermekjóléti központ szolgáltatásait, a gyermekek napközbeni ellátását és a gyermekek átmeneti gondozását is biztosítja. Az alábbiakban ezen ellátásokat mutatjuk be, illetve elemezzük működésük tapasztalatait is.

A gyermekjóléti alapellátások – és ezen belül is a gyermekjóléti szolgálatok – megerősítése és kiemelt prevenciós lehetőségként kezelése a gyermekvédelmi törvény egyik legjelentősebb eleme. A törvény elveinek és céljainak megvalósulását a helyi alapellátás minél jobb színvonalú megteremtése és működtetése garantálja. Az alapellátás célja, hogy a gyermek és családja lakóhelyén kaphassa meg mindazt a támogatást és segítséget, amely a gyermek jólétéhez szükséges.

4.1. Gyermekjóléti Központ

1996-tól a Ferencvárosi Gyermekjóléti Szolgálat, majd FECSKE Gyermekjóléti Központ, jelenleg a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága a (továbbiakban: FESZGYI) Gyermekjóléti Központ néven, szakmailag önálló tagintézményként látja el feladatait Ferencvárosban. 2011. december elsejétől a Gyermekjóléti Központ a FESZGYI szakmai egységeként végzi tevékenységét. Szakmai munkát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló

1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), ennek a törvénynek végrehajtási utasítása, a 15/1998 sz. NM. rendelet, a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 24/2011. (IX.26.) önkormányzati rendelete szabályozza. A Gyermekjóléti Központ feletti szakmai, gazdasági, bér- és munkaügyi kérdésekben a FESZGYI Igazgatósága gyakorolja a felügyeletet. 2009. márciusától a Központ elfoglalta a szolgáltatás igényeinek megfelelő telephelyét az Üllői út 69. szám alatt, ahol jelenleg is működik.

A Gyermekjóléti Központ szolgáltatásai

A Gyermekvédelmi törvény és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. sz. törvény 94.§ (3) szerint az a települési önkormányzat, ahol negyvenezerél több állandó lakos él, gyermekjóléti központot (40. § (3)) köteles működtetni. A Gyermekjóléti Központ alapfeladata továbbra is a gyermekjóléti szolgáltatás, mely alapján a Központ a gyermekvédelmi alapellátás keretében biztosítja a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, valamint a gyermekek családjából történő kiemelésének a megelőzését. Az alapfeladatot a klasszikus szociális munka eszköztárával egyéni, önkéntes alapon igénybe vett családgondozói munkával biztosítjuk. Ennek érdekében a kerület, földrajzi alapon körzetekre lett osztva, minden körzetben családgondozó felel a körzetben tartózkodó gyermekek, fiatalok, népeség gyermekvédelméért. Feladata a körzetébe tartozó minden olyan intézménnyel kapcsolatot építeni, amelyek az adott korosztállyal foglalkoznak. Fő módszerük a családgondozás, tanácsadás, az egyéni esetkezelés. Minden családgondozó heti két alkalommal a Központban ügyeleti szolgálatot lát el. A szerdai napon ügyfélfogadási idő nincs, ekkor csak az előre egyeztetett időpontra érkező ügyfeleket tudjuk fogadni. Ezen a napon délelőtti team értekezletet tartunk, a nap hátralevő részében az esetlegesen megszervezésre kerülő szupervízió kerül lebonyolításra, illetve ilyenkor van lehetőség az adminisztrációs feladatok végzésére. Az ügyfélfogadási idő az igényekhez került kialakításra, ennek értelmében hétfői és csütörtöki napon 09.30-tól este 18.00-ig fogadják az ügyfeleket, a többi napokon 08.00-tól, 16.30-ig.

A Gyermekjóléti Központ a gyermekjóléti szolgáltatás alapfeladatain túl speciális szolgáltatásokat is, így:

- utcai és lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,
- kórházi szociális munkát és
- készenléti szolgáltatást biztosít.

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek speciális segítése. Ezek az utcán felügyelet nélkül lévő gyermekek potenciálisan veszélyeztetettnek tekinthetők. Ezt a tevékenységet a Központ és az Alul-Járó fokozott aktiválásával szervezzük meg. Jelenleg az Alul-Járó munkatársaival oldjuk meg a feladatot, s egyrészt klub rendszerű foglalkozásokból tevődik össze, mely az Alul-Járóban kerül megrendezésre, másrészt az igények és lehetőségek felméréséből áll.

A kapcsolattartási ügyelet keretében a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó számára találkozássra, zavartalan együttlétre semleges helyet és mediációt biztosít a Központ. Ezt a szolgáltatást a Gyermekjóléti Központ saját szervezésében két külsős, de a FESZGYI-n belül alkalmazott kollega végzi. 2009. március hónapban indult a szolgáltatás, helyszíne az I. sz. Családsegítő Csoport Pöttyös utcai irodája. Az év végére stabil feltöltött létszámmal működik a szolgáltatás. Igénybevételét gyámhivatali, vagy bírósági határozatban kell elrendelni, majd az ügyfelekkel megkötött szerződés alapján lehet igénybe venni. 2012-ben 7 család vette igénybe a szolgáltatást, összesen 27 ügyeleti napon, s a megvalósult találkozások száma 52 volt.

A kórházi szociális munka célja a szociális válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, a kórházakban ellátott veszélyeztetett kiskorúak segítése. A szolgáltatást 2009. március hóban indítottuk be. Az NCSSZI módszertani ajánlása alapján dolgoztuk ki a szolgáltatás helyi programját. A kórházi szociális munka egy családgondozó feladata osztott munkakörben, mely státusz jelenleg nincs betöltve, így a feladatot minden családgondozó köteles a maga területén ellátni. A kórházakkal, a szülészeti osztályokkal jó kapcsolatot alakítottunk ki, azonnal értesítik a Gyermekjóléti Központot a válsághelyzetben lévő gyermekekről, anyákról.

A kerület lakosságának minél jobb ellátása érdekében, a hétvégén, vagy munkaszüneti napokon, illetve munkaidőn kívül felmerülő sürgős esetekben a készenléti szolgálat tud azonnali segítséget nyújtani. Ennek megfelelően szükséges a megfelelő szakember folyamatos elérhetősége. A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható telefonszám biztosításával szerveztük meg úgy, hogy a készenléti munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani, vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani. A szolgáltatást 2011. március 16-án indítottuk.

A kötelezően ellátandó szolgáltatás a jogi, pszichológiai, fejlesztő pedagógiai tanácsadás heti 10-20 órában. Ezeket a szolgáltatásokat részmunkaidős szerződéssel, vagy külsős számára megbízási szerződéssel látjuk el. A szolgáltatások ingyenesek, nyíltak, s önkéntesek. A jogi és pszichológiai tanácsadást egyéni, vagy családi formában szervezzük meg, míg a fejlesztő pedagógiai szolgáltatást, elsősorban kiscsoportos, vagy szükség szerint egyéni formában.

A kerület lakosságának minél hatékonyabb tájékoztatására, az ellátás színvonalának emelésére erősítjük a lakossági kommunikációt. Ennek eszköze a Gyermekjóléti Központ szolgáltatásairól készülő tájékoztató eljuttatása a kerület intézményeihez, valamint a lakossághoz való eljuttatása. Ennek egyik legjobb eszköze lehetne az Internet is, melyet évek óta tervezünk, de sajnos még mindig sikertelenül.

A szakmai tevékenység tapasztalatai

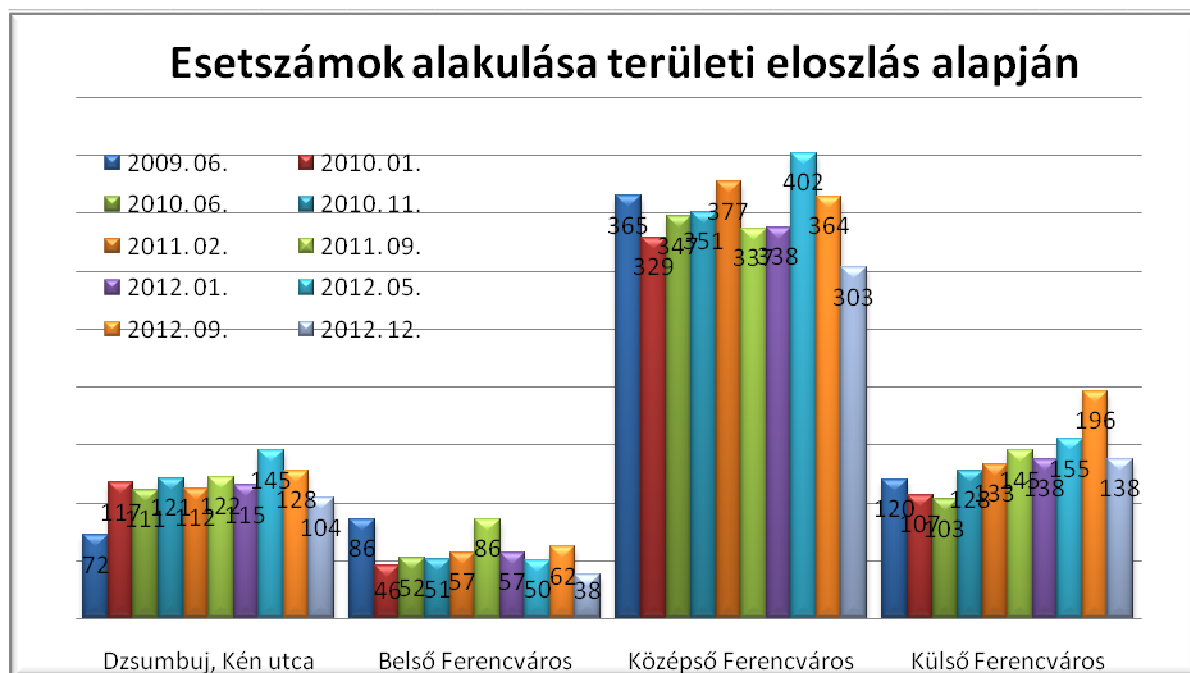
Budapest Ferencváros szociális, társadalmi viszonyai az elmúlt évekhez képest csak kismértékben változtak. Az eseteink 2012. évi mennyisége, a december 31-i állapotot tekintve ebben az évben alacsonyabb lett. Ez a csökkenés egyrészt annak eredménye, hogy 2009. évtől folyamatosan törekszünk, hogy minden esetet áttekintsünk, s azokat az eseteket, melyek már nem igényeltek gondozást lezárjuk. A csökkenés másik okaként a törvényi szabályozások változását tekintjük. Ennek

értelmében a 16 éves korra leszállított tankötelezettség korhatára erősen befolyásolja az esetszámainkat. Az év végi OSAP statisztikában megjelenő számokat az alábbi tábla szemlélteti.

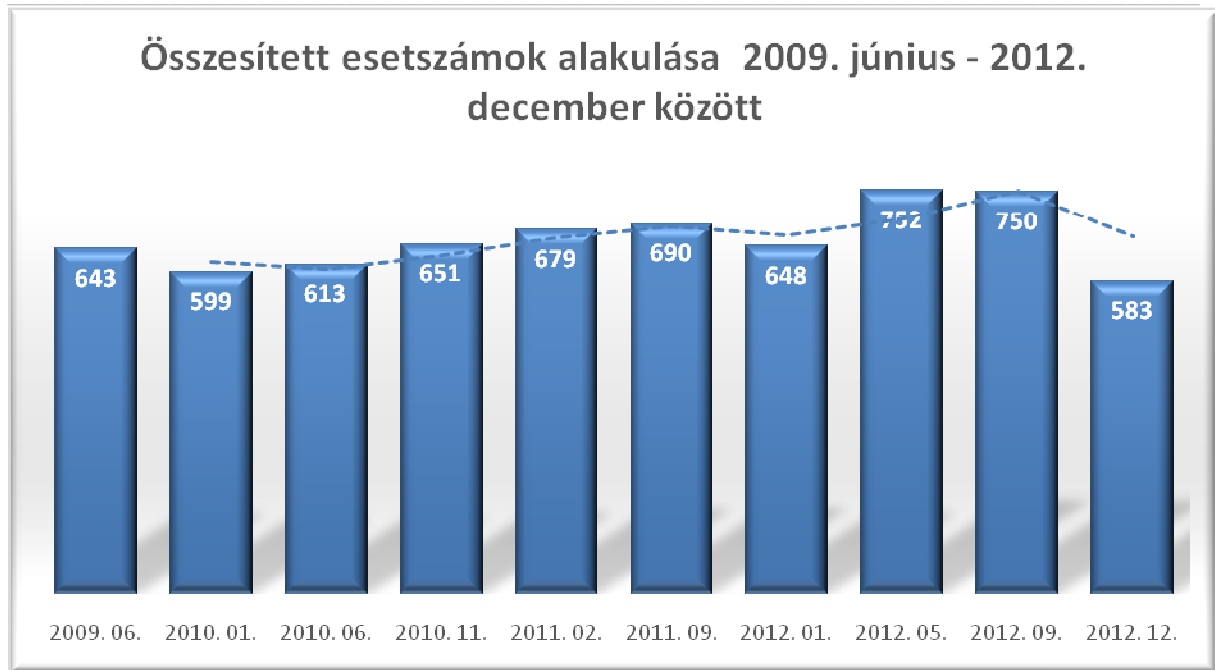

Az esetek áttekintése során igyekeztünk szigorúan arra koncentrálni, hogy a valójában közvetlen gondozást nem igénylő eseteket, megfelelő eljárással, lehetőség szerint, lezárjuk

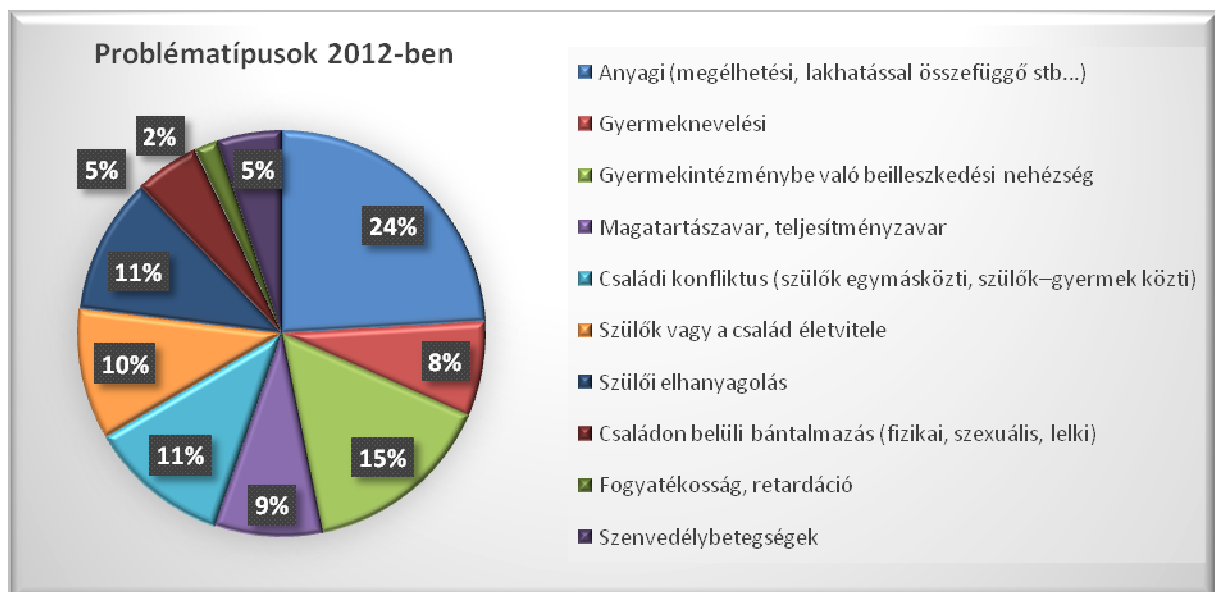
A fenti tábla, csak a december 31-i állapotot tükrözi, pontosabb képet nyújt a Gyermekjóléti Központ saját statisztikai felmérése, melyet év közben folyamatosan mérünk, s így realisabb képet kapunk a Központ tevékenységéről. Ezt családgondozónként végezzük, s mivel a családgondozók területi elven szétosztva kapják az eseteket, ebből a kliensek területi megoszlásáról is kaphatunk képet.

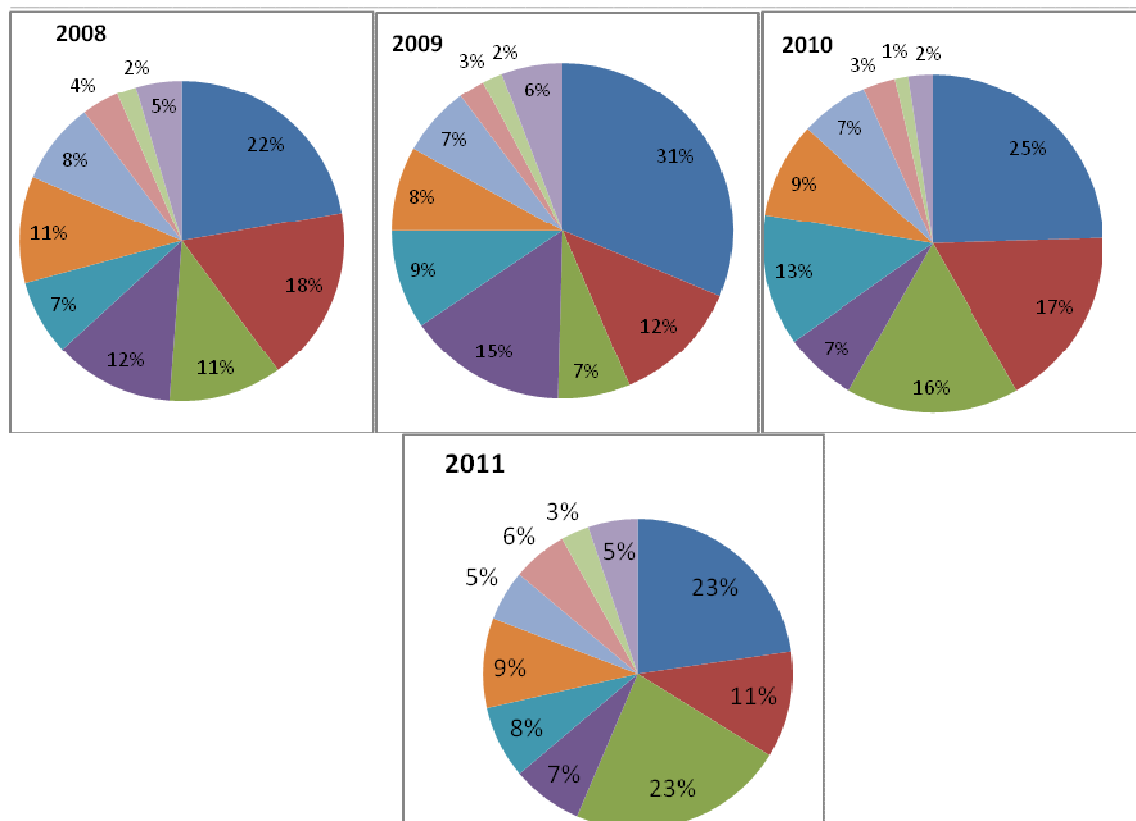

Ez alapján a közvetlen gondozást igénylő esetek száma csökkent, egyrészt annak köszönhetően, hogy az elmúlt év folyamán is sok olyan ügyet zártunk le, melyek közvetlen családgondozást már nem igényeltek. A fenti ábra ezeket, a saját felmérés alapján készített esetszámokat láthatjuk, ahol megfigyelhető a területeken tapasztalható aránytalanság, s az, hogy mindenhol csökkentek az esetszámok. Ennek a változásnak az oka, egyrészt nem abból adódik, hogy valójában a gyermekvédelmi és szociális viszonyok változtak volna gyökeresen, hanem a törvényi meghatározások alapján már nem kell gyermekvédelmi esetnek tekintenünk. A 2012. év közben tapasztalható csökkenés az esetszámokban a tankötelezettség elmulasztásával kapcsolatos jelzések csökkenésével magyarázható. A tankötelezettség változásának hatása természetesen csak a második félévben jelenik meg a számokban. Ezen ügyek, s a gondozást nem igénylő esetek 2012. őszi áttekintésekor sikerült egy részt lezárunk, így lett a közvetlen gondozást igénylő esetek száma 583 gyermek.

A Gyermekjóléti Központ 2012. évi eseteinek probléma előfordulási aránya alapjaiban, s összességében az előző évekhez hasonlóan alakult. Szinte mindegyiknél megtalálható elem az anyagi probléma, aminek háttérében lakhatással összefüggő gondok és munkanélküliség rejtőzik. A 2012. évben már nem csökkent az anyagi jellegű problémák aránya (23% → 24%), ami a munkavállalási, s az abból fakadó megélhetési és lakhatási problémák stagnálását mutatja. Még mindig jelentős a lakhatással összefüggő anyagi nehézségek számának aránya. A jelzőrendszeri beszámolók szinte mindegyike az egyre szűkülő anyagi lehetőségekről számolnak be, gyakran már-már a gyermekek ellátását veszélyeztető súlyos tényezőként mutatva be azt.

Ebben az évben is a legtöbb jelzés a gyermekjóléti szolgálathoz az iskolai tankötelezettség elmulasztásából származik. A gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézségek aránya ebben az évben csökkent (7% → 16% → 23% → 15%). Ez a már említett törvényi változásból adódik. Azt azonban meg kell említeni, hogy ez azonban egyre nagyobb problémát jelent a gyermekvédelem rendszerében. A tankötelezettség korhatárának változása, a megfelelő iskolatípus, a szociálisan vagy egyéb okból hátrányos helyzetű fiatalokat felvállaló oktatási, képzési formák hiánya, nagyon sok olyan fiatalnál, családjuknál okoz gondot. A tankötelezettségi korhatár csökkentése nem oldja meg a valós problémát. A 16 éves korban utcára kerülő gyermekek alapproblémájára nem igazán látunk megoldást, a munkaerőpiacra, tudás és szakképzettség nélkül kikerülő gyermekek gondozása továbbra is a Gyermekjóléti Központ feladata.

A tankötelezettség elmulasztásának kezelése, mint minden évben a legtöbb feladatot adta a Gyermekjóléti Központ számára. Jellemzően az általános iskola felső tagozatán, a középfokú oktatási intézményekben, átlagban a 13-17 éves korosztálynál fordulnak elő a mulasztások, főleg azoknál a gyerekeknél, akiknek iskolai mulasztásaik mellett a családban is veszélyeztető tényezők állhatnak fenn. Az oktatási intézmények éves beszámolóit is, de a saját tapasztalataink is azt mutatják, hogy észrevehetően csökkent az igazolatlan mulasztások aránya. Ez vélhetően köszönhető annak a folyamatnak, hogy a családok a törvények adta szigor okán nagyobb hatást igyekeznek gyakorolni a gyermekeikre, másrészt az ugyancsak törvényi változások hatására, az oktatási és gyermekvédelmi intézmények hatékonyabb együttműködésre vezethető vissza. Szót kell azonban azokról a gyermekekről ejteni, akik a leszállított tankötelezettség miatt, az igazolatlan mulasztásaik okán nem kerülnek a gyermekvédelem látókörébe.

A 2012. évben egyre ritkábban kaptunk jelzéseket a tankötelezettség elmulasztásáról, olyan gyermekekről, olyan iskolákból, akikkel korábban nem álltunk kapcsolatban. Azt fejlődésként el kell mondanunk, hogy a jelzések már a megelőző évekhez képest ritkábban késnek. Az iskolák még mindig kevés kísérletet tesznek arra, hogy a tankötelezettség elmulasztásának okait megpróbálják feltárni. A gyermekvédelmi rendszerétől várják, hogy oldja meg a problémát, s ha ez nem sikerül, a felelősséget elhárítják maguktól.

2012. év során törekedtünk arra, hogy az oktatási és gyermekvédelmi rendszernek együttműködését erősítsük, hogy ezt a folyamatot megállítsuk. Ennek eszköze lehet, az oktatási és gyermekvédelem rendszer korai, megelőző beavatkozása, a családok hatékony támogatása. Ennek eszköze a már széleskörűen alkalmazott un. Intézkedési terv alkalmazása. A tervet a pedagógus, a család, gyermek és a Gyermekjóléti Központ családgondozója közösen állítja össze, konszenzus alapján születik, s célja a hiányzások számának lefaragása. Ezt a módszert az 50 igazolatlan órát el nem érő, de legalább 10 óra hiánnyal bíró gyermekek esetében alkalmazzuk. Az együttműködés a családok részéről szinte teljes körű, a pedagógusok oldaláról ez nem mondható el.

2012-ben vezettük be az un. oktatási intézményi kapcsolattartó kerületi hálózatot, melynek visszhangja a kerületi oktatási intézmények részéről, mind az éves jelentések, mind a visszajelzések alapján pozitív volt. Minden kerületi oktatási intézményhez a Gyermekjóléti Központ családgondozói közül egy fő családgondozót rendeltünk. A kapcsolattartó családgondozó egyedi eseti munkát az iskolában nem végez, azt az eddigi rendszer alapján, a területileg meghatározott rendszerben folytatjuk. A kapcsolattartók feladata, hogy megismerje az oktatási intézmény sajátosságait, feltérképezze az ott jellemző szociális viszonyokat, személyes kapcsolatot tartson az oktatási intézmény vezetőivel, gyermekvédelmi felelőssel, s szükség szerint támogassa őket. Rendszeres időközönként látogatást tesz az intézményekben, hogy a felmerülő problémákra, kérdésekre helyben tudjon reagálni. Célunk az, hogy az intézmények közötti kommunikáció, az együttműködés erősödjön.

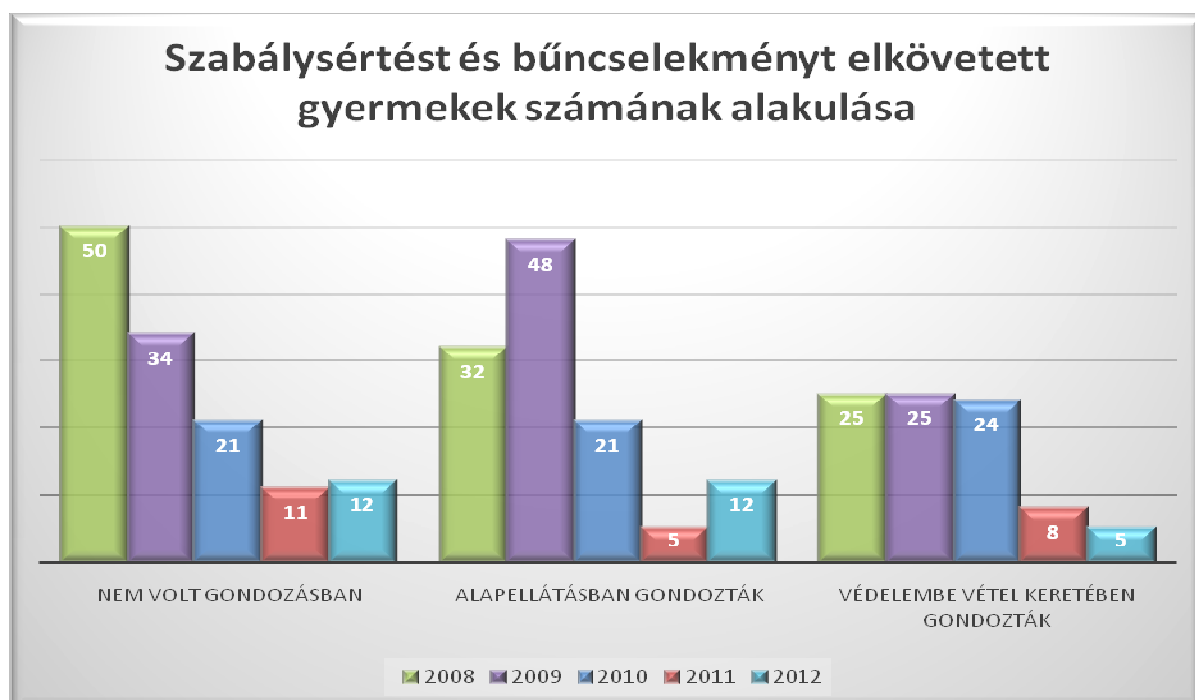
2012-ben kisebb számban ugyan, de előfordult az iskolai kudarcokkal küzdő, magatartászavaros gyermekek magántanulói státuszba való kényszerítése. Erre a jelenségre figyelmet fordítunk a jövőben is, az iskolák figyelmét többször felhívjuk a veszélyekre. Alapvető álláspontunk az, hogy azon gyermekek számára, akik védelembe vannak véve, vagy veszélyeztetettek, hátrányos lenne a magántanulóság. Igyekszünk elérni az oktatási intézményeknél, hogy ezen gyermekek esetében mindig a Gyermekjóléti Központtal egyeztetve hozzanak döntést. A törvényi szabályozás az iskolák hatáskörébe utalja annak megítélését, hogy a gyermek számára hátrányos-e a magántanulóság. Felmerül a veszélye annak, hogy ebben az esetben az iskola az intézmény érdekeit helyezi előtérbe.

A tankötelezettség korhatárának 16 évre módosítása statisztikailag pozitív hatást gyakorolt, de a módosítás bevezetésével kapcsolatos szabályok még nem egyértelműek, hatásuk egyelőre kiszámíthatatlan. Az oktatásból pontosan azok a fiatalok kerülnek ki, akik számára nem lesz alternatíva, a számukra nyújtható segítség, megoldási lehetőségek egyelőre még nem léteznek. A Köznevelési törvényben az erre a célcsoportra létrehozott un. Híd programokat nem látjuk, a 16. évet betöltött, iskolából végzettség nélkül kikerülő gyermekek számára nem létezik megnyugtató megoldás.

2012. évtől az 50. igazolatlan óra után védelembe vételi eljárás keretében a jegyzői gyámhatóság felfüggeszti a családi pótlék folyósítását. Az eddig eseti gondnok kijelölésével, természetben, pénzfelhasználási terv alapján megkapott a családi pótlékot elveszti a család. Ez sajnos azonban szinte minden esetben azokat a családokat érinti, ahol arra a legnagyobb szükség van. Igaz, hogy a családi pótlék elvesztése nagyobb ösztönző erő is lehet, s ez látszik is a számokban.

A 2012-ben érkező jelzések 8 %-a a családon belüli gyermeknevelési gondokból adódó helyzetek, veszélyeztető tényezők. Ezek háttérében, a korábbi évekhez hasonlóan, a családok belső szerkezetének megbomlása, a negatív társadalmi, szocializációs helyzetek feldolgozásának hiánya, egészségügyi, főleg pszichiátriai betegségek állnak. A feladatunk ilyenkor, a gyermekek családban történő nevelésének támogatása. Tapasztalatunk szerint a családok részéről az együttműködési hajlandóság megfelelő, ez annak tudható be, hogy a Gyermekjóléti Központtól a lakosság körében egyre inkább erősödik az a kép, ami a Központ segítő, támogató szerepét határozza meg. A családgondozók beszámolója alapján is erősödik a bizalom a kliensek és a Gyermekjóléti Központ között, bizalommal fordulnak hozzánk.

Az elmúlt években szigorodtak a szabálysértéssel, vagy bűncselekménnyel vádolt fiatalokra vonatkozó eljárásokkal kapcsolatos szabályok is. Ennek hatása ként is a 2012-t megelőző években jelentősen csökkent a szabálysértést elkövető fiatalokról érkezett jelzések száma. 2012-ben azonban már a számok némiképp növekedést mutatnak. Azt gondoljuk, hogy ezek mögött nem valós növekedés áll, hanem a szabályozók változásait, az azt alkalmazók mostanra tették magukévá. Összességében elmondható, hogy még most is tart a szabálysértések és bűncselekmények számának csökkenése. Az elkövetett esetek javarészt kisebb értékű vagyoni elleni cselekmények. Szinte egyáltalán nem érkezett kisebb értékű elkövetett áruházi lopásról jelzés a Központba.

Bűncselekmények vonatkozásában is ugyanez tapasztalható. A BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányságának tájékoztatása szerint összesen 42 fiatallal szemben indítottak eljárást, jelzést azonban már csak egy részükről kaptunk. Jellemzően az elkövetett cselekmény a lopás, több mint az esetek felében, testi sértés 10 esetben, kábítószerrel való visszaélés 3 főnél, 2 rongálás (graffiti), s ezen kívül rablás, garázdaság.

A megtörtént esetekről csak hosszabb idő eltelte után, vagy még akkor sem kapunk értesítést. A IX. ker. BRFK jelzésszerű 42 eljárásból (csak IX. kerület!), mi csak 29 esetről szereztünk tudomást. Az igazságszolgáltatás a fiatalkorú elkövetők esetében még mindig nem működik megfelelő gyorsasággal. Az elmúlt évben is a Pártfogói Szolgálattal inkább csak néhány információ nyújtásában merült ki a kapcsolatunk. A közös munkánk hatékonyságát beárnyékolja, hogy a pártfogókhoz is néha csak a cselekmény elkövetése után hosszú idő elteltevel kerül a fiatal, s ekkora már általában nagykorúvá vált. A törvénymódosítás lehetővé tette, hogy pártfogói felügyelet mellett a gyermekvédelem is támogassa a fiatalkorú elkövetőt, védelembé vétel keretében. A szabályozás és a gyakorlata közötti különbséget jelzi, hogy kerületünkben egyetlen ilyen eset sem fordult elő.

A Gyermekjóléti Központ részt vett, s azóta is folyamatosan részt vesz a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Gyermekbarát Igazságszolgáltatás projektjében. 2012 nyarán szakmai napot tartottunk a minisztérium munkatársai számára. A szakmai nap témája a gyermekek sérelmére elkövetett erőszakos bűncselekmények, a gyermekbántalmazás jelenségének alaposabb körüljárása volt. Ebből a projektből született a Közigazgatási Minisztérium „Egy életre nyomot hagy” országos kampánya, melyet a mi szakmai tanácsainkat figyelembe véve készítettek el.

A korábbi évekhez képest kevésbé érzékelhető változás a fiatalok, gyermekek körében a szenvedélybetegség, alkohol és drogfogyasztás terén. A divat, s a kotráscsoportok hatására a parti, dizájnér drogok használata és a füves cigaretta a jellemző. Még mindig több kamaszkorú gondozotról tudjuk, hogy használ kábítószerrel, de a szerhasználat szinte mindig rejtve marad, így nehéz segíteni nekik. 2012-től a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) szervezetében az Alul-Járó Ifjúsági Információs Szolgálat mellett a Gyermekjóléti Központ is részt vesz a munkában. Eddig még nem tapasztaltunk e téren előrelépést, de a szándék és az akarat már látszik. 2011 óta a Gyermekjóléti Központ és a Drogprevenációs Alapítvány Drogoplex Drogambulancia és Civil Ártalomcsökkentő Szociális Kontaktprogram között alakult ki szorosabb együttműködés. A KAB-ME pályázat keretében drog prevenciós programot tudtunk indítani, mely során iskolákba tudtunk kivinni programokat, melyet terveink szerint ez évben is folytatunk. Szólnunk kell még a családokban felmerülő szenvedélybetegségekről, mint a gyermekeket veszélyeztető súlyos tényezőkről. A jelzőrendszeri tagok beszámolóiban rendre megjelenik, hogy egyre gyakrabban tapasztalható a családokban a szenvedélybetegség, az alkohol, s egyre többször találkoznak olyan pszichiátriai beteg szülővel, akik nem kapnak kellő kezelést, vagy egyáltalán nem kapják meg azt. Ennek a problémakörnek a kezelése csak a szolgáltatók, az egészségügyi ellátás, gyermekvédelem, szociális ellátások összehangolt akciójával lehetséges. Célunk, hogy 2013-ban az ilyen irányú együttműködést erősítsük, megkeressük a helyi egészségügyi szolgálatot, hogy egyeztessük feladatainkat.

A 2012. évben az eseteink negyedénél, 24 %-ánál az anyagi problémák veszélyeztető tényezőként jelentek meg. Az oktatási intézmények, iskolák, óvodák szinte mindegyike arról számol be, hogy egyre súlyosabb anyagi jellegű problémával találkoznak. A Gyermekjóléti Központ eseteinél is nagy arányban fordulnak hozzánk a családok anyagi jellegű segítségért. A családoknak dönteni kell, hogy a lakás rezsijét fizetik, vagy a mindennapi megélhetésre, a gyermekekre áldoznak. Ennek következtében gyakoribbak a lakással, lakhatással kapcsolatos megoldhatatlannak tűnő helyzetek, melyek a gyermekekre vonatkoztatva veszélyeztető tényezőkké válnak.

A leromlott önkormányzati lakásállományban élők között gyakori az egymásra költözés, a félkomfortos vagy komfort nélküli lakásokban több generáció együttélése. 2012-ben is gyakori volt, hogy az önkormányzati bérlakásokból, hátralékok miatt kilakoltatással fenyegetett családok fordulnak hozzánk. Ezeknek a családoknak az elhelyezése még mindig komoly problémát jelent a Gyermekjóléti Központ számára.

A megoldás továbbra is a szociális alapú bérlakás-program lenne, s a meglévő önkormányzati bérlakásokkal való gazdálkodás szempontjai között a szociális szempontok szerepét kell növelni. A volt állami gondozottak lakásprogramja még mindig komolyabb szakmai együttműködést kíván meg, az elmúlt évben sem kérték ki a Gyermekjóléti Központ véleményét.

A jelzőrendszeri tagok éves gyermekvédelmi beszámolóiban is rendre kiemelték, hogy a velük kapcsolatban lévő családok esetében egyre gyakrabban kell szembesülni a szociális, anyagi problémák erősödésével. Az iskolák, óvodák lecsúszó családokkal találkoznak, a mindennapi megélhetés jelent gondot sokuk számára. Az intézményeknél nehézséget szül gyakran az étkezés befizetése, főleg azoknál a családoknál, akik jövedelmi viszonyaik miatt éppen, hogy lecsúsznak a támogatásokról.

A munkanélküliséghez kapcsolódó gondok továbbra is gyakoriak, s így az ebből fakadó gyermekeket veszélyeztető tényezők is hasonló mértékben jelennek meg. A lecsúszott családoknak már választania kell a lakhatás és a megélhetés finanszírozása között. Ahol eddig a lakhatással kapcsolatos költségeket nem tudták fedezni, ott már a napi megélhetéssel, étkezéssel vannak problémák. A Gyermekjóléti Központnak kevesek az eszközei ennek kezelésére. 2012-ben az Élelmiszerbankkal szervezett közös akció, élelmiszerosztás csak pillanatnyi segítséget nyújt, azonban hosszú távon ez nem jelent megoldást. 2012-ben is gyakran keresték meg a Gyermekjóléti Központot azok a családok, akik létfenntartásukhoz kérnek segítséget. A kérés leggyakrabban élelmiszerre, gyógyszerre irányul. Ezt a FESZGYI Igazgatósága közreműködésével, korlátozottan, de igyekszünk orvosolni, de egyre gyakrabban mi sem tudunk segítséget nyújtani. A Gyermekjóléti Központ rendszeresen fogad ruhaadományokat, így a rászoruló családok részére, ebben az évben is mindig tudunk ruházatot biztosítani.

A megélhetési, lakhatási zavarok kezelése az adósságkezelési szolgáltatás közreműködésével hatékonyabbá válhatna, melyet a gyermekjóléti központ ügyfelei közül is sokan igénybe vesznek. Jó az együttműködés a két szolgáltatás között, rendszeres az információáramlás, a családok hozzásegítése a szolgáltatáshoz.

2012. évben a FESZGYI Gyermekjóléti Központ kb. 30 esetben gondozott várandós anyát, akik valamely okból veszélyeztetettnek minősülnek, ez az előző évihez képest

nemi növekedést mutat, s ez a szám a várandósok közel 10 %-a. A 30 gondozott anya közül 9 volt kiskorú. A gondozás, mint a korábbi években is, az esetek túlnyomó részében családgondozóink saját kapcsolatrendszerén, valamint a védőnői hálózaton keresztül, korábbi gondozás alatt álló gyermekekkel kapcsolatban indult meg. 2012-ben is a jellemző problémák a várandós anyákkal túlnyomó részt anyagi jellegű, lakhatási problémák, s nem utolsósorban a hagyományos családi modellek hiánya. Az anyák többsége nem rendelkezik jövedelemmel, nincsenek felkészülve a gyermekvállalásra, nem tudnak olyan körülményeket teremteni a gyermek számára, ami a megfelelő ellátásukat biztosítaná. Ilyen esetekben segítséget próbálunk nyújtani a család belső forrásainak hatékony igénybe vételére, s a külső forrásokhoz, juttatásokhoz való hozzájutáshoz. Szinte minden esetben támogatást kellett nyújtani a gyermek születésével kapcsolatos adminisztratív tevékenységekben. Sok esetben anyagi támogatásra (jellemzően segélyek, krízis segély) is szükség volt, melyeknek az igénylésében tudunk segítséget nyújtani. 2012-ben is, mint előző években már több esetben is előfordult, hogy az anya a fenti okok miatt már nem is vihette haza a gyermeket, hanem az a kórházból átmeneti nevelésbe került.

Ebben az évben is problémát jelent a kiskorú anyák magas száma (9). Számukra az anyagi jellegű problémákon kívül az életkorukból adódóan is fokozottabb támogatásra van szükség. Életvezetési tanácsadással, információnyújtással, felkészítéssel a gyermekvállalásra tudunk segítséget nyújtani. Pályázati pénzből, segítő klubfoglalkozást szerveztünk számukra, ahol tanácsadást, segítséget, s nem utolsósorban olyan elfogadó közösséget kapnak, ahol megnyílhatnak, s enyhíthetik a gyermekvállalással felszínre kerülő problémáikat. A Kamaszlányklub, a Babamama, az Anyabölcsőklub célkitűzései között szerepel ennek a célcsoportnak az elérése. Mint minden ilyen klubfoglalkozás nehezen indultak, de a partnerek (Biztos Kezdet) segítségével egyre inkább elfogadottá váltak. Sajnos mire a klienseink megszokják, megismerik a szolgáltatásokat, addigra a pályázati források kimerülnek, s egyéb, forrásból, a fenntartótól nem kapunk rá támogatást.

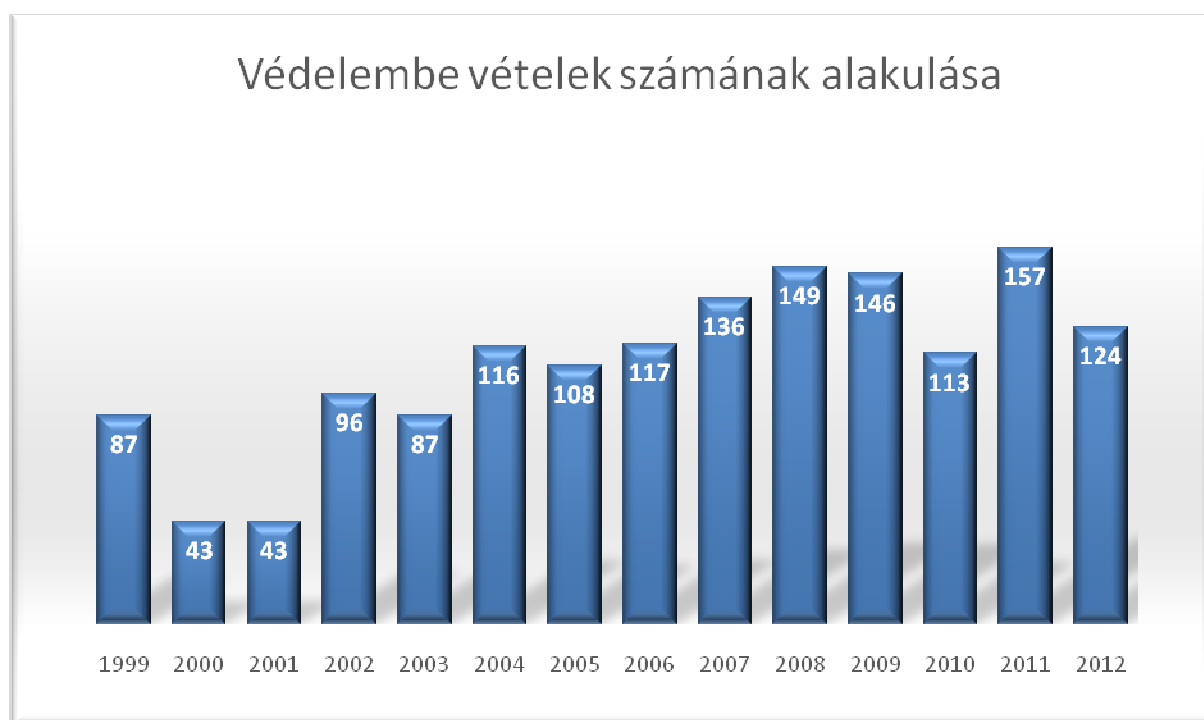
A kerület közismerten leginkább lecsúszott területe a Dzsumbuj felszámolása néhány lakástól eltekintve befejeződött. Már csak egy épületben laknak, s ott is kevés a gyermekes család, éppen ezért lényegesen csökkent a Dzsumbujból érkező esetek száma. Az elmúlt évek tendenciája, hogy a Kén utcai telepen viszontnőtt az esetek száma, s a családgondozók tapasztalatai alapján is érezhető volt a kriminalizálódás növekedése. Egyrészt a lebontott Dzsumbujból költöztek ide, s itt is elindult egy olyan folyamat, ami annak idején a Dzsumbujra volt jellemző.

A Gyermekvédelmi törvény, és az ahhoz kapcsolódó 15/1998 NM rendelet, s a munkánkat befolyásoló egyéb jogszabályok folytonos változásban voltak az elmúlt évben is. Az ezekhez a változásokhoz való alkalmazkodás állandó odafigyelést igényel mind a gyermekjóléti munkatársai részéről, mind a jelzőrendszer részéről is. A Gyermekjóléti Központ heti team ülésein áttekintjük ezeket a szabályozókat, kialakítjuk egységes értelmezésüket. Több alkalommal hívtunk meg a heti team üléseinkre a jelzőrendszer egyes tagjait, hogy jelzőrendszeri értekezlet keretében egyeztessük feladatainkat, lehetőségeinket. Ilyen értekezlet volt az iskolai gyermekvédelmi felelősökkel, az adósságkezelési szolgáltatás munkatársaival, a hajléktalan ellátás képviselőivel, a szenvedélybetegek ellátásával, vagy a hátrányos helyzetű gyermekek középiskolai oktatásával foglalkozó szakemberekkel.

Mint a korábbi években, a Gyermekjóléti Központ családgondozói szakmai tapasztalataikat, tudásukat használva, a FESZGYI szakmai felügyelete alatt, dolgoznak. Fő eszközük a szakmai képzettség, saját személyiségük, s a kliensekkel

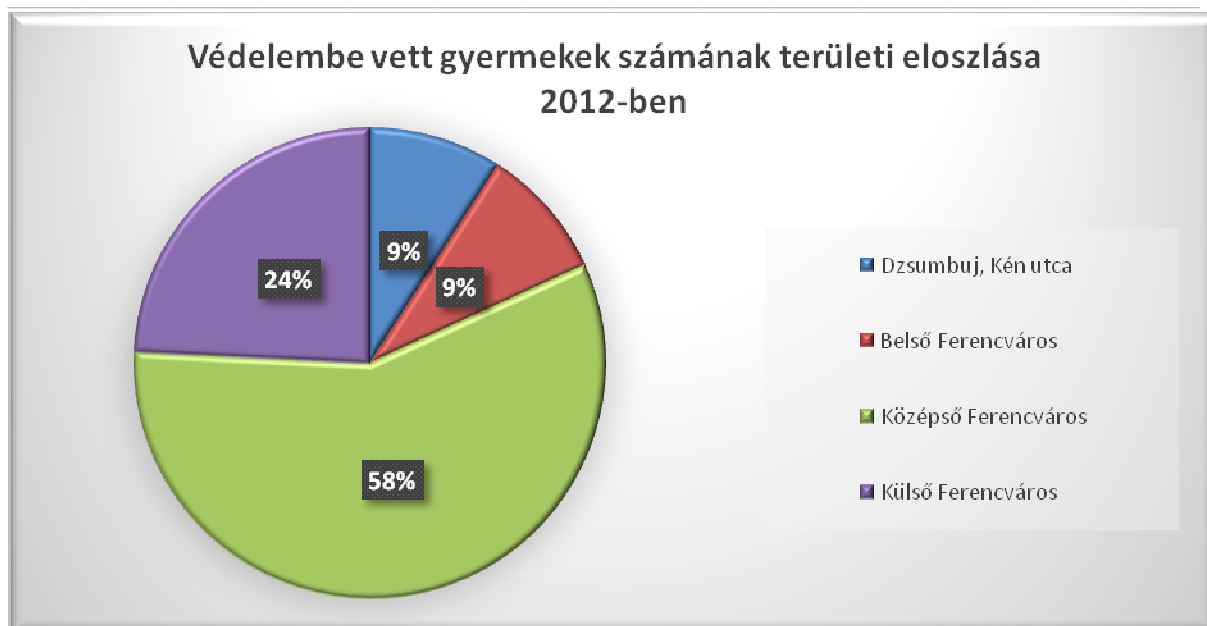
kialakított bizalmi viszony. Az esetszámok némiképp csökkenése ellenére egy családgondozóra az ideálisnál, s a törvényi ajánlásnál több eset jut. 2012-ben sem volt lehetőségünk biztosítani szupervíziót a dolgozóink számára, annak ellenére, hogy egy hatékony, folyamatos szupervízió nagyban segítené a szociális munkát. A Központ kiegészítő szolgáltatásai nagyban segítenek azzal, hogy ezeket a szolgáltatásokat helyben, várakozás nélkül igénybe lehet venni.

A gyermekvédelem egyik leggyakrabban használt hatósági eszköze a védelembé vételi eljárás. Az alábbi grafikonon a IX. kerület védelembé vett gyermekeinek alakulását láthatjuk, mely korábbi években folyamatosan nőtt, majd 2009, 2010-ben csökkent, 2011-ben újra jelentősen növekedett, s ebben az évben ismét csökkent. Ennek a növekedésnek, majd csökkenésnek egyértelműen a fő oka a tankötelezettség elmulasztásával kapcsolatos törvényi szabályok, a tankötelezettség korhatárának változása.

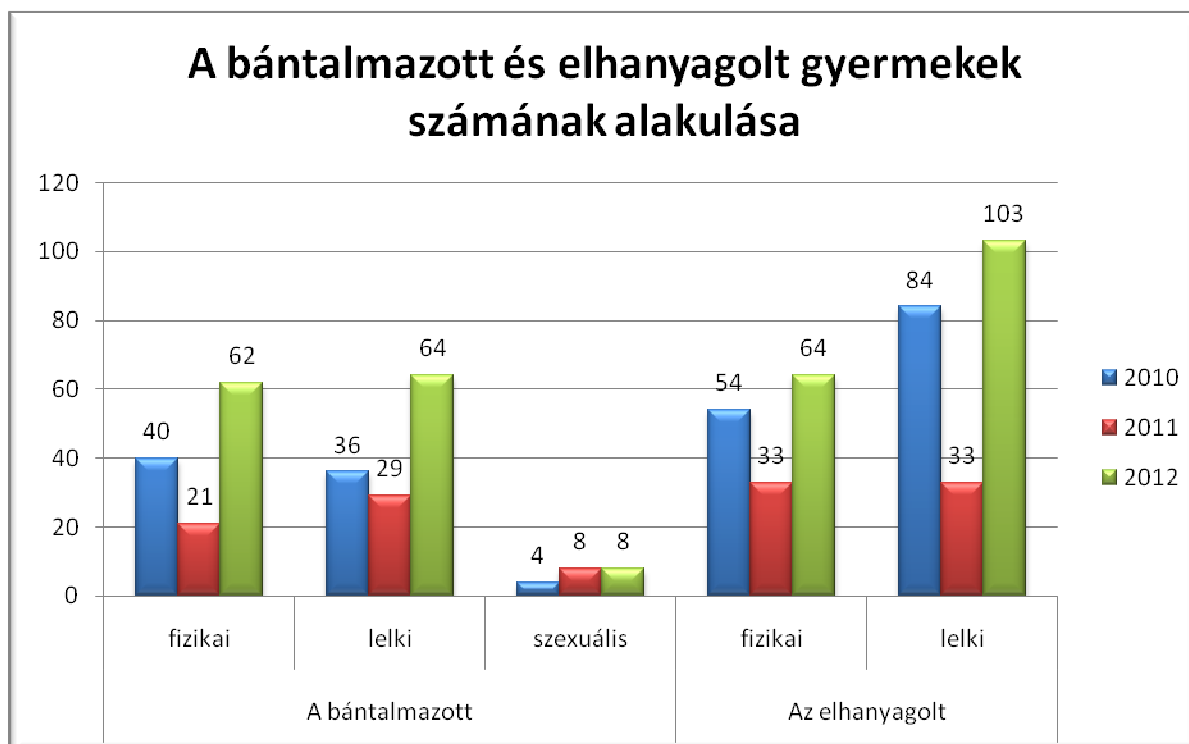

A védelembé vétel alapvető célja, szabályai nem változtak, az eljárás során a család szereplői számára kötelezően előírnak magatartásformákat, s a gyermekjóléti családgondozóját hivatalból kirendelik családgondozásra, s a védelembé vételben foglaltak ellenőrzésére. A gyermekjóléti központ munkatársának ellenőrizni, segítenie is kell egyben, de a védelembé vételt megelőzően neki kell javaslatot is tennie.

Lehetőség van a védelembé vétel mellett kötelezni a családot az egész napos, vagy akár az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények szolgáltatásainak igénybe vételére is. Hasznos eszköznek tartjuk, s családgondozóink rendszeresen élnek is vele. Ebben partner a FESZGYI Gyermekek Átmeneti Otthona is.

A jelzőrendszeri tagok éves jelentéseiben egyre gyakrabban tesznek említést a családon belül megjelenő erőszakról. A statisztikában is megjelennek ezek a számok. A Gyermekjóléti Központ véleménye szerint valójában nem az esetek száma növekszik, hanem magasabb azok aránya, amelyek napvilágra kerülnek, s a szakemberek is tudnak foglalkozni vele. Ez köszönhető annak, hogy az elmúlt évben országosan is több kampány indult a családon belüli erőszak felismerésére, a Gyermekjóléti Központon belül is hatékonyabban foglalkoztunk a jelenséggel, több kolleaga kihelyezett képzésen (NANE) vett részt a családon belüli erőszak felismerése, kezelése témájában.

A családon belüli erőszak, gyermekek bántalmazása kezelésében nagy segítségünkre van a Központ saját pszichológusa, s a Nevelési Tanácsadóval történő hatékony együttműködés. Nagy szükség lenne azonban a saját pszichológiai

szolgáltatásunk kapacitásának bővítésére, ezzel nemcsak a közvetlen esetmunkában, hanem a társszervek felé történő segítségnyújtásban is hatékonyabban tudnánk részt venni.

A családon belüli erőszakos cselekmények kezelésében fontos a távortartás intézménye, amelynek a helyi intézményrendszere 2012-ben sem működött kellőképpen. 2013-ban kezdeményezzük az egyeztetést, a Kormányhivatal Gyámhivatalával, a kerületi Rendőrséggel, Családsegítő szolgálattal, a téma hatékony kezelése érdekében.

A Gyermekjóléti Központ a korábbi évekhez hasonlóan aktív szerepet vállalt 2012-ben is a szakmai kapcsolatok, a szakmai műhelyek munkájában. A Központ vezetője részt vesz a Módszertani Gyermekjóléti Szolgálatok által létrehozott teamek tevékenységében, azt azonban sajnós el kell mondani, hogy ezeket a szakma műhelyeket az ágazati minisztérium utasítására megszüntették. A Központ vezetője meghívást kapott, s részt vesz a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium „Gyermekbarát igazságszolgáltatás” projektje munkájában. E munka keretében a minisztérium munkatársai több ízben is szakmai látogatást tettek intézményünkben. Kapcsolódásunk ebbe a munkába elősegíti a gyermekvédelem, a gyermekek érdekeinek fokozottabb védelmét egyrészt az igazságszolgáltatás folyamatában, valamint a gyermekek sérelmére elkövetett bántalmazások kezelése témakörében.

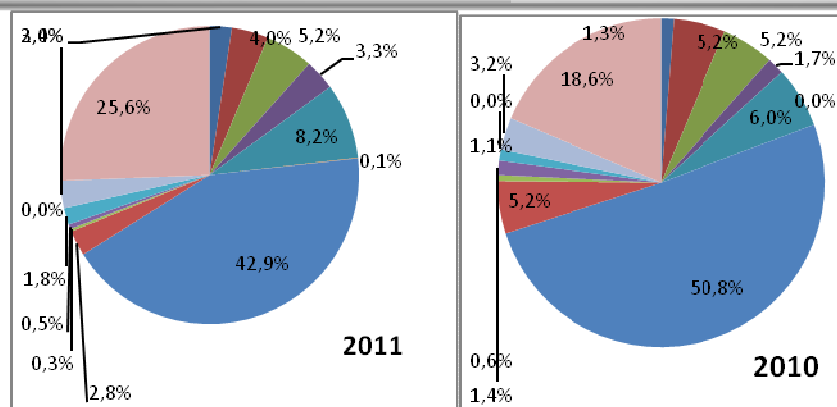
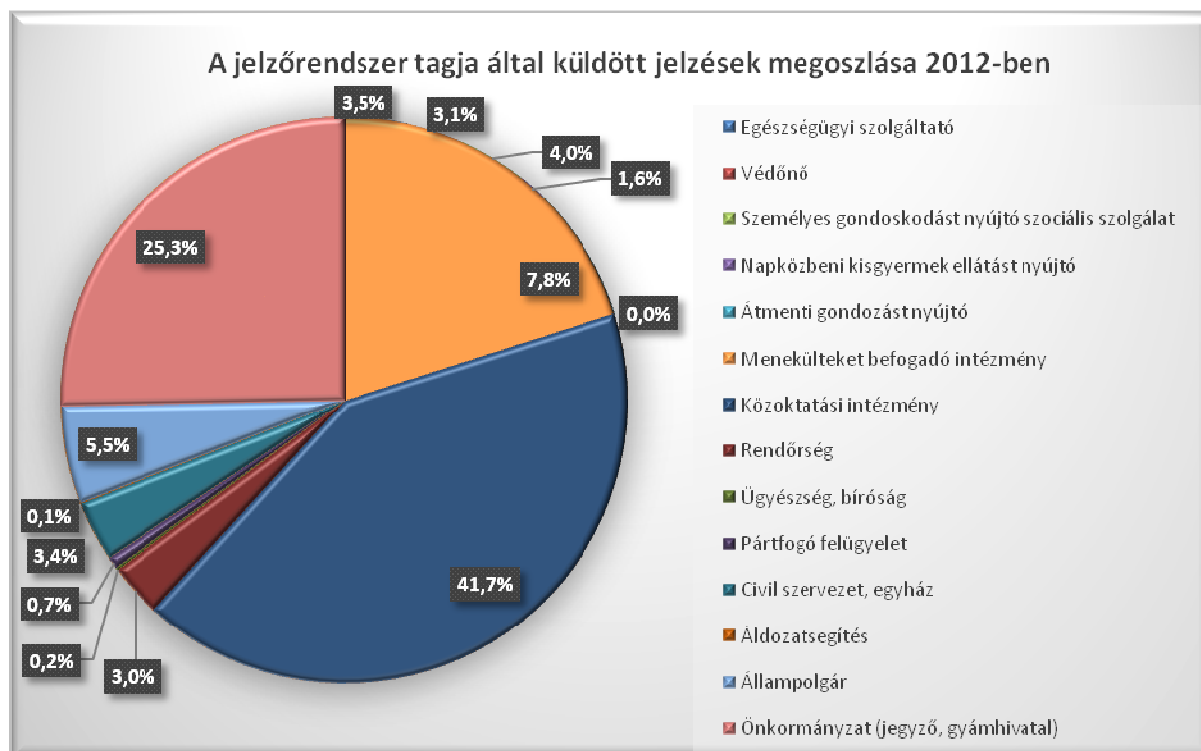
A Gyermekjóléti Központ, 2012-ben szerepet vállalt a szakmai képzések, a felsőfokú szociális szakmai képzések gyakorlati lebonyolításában. A tavalyi évben az ELTE TÁTK, az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógynevelési Kar, Pázmány Péter Tudományegyetem, hallgatói töltötték nálunk szakma gyakorlatukat. 2012-ben összesen 6 hallgató töltötte nálunk hosszabb-rövidebb szakmai gyakorlatát. Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a hallgatók a gyakorlatuk során a szociális munka gyakorlati oldalának minden szegmensét megismerhessék, s segítsük a szakma iránti elhivatottság kialakulását. Az intézményvezető a hozzánk látogató csoportok, egyetemi hallgatók, szociális asszisztenshallgatók, pszichopedagógia szakos hallgatók számára több előadást tartott a kerület, s általában a gyermekjóléti szolgáltatás helyzetéről, feladatairól, a helyi sajátosságokról.

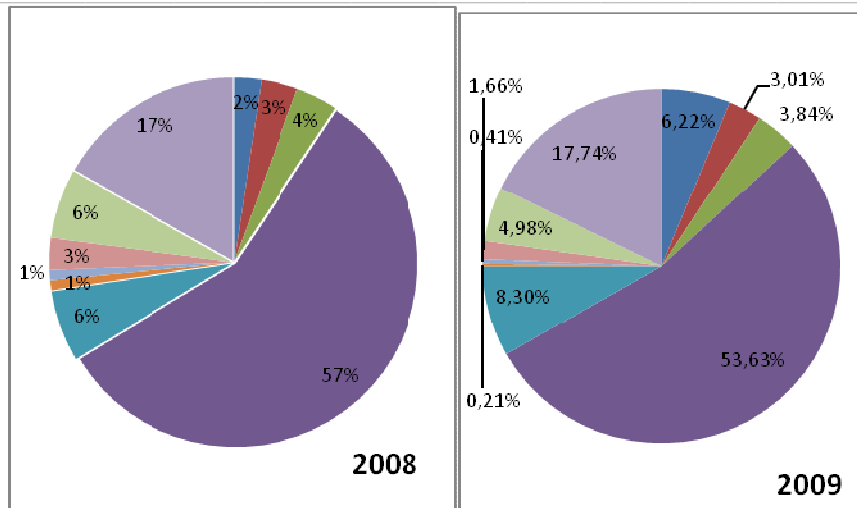
A jelzőrendszer, intézményi kapcsolatok

A gyermekvédelemnek és a Gyermekjóléti Központ eszközrendszerének az egyik legfontosabb eleme a gyermekvédelmi jelzőrendszer, az onnan érkező jelzések. A gyermekvédelmi alapellátás információ forrása, prevenció eszköze ez, ha megfelelően működik. Ez a rendszer, mely az 1997. évi Gyermekvédelmi törvény alapján működik a legnagyobb lehetőség a gyermekek védelmének rendszerbe foglalására, a rendszer szemléletű gyermekvédelem kiindulópontja lehet. Működése az eltelt 15 év alatt sem lett sajnós minden zökkenő nélküli, hibamentes.

A korábbi évekre jellemző növekedő jelzésszám 2012-ben megtorpant, s visszaesett a 2010. évi szintre. A visszaesés oka egyértelműen a tankötelezettség szabályozásának változása. A jelzésekkel kapcsolatban még mindig tapasztaljuk, bár már nem akkora mértékben, hogy a szereplők figyelmen kívül hagyják a jelzőrendszeri feladataikat, szerepüket. Még mindig fellelhető az a felfogás, mely szerint a beérkező jelzések alapján a veszélyeztető tényező megoldása kizárólagosan a gyermekjóléti szolgálatok feladata.

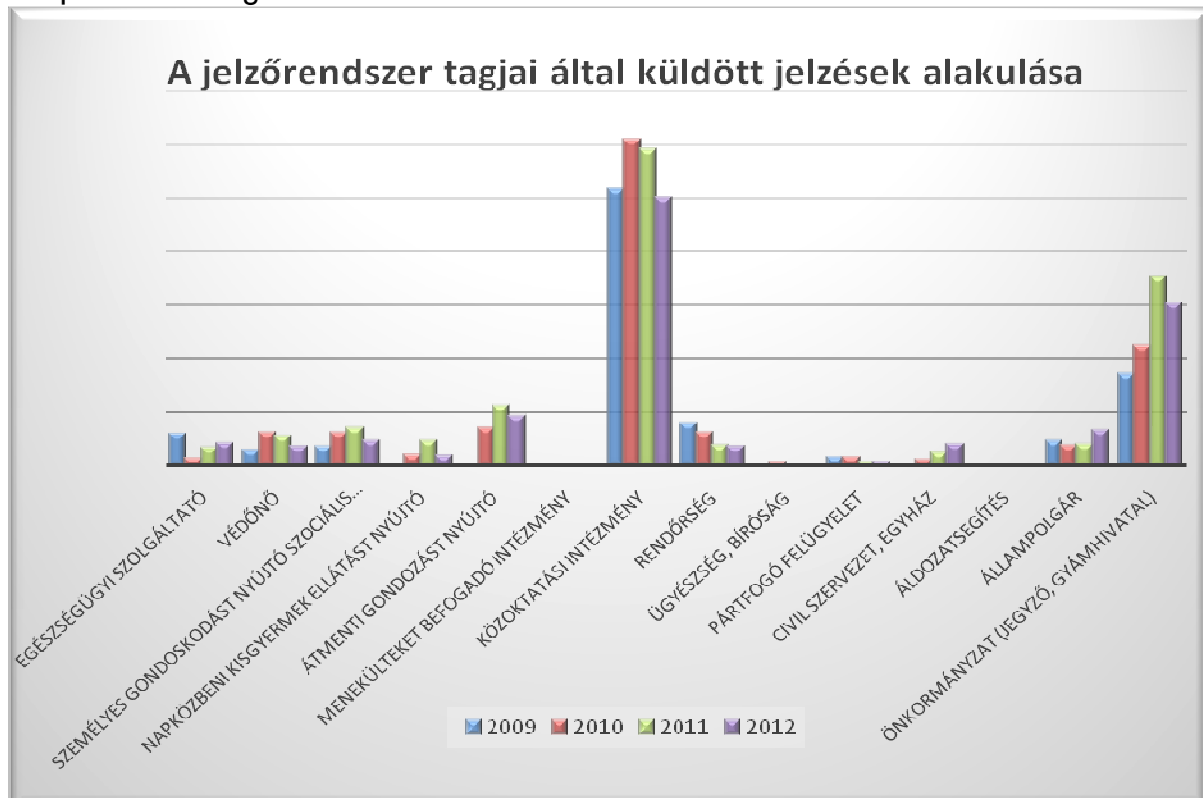
A 2012. évben is a legtöbb jelzés a közoktatási intézmények felől, ezen belül is az általános iskolákból érkezett. Az iskolák, talán az iskoláztatási támogatással, tankötelezettség változásával kapcsolatos törvények hatására, egyre gyakrabban teljesítik jelzési kötelezettségüket. Azoknál az iskoláknál, ahol nem vagyunk napi kapcsolatban még mindig gyakori a kései jelzés, mikor már csak a már akkora mértékű mulasztásról érkezik értesítés, aminek kezelésére kevés eszköz áll rendelkezésünkre. A 2012-ben is talákoztunk azzal a jelenséggel, hogy az iskolakötelezettség elmulasztásáról félévkor, és év végén kapunk jelzést, akkor már több száz óráról. Az oktatási intézményi kapcsolattartói rendszertől reméljük, hogy ezen a téren is folyamatos javulást tapasztalhatunk.

A jelzések tartalmával kapcsolatban, el kell mondanunk, hogy az intézmények igyekeznek a problémák okait is megkeresni. Még mindig több olyan jelzés érkezik, ahol csak a hiányzás tényét közlik, de a lényegi információkat mellőzik. Az iskola által megtett intézkedések ilyenkor kimerülnek a szülő értesítésében, vagy az iskola intézkedései közé sorolt, a gyermekjóléti központ felé leadott jelzésben.

Előfordul, igaz már egyre ritkábban az olyan jelzés, melyben nem gyermekvédelmi, hanem inkább olyan nevelési, oktatási jellegű zavarokat említ, amelyek inkább a pedagógia kompetencia körébe tartozik. Az iskola általában nem tud lépéseket tenni arra, hogy a hiányzások okait felderítse, nincs javaslatuk arra, hogy a kialakult helyzetet miképpen lehet megoldani. A közös munka kiváló eszköze lehetne, az un. Intézkedési Terv közös elkészítése, s végrehajtása. Ebben még nem minden iskola érzi felelősségét, partnerségét, azt gyakran a gyermek családja és a Gyermekjóléti Központ kizárólagos feladatának tekinti.

Az óvodáktól, bölcsődéktől a korábbi évekhez hasonlóan, a tavalyi évben is kevés jelzés érkezett. Bölcsődéből ebben az évben sem kaptunk jelzést, óvodákból is csak konkrét, már nálunk folyamatban lévő esetben. Ezt azért fontos ebben az évben is kihangsúlyozni, mert különösen figyelemre méltó, hogy látványosan megugrik a regisztrált gyermekvédelmi esetek száma az iskolába kerüléskor. Ezek az esetek már ezt megelőzően is veszélyeztetettséget okoztak, csak jelzés hiányában nem kerülnek gondozásba ezek a családok. Az év végi jelzőrendszeri beszámolók alapján a bölcsődék, óvodák sokkal alacsonyabb arányban látnak veszélyeztetettséget a saját területükön. A bölcsődék az év végi gyermekvédelmi beszámolójuk alapján a gondozott gyermekek 4 %-ánál, míg az óvodák 20 %-ánál látnak veszélyeztető tényezőket. Az óvodák, iskolák tekintetében szinte mindenhol írnak az anyagi veszélyeztetésről, míg a bölcsődék részéről ez nem érhető nyomon.

2013-ban is szorgalmazzuk a szakmaközi jelzőrendszerei találkozót, s ezeken igyekszünk egyeztetni a gyermekvédelemmel kapcsolatos teendőket, közvetítjük egymás felé a témával kapcsolatos aktuális kérdéseket.

Az elmúlt évben a gyermekjóléti központ munkatársai folyamatosan, már nem csak az aktuális esetek mentén, keresik fel az intézményeket. Létrehoztuk, kísérleti jelleggel, a intézményi kapcsolattartói rendszert, aki rendszeresen felkeresi az intézményeket az ott dolgozó gyermekvédelmi felelősöket, számukra segítséget nyújtanak a veszélyeztettség korai felismeréséhez, az azokban az esetekben megteendő lépésekhez. A találkozások a következő években is folytatni szeretnénk, kibővítve azzal, hogy a gyermekvédelmi felelősök, - itt főleg az óvoda, bölcsőde dolgozóira gondolunk - számára szervezünk találkozót, tájékoztatót a Gyermekjóléti Központban.

A 0-3 éves korosztály és az intézményes ellátást igénybe nem vevő 3-5 éves korosztály elsődleges védelmét a védőnői szolgálat látja el. A kapcsolat a védőnőkkel, a korábbi problémákkal még mindig küzdve, hullámzó, s erősen személyfüggő. Írásos jelzést már gyakrabban kapunk, igaz többször utólag, a

gyermekjóléti központ kérésére. A védőnői beszámolók alapján találkozunk olyan jelzéssel, mely szerint a védőnőnek nem kellett jeleznie, de a visszajelzést hiányolta. Több védőnői beszámoló a gondozottak számán kívül mást nem közölt, így ezekből mélyreható következtetést levonni nehéz.

A védőnőknek a gyermekvédelem rendszerében igen fontos és kiemelt szerepük van. A korosztályba tartozó gyermekek családjával ők vannak szoros kapcsolatban, így a veszélyeztetésről is szinte csak ők értesülnek. Elengedhetetlenül fontos, hogy a védőnő a tudomására jutó tényezőkről azonnal értesítse a Gyermekjóléti Központot, hogy az meg tudja tenni a megfelelő lépéseket. Mint korábban említettem a kapcsolat erősen személyfüggő, de alapjában javulás tapasztalható ezen a téren, nem egy esetben a Gyermekjóléti Központ családgyógyozója és a védőnő közös látogatást tett a családoknál, gyakran történt egyeztetés a két szolgálat között.

A háziorvosi szolgálattól, a házi gyermekorvosoktól ebben az évben sem érkezett egyetlen jelzés sem. Más forrásból több jelzést is kaptunk bántalmazásról, akár kórházaktól is, vagy súlyos elhanyagolásról. A háziorvosi szolgálattal kapcsolatos probléma a gyermekjóléti központ által felkérésre készülő adatlapok hiányossága. Mint minden évben most is fellelhető probléma az iskolai mulasztások igazolásával kapcsolatban, hogy a rendszeresen mulasztó gyermekek egy része könnyen szerez orvosi igazolást, még abban az esetben is, ha nincs annak alapja. Ez az iskoláztatási támogatás felfüggesztése miatt, olyan kérdés, mellyel kapcsolatban egyeztetés szükséges a kerületi egészségügyi szolgáltatókkal.

A rendőrség kiemelkedő szerepet tölt be a gyermekvédelemben, a fiatal- és kiskorúak sérelmére és általuk elkövetett bűncselekmények miatt, kiemelt szerepe van. A rendőrség által eljárás alá vont kiskorúakról nem mindig, s gyakran csak a cselekmény elkövetése után hónapokkal kapunk jelzést. A kerületi rendőrséggel kapcsolatunk jó. A gyermekek sérelmére elkövetett súlyosabb bűncselekmények kezelésében partneri viszony alakult ki a két ágazat között. Továbbra is ápoljuk ezt a kapcsolatot, mert több olyan terület van ahol a feladatok megosztása miatt fontos ez, mint a megelőző távoltartás intézménye, az abban szereplő kötelező együttműködés, vagy a közterületen, az iskolák környékén történő erőszakos bűncselekmények, a lakóterületükön zsarnokoskodó, bűnöző famíliák ügye. Ezekben a kiemelt kérdésekben azonban még hatékonyabb együttműködésre van szükség a két ágazat között. Felvettük a kapcsolatot a Középső Ferencváros körzeti megbízottjaival, előzetes egyeztetés folyt velük, az együttműködést igyekszünk kiszélesíteni 2013-ban.

A jelzőrendszer része, s a gyermekvédelemben fontos szerepe van a helyi Nevelési Tanácsadónak. A tanácsadóval folyamatosan tartjuk a munkakapcsolatot, s a szükség szerint tartottunk közös eszmegbeszélőket, melyet még rendszeres formában nem sikerült megszervezni. Korábban igényként merült fel a központ családgyógyozói részéről, hogy a Nevelési Tanácsadó munkatársai, pszichológusai közvetlenebbül, s gyorsabban vegyenek részt a gyermekvédelmi tevékenységben, amelytapasztalatunk szerint megvalósult.

A ferencvárosi gyámhivatallal és hatósággal napi szintű szakmai kapcsolatban voltunk. Ez a kapcsolat működőképes, szinte minden esetben egyeztetés történik a két hivatallal. Munkánk kölcsönös erősítése érdekében a hivatalok munkatársait rendszeresen meghívjuk a gyermekjóléti központba, s ebből a gyámhatósággal tervezett találkozó, közös team ebben az évben is megvalósult. Hasonló közös team,

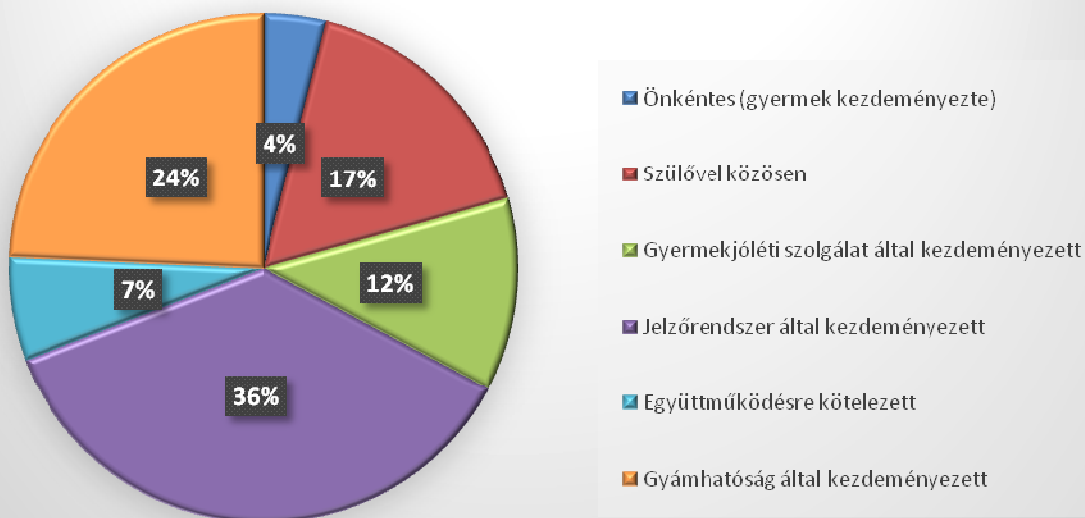
szakmaközi megbeszélés volt a családsegítő központtal, az adósságkezelési szolgálattal. 2013-tól az átalakuló közigazgatási rendszer, a kormányhivatalok gyámhivatalainak működése egyszerűsíti szervezetek között az együttműködést. Nagyban segít bennünket az a tény, hogy a gyakorlatilag ugyanazon munkatársakkal kell együtt dolgoznunk, mint korábban.

A gyermekotthonok szereplőivel a kapcsolatunka tavalyi évben némileg javult. Ezt a korábbi évekhez képest előrelépést jelent, mivel munkánk egyik rendkívül fontos részét érinti, újra ki kell emelni ennek a fontosságát. Több gyermekotthonban tették családgyógyozóink látogatást, ezek rendszeressé váltak, nem egy esetben a gyermekotthon és a Központ családgyógyozója közösen tett látogatást a családok otthonában. Szükségét látom a folyamatos egyeztetésnek, hiszen a gyermekotthonokkal kapcsolatban gyakran felmerül olyan tényező, amely konzultációt, információcserét igényel. Ezek elsősorban a szökések, és a kapcsolattartási ügyek, a gyermekek állapotának, helyzetének figyelemmel kísérése. Az átmentí nevelt gyermekek hazagyógyozása érdekében elengedhetetlenül szükséges a folyamatos kapcsolattartás, információ csere a Gyermekjóléti Központ és a gyermekotthonok között.

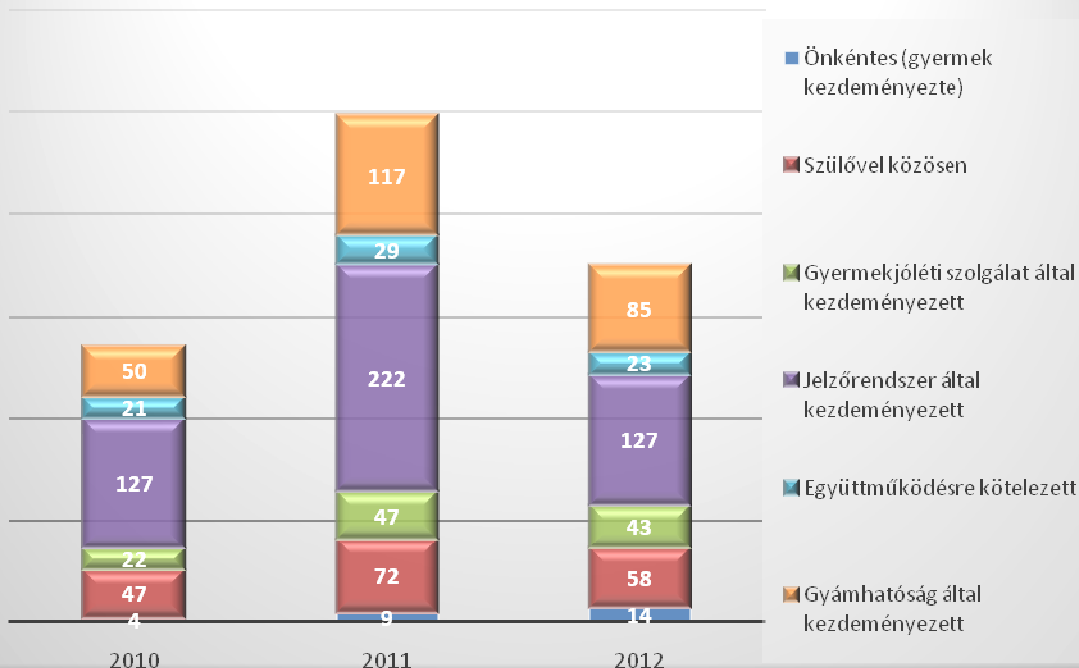
Bár javuló tendenciát mutat, de mindig a TEGYESZ-szel való együttműködésben jelenik meg a legtöbb probléma. Ezeket felismerve már a megelőző évben a Gyermekjóléti Központ vezetője részt vet a Módszertani Gyermekjóléti Központ és a Fővárosi TEGYESZ közös munkacsoportjának tevékenységében. A közös munka eredményképpen sikerült lefektetni a kapcsolat, a közös esetmunka alapelveit, formáit, tisztáztuk a szerepeket, feladatokat. Sajnos a tapasztalat az, hogy nem minden esetben sikerül ezeknek az elemeit beépíteni a mindennapi munkába.

Az elkövetkező években is a Gyermekjóléti Központ koordináló szerepét kívánjuk erősíteni. A jelzőrendszer elsődleges szereplőivel bizalmi alapon kialakított formális és informális kapcsolatokat tovább kívánjuk erősíteni. A következő grafikonból ez egyértelműen kitűnik. A gyógyozási tevékenységünk nagy része az intézményi kapcsolatainkon keresztül kerül a Gyermekjóléti Központba. Az új esetek 67 %-a a jelzőrendszer, vagy a hatóságok által kezdeményezett, s csak 21 %-uk keresi meg önkéntesen az intézményt, azonban ezek közül is majd mindegyikük korábban már kapcsolatban állt velünk valamilyen formában.

Esetszámok megoszlása a kapcsolat felvétele szerint 2012

Esetszámok alakulása a kapcsolatfelvétel módja szerint

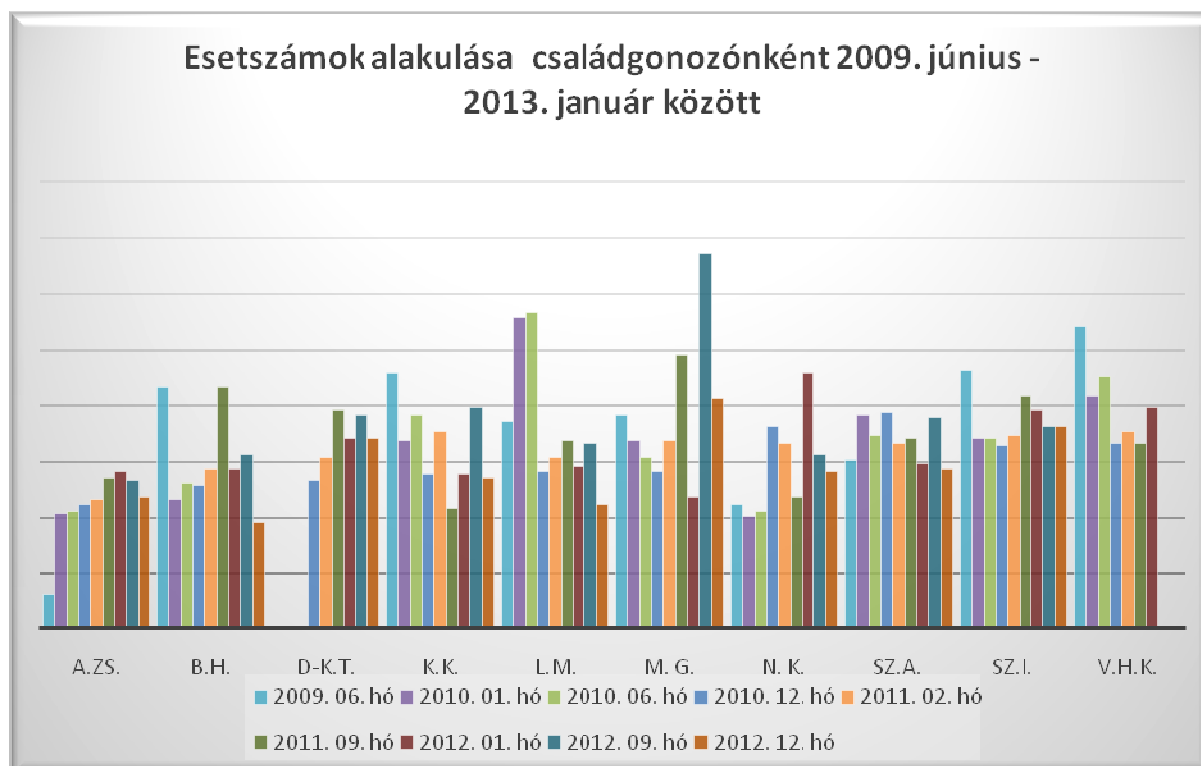

A Gyermekjóléti Központ erőforrásai

A FESZGYI Gyermekjóléti Központ szervezeti formája, infrastrukturális elemei az elmúlt évben sem változtak. 2009. februárban költözhettünk a Központnak otthont adó új helyre, s azóta a Központ már méltó helyen fogadhatja ügyfeleit. A Gyermekjóléti Központ új helyét a lakosság megszokta, folyamatosan nő azoknak a száma, akik ezen a helyszínen veszik igénybe szolgáltatásainkat. Az egymást támogató szolgáltatásaink, az ügyfélbarát nyitvatartási időnk, mind a hozzánk forduló

kliensek bizalmát növelik. Mára már nem csak a legrászorultabbak keresik fel segítséget kérve az intézményt, hanem megnőtt azoknak a betérő ügyfeleknek a száma, akik valamely szociális, gyermeknevelési, anyagi kérdésben csak tanácsot, információt kérnek. A tavalyi évben 228 ilyen ügyfelünk volt.

A Gyermekjóléti Központ része, önálló egységként az Alul-Járó Ifjúsági Iroda, közösségi gyermekvédelmi prevenció, a klasszikus információs tanácsadás, ifjúsági segítség munkaformáit használva. Ezt kiegészítve az Alul-Járó Szolgálat munkatársai a gyermekjóléti központ lakótelepi, utcai szociális munkájában vesznek részt. Az ő munkájukon keresztül is szorosabban kapcsolódik az Alul-Járó és a Gyermekjóléti Központ a célcsoportunkhoz.

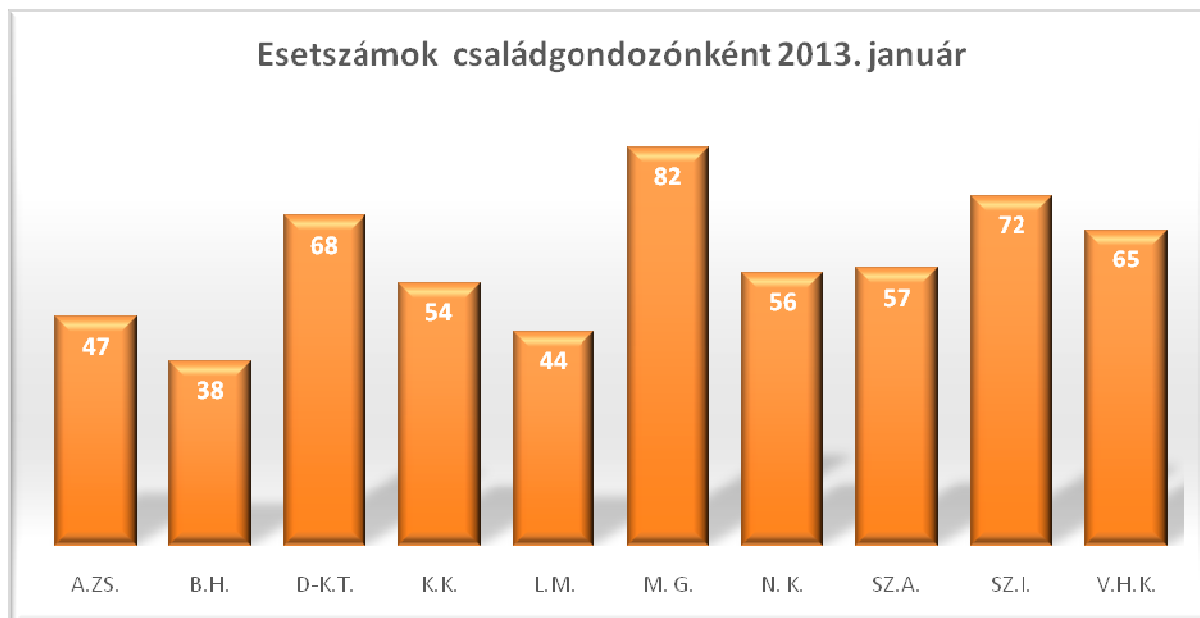

Az eddig a Dzsumbuj Programiroda által ellátott feladatok az elmúlt években átkerültek a Gyermekjóléti Központba, s az ügyfeleknek is ide kell jönniük. Ez eleinte nehézséget, fennakadást okozott számukra, de azt hiszem, hogy ezt hamar megszokták. Mindezek mellett el kell mondani, hogy szükség van még mindig a területen való aktív jelenlétre. Ezt családgondozóink a gyakori terepmunkával, családlátogatásokkal igyekeznek megoldani.

A Gyermekjóléti Központ tizenegy családgondozói státusza közül tíz betöltött. A tizenegy státusz közül kettő osztott státuszban, egyik a kórházi szociális munkát, másik munkatárs lakótelepi utcai szociális munkát lát el. A folyamatos munkaszervezéseknek, területfelosztás módosításának köszönhetően a családgondozókra nehezedő nyomás valamiképpen enyhült.

A családgondozókra jutó esetszám változó, de még mindig magasabb az ideális, törvényi 45-nél, de a korábbi évekhez képest már kezelhetőbb. A munkaszervezéssel, a területi elv megosztási elv rugalmas alkalmazásával igyekszünk elérni, hogy a kollegák közötti esetszám eloszlása arányos legyen. Ez az állandóan változó esetszámok, a területi aránytalanságok miatt egyre nehezebb, azonban a szakmai szempontok, a kliensek érdekei mellett, ezt is figyelembe vesszük. Munkatársaink ezt a munkamegosztást pozitívan élték meg, de a még mindig magas esetszámmal fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy ez az amúgy pszichésen megterhelő munka eredményességének rovására mehet.

A Központ kiegészítő feladatai közül a jogi tanácsadás már stabilan a korábbi években is működött. Szerződéses jogviszonyban vesszük igénybe a tanácsadást, melynek korlátozottan, de ügyfeleink jogi képviseletében is segítséget nyújtunk. Jogi tanácsadást minden hétfőn délután lehet igénybe venni. A tavalyi évben 92 ügyfél vette igénybe a tanácsadást, ők gyakran több alkalommal is.

2012-ben folyamatosan biztosítottuk a pszichológusi és fejlesztő-gyógypedagógusi szolgáltatást is, amely a kerületben élő családok gyermekei számára nyújt lehetőséget a zökkenőmentes társadalmi beilleszkedéshez azzal, hogy segítség nyújt a pszichoszociális hátrányok leküzdésére. Mindkét szolgáltatás a családgondozók körében pozitív hatást gyakorolt munkájukra. Az eddigi tevékenység során a munkájuk egy része azzal telt, hogy megfelelő segítő szolgáltatást kellett keresni az ügyfelek részére, ez ma már helyben megtalálható. Elmondható, hogy ezek az új szolgáltatások egyértelműen sikeresnek, rendkívül hasznosnak tekinthetők, olyannyira, hogy szükség lenne ezeknek a bővítésére. Megfontolandó, hogy a két szolgáltatás nem csak rész munkaidős kollegákkal, hanem teljes állású szakemberekkel oldjuk meg. Jelenleg a fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus heti két napot, kedd és csütörtök délután tölt az intézményben. Feladata az egyéni pedagógiai vizsgálat, elsődleges vélemény kialakítása, egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások, csoportos tanulássegítő tréningek gyermekeknek. Egyéni fejlesztő-, ill. gyógypedagógiai tanácsadást végez gyermekeknek, szülőknek, segít az iskola-, ill. pályaválasztásban. A Gyermekjóléti Központban szakmaközi konzultációt biztosítunk a központ szociális munkásai számára. A fejlesztőpedagógus mellett, annak munkája kiegészítéseként dolgozott 2012-ben a korábbi Roma Mediátor Program egy munkatársa is. Az ő feladata a roma származású gyermekek tanulási segítése. Heti rendszerességgel vettek részt gyermekek a roma mediátor kollega önállóan szervezett foglalkozásain. A gyógypedagógus és a roma mediátor kollega sikeres nyári felzárkóztató foglalkozásokat szervezett az tantárgyi osztályozóvizsgára kötelezett gyermekek számára.

A fejlesztő- gyógypedagógiai szolgáltatás mutatói 2012-ben

Összes alkalom		500 alkalom
Összes gyermek	Fiú	24 gyermek
	Leány	26 gyermek
	Óvodás	5 gyermek
	Általános iskolás	30 gyermek
	Középiskolás	13 gyermek
Beküldők	FESZGYI GYÁO	13 gyermek
	GYEJO családgondozó	35 gyermek
	FESZGYI egyéb	2 gyermek

A pszichológusi szolgálat szintén heti két alkalommal, hétfőn ésszerda délután elérhető. Feladata az életviteli tanácsadás, egyéni pszichológiai vizsgálat, elsődleges vélemény kialakítása, egyéni és kiscsoportos pszichológiai foglalkozások, csoportos mentálhigiénés tréningek gyermekeknek megszervezése, lebonyolítása. A pszichológus végzi az egyéni pszichológiai tanácsadást gyermekeknek, szülőknek, s szakmaközi konzultáció nyújt a Gyermekjóléti Központ munkatársainak. A pszichológiai szolgáltatásunk kapcsán is felmerült annak bővítésének szükségessége.

A pszichológiai szolgáltatás mutatói 2012-ben

	Korosztály	fő	alkalom
	Óvodás	1	8

Gyermek kliensek	Alsó tagozatos	6	64
	Felső tagozatos	12	101
	Középiskolás	5	34
Felnőtt találkozások	Szülői konzultáció	14	52
	Munkahelyi kollegák	14	31
Összesen		52	290

Az Alul-Járó és a Központ utcai szociális munkásaival 2012-ben kezdtük el a kiegészítő, un. prevenciós szolgáltatások beindítását, amelyek egyrészt az iskolán kívüli, a csellengő gyermekek számára nyújt különféle foglalkozási lehetőségeket, másrészt a veszélyeztetett csoportok, így különösen az kismamák, hátrányos helyzetű anyák részére nyújt támogatást. A programokra a forrásokat pályázatok útján biztosítottuk.

A programokat nehezen tudtuk csak elindítani. Ennek oka egyrészt a pályázató megengedhetetlen késése. A szerződések megkötése hónapokat késett, a támogatások átutalása már a program futásának végére érkezett be, s az elszámolást, és a lebonyolítást nem lehetett ehhez rugalmasan igazítani. Az elindított programok mindegyike sikeresnek mondható, a nehézségek ellenére is. Azok a programok mondhatók különösen sikeresnek, ahol együttműködésben a civil szervezetekkel (Biztos Kezdet), mi kerestük, s mentünk az ügyfelek közé. Az egyik ilyen legjobban sikerült, legnépszerűbb program a nyári, Lenhossék parkban zajló, pénteki szabadtéri klubjaink voltak. Azok a családok is, akik nem találkoztak még a Gyermekjóléti Központtal, s azok, akik korábban már ügyfeleink voltak, közösen vették igénybe a programokat. Ezt a programot mindenféleképpen szeretnénk rendszeresíteni, minden nyáron megrendezni, annak ellenére, hogy megszervezése elé saját önkormányzatunk is, igen komoly bürokratikus akadályokat állított.

A Gyermekjóléti Központ lehetősége és eszköze még az átmeneti elhelyezési formák ajánlása, alkalmazása. Ez egyrészt a FESZGYI intézményrendszerén belüli Gyermek Átmeneti Otthona ami, egyedülálló módon 0-18 éves korig fogadja a gyermekeket. Ami ebből kiemelendő az a 0-3 éves korosztály ellátásának lehetősége, mellyel a munkatársaink gyakran élnek.

A családok átmeneti otthona szolgáltatást, a Ferencvárosi Önkormányzattal kötött szerződés alapján, a kerület ellátási kötelezettségéből fakadóan, a Magyar Vöröskereszt Csepeli Anyaotthona végzi. A szerződés szerinti ellátás a 2008 tavaszán indult, s 14 férőhelyet biztosít az Anyaotthon számunkra. Az igénybevétel ezt általában elérte, az otthon szabad kapacitásának függvényében több IX. kerületi lakos is kapott elhelyezést az anyaotthonban illetve a családok átmeneti otthonában. Az együttműködés rendszere már jól bejáratott, a Gyermekjóléti Központ által rendszeresített un. „Küldő lappal” irányítjuk az ügyfeleinket Csepelre, s a családgondozás folyamatában az anyaotthon családgondozója is tevékeny részt vállal. A tavalyi évben a Kormányhivatal vizsgálatának hatására, sajnos a Családok Átmeneti Otthona ritkán tudott olyan ügyfelet fogadni, ahol az édesanya egy gyermekkel kívánta igénybe venni a szolgáltatást. Ez a gondozási folyamatban súlyos problémát jelenthet, hiszen egy fontos megoldási eszköz esik ki a rendszerből, ezzel lehetetlenné téve a kliensnek nyújtandó hatékony segítséget.

4.2. „Alul-járó” Ferencvárosi Ifjúsági Tanácsadó és Információs Iroda

Céljaink, alapelveink, feladataink

Az „Alul-járó” Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda hiánypótló szereplő, hiszen a fiatalok számára nem áll rendelkezésre rajtunk kívül olyan szolgáltató rendszer, ami komplex formában kínálna megoldást az iskolán, illetve munkahelyen kívüli, valamint az ott megoldható problémákra, nem megválaszolható kérdésekre. Tekintettel arra, hogy az információhoz való jog alapvető emberi és állampolgári jog, kijelenthető, hogy irodánk egy olyan szolgáltató intézmény, amely alapellátás jellegű szolgáltatást nyújt a fiatalok számára – immár több, mint 12 éve, 2000. szeptember 16. óta.

Fontosnak tartjuk, hogy nyitottak és rugalmasak legyünk, de az alap szolgáltatások és a prioritások az elmúlt évek alatt nem változtak: ifjúsági információt nyújtunk, tanácsadásokat tartunk, internet hozzáférést biztosítunk, klubokat és foglalkozásokat szervezünk, amiket a fiatalok név nélkül és ingyen vehetnek igénybe. Iskolákba is megyünk rendhagyó osztályfőnöki óráinkkal, tematikus foglalkozásainkkal, különböző kerületi és fővárosi rendezvényeken veszünk részt, megragadunk minden alkalmat, ahol a fiatalokat saját környezetükben is megismerhetjük. A fiatalok igényei szerint alakítjuk a hétköznapokat: hétfőn nyitás előtt álláskereső klubot tartunk; csütörtökön 15 és 17 óra között pszichológiai tanácsadás van; ünnepek alkalmával ajándékkészítő kézműves foglalkozásokat szervezünk; pénteken, illetve tanítási szünetekben egész délután várjuk a kisebbeket is: filmet nézünk, játszunk és társasjátékozunk. 12 év feletti érdeklődők részére ezeket a szabadidős foglalkozásokat a teljes nyitva tartási időben szervezzük.

Elsődleges célunk, hogy segítséget nyújtsunk a fiatalok számára a mindennapi életük során felmerülő problémák megoldásában, kérdéseik megválaszolásában, információs igényeik kielégítésében; az önkéntesség elve alapján veszik igénybe szolgáltatásainkat. Információs és tanácsadó tevékenységeinken keresztül segítjük a fiatalokat a felnőtté és önállóvá válás folyamatában, autonómiájuk kialakulásában; abban, hogy felelősséget vállalhassanak önmagukért, döntéseikért, továbbá hogy személyes fejlődésük lehetőségeiről tájékozottak legyenek. A fiatalok függetlenségét segítve egyenrangú félként kezeljük őket, tiszteletben tartjuk autonómiájukat és jogukat a szabad választáshoz. Ezen kívül teret adunk ifjúsági kezdeményezéseknek, részt vállalunk abban, hogy találkozhassanak különböző fiatalok egymással.

A szolgáltatásainkat az Ecséri úti aluljáróban található irodánkban lehet igénybe venni. Szolgáltatásaink: információnyújtás, tanácsadás, valamint az ezeket kiegészítő segítői szolgáltatások. A tanácsadások egyéni vagy csoportos formában történnek attól függően, hogy a fiataloknak milyen igényeik vannak, illetve melyik módszer a leghatékonyabb. Felvilágosító munkánk szintén a fiatalok szükségleteinek, illetve a hatékonyság figyelembevételével folyik az irodában, vagy külső helyszínen.

Az Ifjúsági Iroda a környék iskoláiba és a munkahelyükre járó fiatalok közlekedési útvonalába esik. Nyitás óta fő célkitűzésünk közé tartozik, hogy a velünk kapcsolatba lépő fiatalok - középiskolás korosztály és fiatal felnőttek - számára olyan programokat biztosítsunk, amelyek elősegítik szociális és mentálhigiénés problémáik kezelését, illetve azok megelőzését. Célunk tehát, hogy bármely fiatal

megkereshessen minket akármilyen problémával, bármilyen kéréssel vagy kérdéssel, s azonnal segítséget tudjunk nyújtani. Az Ifjúsági Iroda közvetlen légkörével, személyes viszonyával hozzájárul a kölcsönös tiszteleten alapuló felnőtt-fiatal, és a kortárs kapcsolatok kialakulásához, a szociális készség fejlesztéséhez. Ezt a közvetlenség és partnerség irodán kívüli tevékenységeink során is fontos szempont. Elő kívánjuk segíteni, hogy megtalálják helyüket a társadalomban, így is hozzájárulva ahhoz, hogy az életkorukból és élethelyzetükből adódó esetleges hátrányaikat csökkentsék. Programjainkkal és szolgáltatásainkkal hozzá kívánunk járulni ahhoz, hogy kreatívabban, nyitottabban, fogékonyabban éljenek, hogy igény támadjon a fiatalokban a kortárs közösségben végzett munka, a kortárs közösségekhez való tartozás iránt. Célunk, hogy a fiatalok szabadidejüket hasznosan töltsék, és a későbbiek során a velünk megszerzett tudást és készségeket használni és hasznosítani tudják mindennapi életükben.

Bár az információs és tanácsadó szolgálatunk valamennyi hozzánk forduló személy számára nyitott, a kerület igényeit és lehetőségeit felmérve az iroda célcsoportját a ferencvárosi középiskolás fiatalok, valamint fiatal felnőttek alkotják. Az Irodában 12 éves kortól tudjuk az érdeklődőket fogadni, mert nincs rá kapacitásunk és lehetőségünk, hogy a fiatalabbakkal az ügyeleti időben a számukra megfelelő módon foglalkozzunk, nekik szóló programokat folyamatosan biztosítsunk. A Pénteki Klubnap és a lakótelepi tevékenységeink egyes elemei azok a programok, amelyekbe a fiatalabbak is bekapcsolódhatnak – erről a későbbiekben még szó lesz.

Az iroda nyitvatartási idejét is úgy igazítottuk, hogy az megfeleljen a tanuló és dolgozó fiatalok szabadidejének: az év első felében hétfőtől péntekig 13 órától 19 óráig fogadjuk a fiatalokat, a nyári szünetben 12 órától 18 óráig. Az elmúlt két – két és fél évben az álláskereső fiatalok száma megkétszereződött, ami egyrészt 2012. januárjától az Álláskereső Klub idejének meghosszabbítását (egy óra helyett két óras klubidő), valamint az év második felében a nyitva tartásunk megváltoztatását jelentette. 2012. szeptemberében – a korábbiaktól eltérően – nem tértünk vissza a 13-19 óra közötti nyitva tartásra, hanem 12-18 óra között vagyunk elérhetőek.

Az Irodában zajló szolgáltatásaink

A szolgáltatásainkat az Ecseri úti aluljáróban található irodánkban lehet igénybe venni. Szolgáltatásaink: információnyújtás, tanácsadás, valamint az ezeket kiegészítő segítői szolgáltatások. A tanácsadások egyéni vagy csoportos formában történnek attól függően, hogy a fiataloknak milyen igényeik vannak, illetve melyik módszer a leghatékonyabb. Felvilágosító munkánk szintén a fiatalok szükségleteinek, illetve a hatékonyság figyelembevételével folyik az irodában, vagy külső helyszínen. Mindennapi tevékenységeink döntően az irodában zajlanak, de az évek során tapasztaltak alapján programjaink egy részét kivittük az iskolákba, a különböző kerületi és fővárosi rendezvényekre, hogy a fiataloknak több rétegét sikerüljön elérnünk.

Céljaink és alapelveink változatlanok, de a konkrét feladatokban és tevékenységekben igyekszünk folyamatosan megújulni, a helyi „keresletet” és a fiatalok „megrendelését” kielégíteni; rendszeresen felülvizsgálatot végzünk, így igazítjuk a változó igényekhez szolgáltatásainkat.

- Információk: szociális információk, közérdekű információk, szabadidős tevékenységek (kulturális információk, sport, szórakozás), lakás, lakhatás,

oktatással kapcsolatos (tanulás és továbbtanulás, iskolarendszerű oktatás és iskolarendszeren kívüli), diákjogok, álláslehetőségek (diákmunkák, rész- és teljes állások), utazás, szálláshelyek, turisztika, Európai Uniós lehetőségek

- Tanácsadásaink: életviteli, szociális, családi, kapcsolati tanácsadás, pszichológiai, mentális tanácsadás, pályaorientáció, foglalkoztatással, munkavállalással kapcsolatos tanácsadás, tanulás
- Kiegészítő szolgáltatásaink: ingyenes Internet-használat és wifi elérhetőség az Iroda teljes nyitva tartási idejében, számítógépek használata (3db számítógép áll a fiatalok rendelkezésére), hirdetési újságok, könyvek, folyóiratok, társas- és kártyajátékok, klubhelyiség használata különböző tevékenységekre, korrepetálás

Klub- és csoportfoglalkozások az Irodában

➤ Keménydió Klub

Péntekenként zajló program, amire a 12 év alatti gyerekeket is be tudjuk fogadni. Hétfőtől csütörtökig a 12 év alatti gyerekek számára szabadidős programokat nem nyújtunk, csak információs és tanácsadó szolgáltatásainkat vehetik igénybe – ide tartozik pl. a korrepetálás is, illetve az ünnepekhez kapcsolódó programsorozatunkon szintén részt vehetnek. A Klub konkrét tevékenységei, foglalkozásai: társas- és önismereti játékok, kézműveskedés. Mivel a fiatalok hosszabb-rövidebb ideig járnak az Ifjúsági Irodába, ezért mozgásuktól függően a „lazább és kötetlenebb” foglalkozásokat részesítjük előnyben, és fokozatosan mélyítjük el a beszélgetéseket, játékokat, tevékenységeket. A fiatalok sok esetben nem mernek és nem tudnak önmagukról, a saját helyzetükről beszélni, ezt tudjuk ezzel a klubjelleggel feloldani.

Nevét a Klubot és az Irodát támogató Keménydió Közhasznú Egyesületről kapta – 2006 óta biztosítanak eszközöket, játékokat, gyümölcsöt, teát és édességet az Iroda foglalkozásaihoz, elsősorban a szabadidős és megelőző, felvilágosító tevékenységeinkhez.

➤ „Alul-járó” Klub

A Keménydió Klub mintájára, a fiatalok igényeire reagálva a hétköznapijainkban is bevezettük az „Alul-járó” Klubot is. Ez a Klub nem teljesen fedi egy klub kereteit – ugyanis nincs egy adott időhöz kötve, nincs megszervezve és a résztvevők számára teljesen nyitott: aminek oka az a tapasztalat, hogy a kézműves foglalkozásokon kívül minden strukturált, időkeretekhez kötött foglalkozást eleve elutasítják a hozzájuk járó fiatalok. Viszont ha nem nevezük nevén az éppen zajló tevékenységet, akkor érdeklődéssel fogadják, aktívabbak a résztvevők és nem „ciki” bevonódni a foglalkozásba. Tehát a szó szoros értelmében nem klub, de tartalmát tekintve igen. Az iroda nyitva tartása óta klubjelleggel működik, de néhány éve a bejáró fiatalok igényei miatt ezt a formáját valósítjuk meg. Annyiban tér el a korábbi évek gyakorlatától, hogy ha elkezdődik a „klubozás”, akkor az ügyeletben lévő egyik munkatárs biztosítja az információs és tanácsadó feladatokat, a másik kolléga pedig a klub vezetőjévé válik, amiről beszámol a teamen is.

A Klub tevékenységei megegyeznek a „KeménydióKlub” korábban felsorolt tevékenységeivel.

➤ Egészséges életmód kiscsoportos tanácsadás, tematikus beszélgetések

Évek óta azt tapasztaljuk, hogy a fiatalok ugyan az iskolákban több, egészséges életmóddal kapcsolatos programban vesznek részt, tehát információkkal el van látva – mégsem ismerik a testüket, a test működését és jelzéseit, az ok-okozati összefüggéseket, sok esetben nincs tudásuk arról, hogy mit tesznek szervezetükkel, milyen káros következményekkel kell számolniuk. A beszélgetésekben kiemelt hangsúlyt kap a prevenció: testkép, a testkép zavarai, a fogamzásgátlással és szexualitással kapcsolatos felvilágosítás, és fontosnak tartjuk, hogy átbeszéljük, hogy honnan és hogyan tudnak segítséget kérni, ha bajba kerülnek, és kihez érdemes fordulniuk – akár családon belül, akár a professzionális segítőkhez.

Ezeket a tanácsadásokat szintén indirekt módon szervezzük – ha van 3-4 fiatal, akkor beszélgetést kezdeményezünk, és ha nyitottak a témára, akkor belevágunk. Ezek a beszélgetések térben is elkülönültek az irodában zajló többi tevékenységtől – mivel másik klubhelyiségünk nincs, a harmonika ajtót behúzzuk, hogy biztosítani tudjuk a személyesebb beszélgetésekhez a feltételeket.

2012-ben is a leggyakoribb téma a fogamzásgátlással és a terhesség-megszakítással kapcsolatos beszélgetések voltak. A napi rendszerességgel bejáró fiatalokkal folytatott beszélgetések alapján elmondható, hogy fiatal koruk ellenére már többüknek van szexuális tapasztalata, de a felelősségteljes védekezés területén ismereteik hiányosak, sok esetben torzok, nincsenek megfelelően tájékoztatva, kérdéseiket nem merik feltenni, illetve többször tapasztaltuk, hogy megfogalmazni sem tudják.

Februárban részt vettünk a Szent István Szakközépiskola és Kollégium Egészséghetének két napján, ahol forgószínpad-szerűen különböző – főleg osztályok szerinti – csoportok vettek részt a drogprevenció és az ártalomcsökkentő, valamint a szexualitáshoz kapcsolódó interaktív foglalkozásainkon. 12 órát tartottunk összesen 112 diák számára. Május 14-én a Dési Művelődési Házban tartottak egészséges táplálkozásról, életmódról és a környezettudatosságról szóló napot, ahova meghívtak minket is. 24 fiatal vett részt a programon; május 19-én pedig a Kerületi Egészségnapon biztosítottunk három órában tanácsadást és kiscsoportos beszélgetést interaktív játékaikkal mellett.

➤ Kézműves foglalkozások – a pénteki klubnapon kívül

Az ünnepek köré szerveződő kézműves foglalkozások alapvető célja, hogy a résztvevők átéljék az alkotás örömét, sikerélményhez jussanak, miközben nagyokat lehet beszélgetni, nevetni – így erősítve a foglalkozásvezető és a fiatalok közötti bizalmi kapcsolatot. Másik fontos és nem titkolt célja, hogy a fiatalok és gyerekek ajándékokat készíthessenek, amelyeket magukkal is visznek és átadhatják szeretteiknek.

Elhelyezkedést támogató programjaink

➤ Álláskereső Klub

Az Iroda nyitva tartási idejében nincs módunk arra, hogy 2-3 főnél nagyobb tanácsadást biztosíthassunk, ezért 2009-ben beindítottunk egy Álláskereső Klubot a

fiataloknak. 2012. januárjától már heti két órában tartjuk a klubot: minden hétfőn 10 és 12 óra között várjuk a 18-35 éves álláskeresőket, hogy segíthessük elhelyezkedésüket. Eszközeink szűkösek, de az Álláskereső klubba járók nagy részének ez a kevés is sokat számít:

- telefonálás biztosítása – mobil számok hívása is
- internethasználat – és szükség szerint segítség a net használatában, elsajátításában
- álláskereső újságok
- a Munkaügyi Központ heti/két heti rendszerességgel frissülő álláslistája
- egyéni és kiscsoportos tanácsadás – állásinformációs források, telefonálás- és interjútechnikák, hogyan tartsam meg munkahelyemet, stb. témákban
- egyénre szabott önéletrajz és motivációs levél készítése

2012-ben összesen 44 Álláskereső klubot tartottunk, amelyen 216 alkalommal vettek részt a fiatalok. Voltak alkalmak, amikor 1-2 álláskereső volt csak jelen, de legalább ennyiszor 10 fő fölötti klubnapunk volt; átlag részvétel: 5 fő/alkalom.

Az Álláskereső klub nagy előnye az Iroda nyitva tartási idejében munkát keresőkkel szemben, hogy valóban klubként funkcionál – mivel egy adott időben (hétfő 10-12h) egy adott helyzet (álláskeresés) miatt vannak mindannyian az Irodában, a betérők jóval nyitottabbak, megosztják jó és rossz tapasztalataikat egymással, nem csak a klubvezetőktől, hanem egymástól is kértek tanácsot, segítséget.

➤ Álláskereső tréningek

Négyszer tartottunk álláskereső tréninget fiatalok részére 2012-ben: februárban 3 fiatal, az áprilisi tréningen 6 fiatal vett részt – összesen csak egy résztvevő nem jelent meg a második napon; valamint ősszel csak egy napos (4 órás) tréninget tartottunk – 6, illetve 5 fő csatlakozott a tréninghez. A fiatalok nagyon lelkesek és nyitottak voltak. Könnyen bekapcsolódtak a közös munkába, nagyon kreatívan segítették egymást egy-egy feladat kapcsán.

A fiataloknak elsősorban a képzetlenség és a munkatapasztalat hiánya jelent problémát, így esetükben át kellett tekintenünk, hogy milyen előnyei vannak annak, hogy még fiatalok, és friss tudással rendelkeznek. Önéletrajzuk megírásánál is olyan technikát kellett alkalmaznunk, ahol a hangsúly a jövőbeli lehetőségek kiaknázására irányul.

Fontosnak tartjuk, hogy a tréningek az Álláskereső klubhoz tudnak kapcsolódni, mert azt tapasztaltuk, hogy az álláskeresők, de még inkább a fiatalok és pályakezdők esetében a csoport megtartó ereje kézzelfogható – a tréning vége után is segítik egymást, ezért tartottuk fontosnak a klub kialakítását és megvalósítását is.

➤ Álláskereső tréning kismamák részére: 2012. 03. 22-23.

Egy minisztériumi pályázat támogatásának és a Keménydió Közhasznú Egyesületnek köszönhetően 2011 novembere és 2012. áprilisa között célzott programokkal lehettünk a munkaerő piacra visszatérni szándékozó kisgyerekes anyukák szolgálatára.

A 2x4 órás tréningen 5 fő vett részt. A kismamák nagyon lelkesek és nyitottak voltak. Könnyen bekapcsolódtak a közös munkába, nagyon kreatívan segítették egymást egy-egy feladat kapcsán.

Csoporttagok által megfogalmazott főbb problémák:

- hosszú ideje otthon van(nak többen is) a gyerekekkel
- elszoktak a kötött munkától
- a munkáltató sem szívesen alkalmaz kisgyermekes anyát.
- többen olyan szakmával rendelkeznek, aminek kiestek a gyakorlatából vagy elavult
- a munkaidő hossza vagy beosztása miatt gyerek mellett nem tudnak visszamenni a régi munkahelyre
- régi munkahelyen nem várják vissza (megszűnt, átszervezések...)
- nehéz a gyerekek koordinálását megszervezni
- nehéz a gyerekek felügyeletét megoldani betegség esetén
- családi problémák miatt hamarabb vissza kell menni dolgozni
- nem tudja, hogy milyen szakmát tanuljon
- állásinterjú „nehézségei” (gyerekek száma, felügyelet megoldása)

A főbb problémák közül természetesen a gyerekekhez köthetőket érintettük a legtöbbször, melynek során hasznos tanácsokat/gyakorlatokat is meg tudtak osztani egymással.

A tréning során először különböző feladatok és önértékelő eljárások segítségével a kismamák ránézhettek saját élethelyzetükre, kompetenciájukra és a munkaerőpiacon eladható képességeikre, értékeikre.

➤ Egyéni tanácsadás kismamák részére

2011. november és 2012. március között 25 kismama vett részt az egyéni tanácsadáson. Volt olyan kismama, aki egyszer jött el egyéni tanácsadásra, de volt olyan is, aki többször.

A megkeresések között volt konkrét álláspályázat és motivációs levél megírása, önkéntes munka átbeszélése, ötletelés, tanulási lehetőségek feltérképezése, konkrét munkalehetőség átbeszélése, időgazdálkodással kapcsolatos technikák és gyakorlatok átbeszélése...

Kismamák esetében nehézséget okoz, hogy a gyerekelügyeletet megoldják a tanácsadás idejére, ezért felmerült bennünk az a lehetőség, hogy a tanácsadást nem hagyományos személyes találkozás formájában tartjuk, hanem skype-on. A pályázati program során végül ezzel a lehetőséggel nem éltek a kismamák, de a beszámoló írásakor már bejelentkezett egy háromgyermekes anyuka – aki a játszótéren hallott rólunk – és egyeztetünk időpontot egy „kísérleti skype-tanácsadásra”.

Fontos lenne folytatni ezt a programot, mert úgy tűnik, hogy folyamatos igény van a kismamák részéről arra, hogy segítsünk nekik abban, hogy visszakerüljenek a nyílt munkaerőpiacra, hogy a munkavállalással kapcsolatos kérdéseikre választ kaphassanak, hogy ötleteket és technikákat kapjanak a sikeres elhelyezkedésük érdekében.

➤ Álláskereső kiadványunk fiataloknak: BAJNOKOK PRÓBÁJA

A Fővárosi Szociális Közalapítvány és a Keménydió Közhasznú Egyesület támogatásának köszönhetően összeállíthattunk és nyomdai úton elkészíthettünk

egy elhelyezkedést segítő kiadványt. A kiadvány célja az volt, hogy a fiatalok egy olyan információ-csomagot kaphassanak, amely az álláskeresésüket segíti, és megkönnyíti eligazodásukat a munkaerőpiac útvesztőiben. Fontosnak tartottuk egy olyan színes és ötletes kiadvány elkészítését, amely fiatalos nyelvezetű, közérthető és informatív, mert korábbi tapasztalataink azt mutatták, hogy pusztán azért, mert színes és fiatalos volt a megjelenése, rendezvényeinken és foglalkozásainkon sokkal előbb figyeltek fel rá, vették kezükbe és forgatták, mint ugyanazokkal az információkkal bíró fekete-fehér fénymásolatainkat.

A kiadvány Steve Jackson és Ian Livingstone „Kaland-játék-kockázat” könyveinek mintáján mutatja be az álláskeresés tekervényes útvesztőit.

A nyáron összeállítottuk a tematikát, szeptember-október hónapban az információk frissítése, aktualizálása zajlott, október végén és november elején zajlottak a szerkesztési és ellenőrzési munkák, majd novemberben tudtuk átvenni a kész kiadványokat. Azóta már egy rendezvényen és a Ferencvárosi Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat képviselőinek tréningjén tudtuk eljuttatni álláskereső kiadványunkat a célcsoportnak.

A kiadvány tartalmát tekintve pedig a következő témákat foglalja magában:

- Diákmunka
- Alapfogalmak tisztázása
- A munkavállaláshoz szükséges okmányok
- Hogyan tovább? – pályaválasztás, pályaorientáció
- Fegyvert s paripát, hal helyett hálót? – segítő helyek, szolgáltatások: családsegítő központok, munkaügyi központok, tanácsadások, mentori szolgáltatás, támogatások (Start-kártya, munkatapasztalat-szerzés támogatása, vállalkozóvá válás segítése), ifjúsági irodák, munkaerő-közvetítés és –kölcsonzés)
- Álláskeresési technikák: előkészületek, állásinformációs források, a hirdetések szűrése, kapcsolatfelvétel telefonon, önéletrajz, motivációs levél és kísérőlevél írása
- Az első találkozás: felvételi beszélgetés, személyes megjelenés és viselkedés
- Munkajogi kérdések, jogsegélyszolgálatok
- Külföldi munkavállalás
- Amíg nem jön össze: tanulás és továbbtanulás, önkéntes tevékenységek, ellátási formák és lehetőségek
- Büntetett előélet esetén segítséget nyújtó helyek, szolgáltatások

A munkatársak szakmai támogatása:

Csoportos szupervízió az „Alul-járó” Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodában

Pályázati forrásból 2012. február 07. és május 8. között kéthetente keddenként 90 percben csoportos szupervízióban vehettünk részt. A szupervízióban az „Alul-járó” Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda munkatársai és önkéntesei vehettek részt.

A szupervíziós foglalkozások célja az alacsony küszöbű intézményt látogató ügyfelekkel kapcsolatban felmerülő problémák megbeszélésén keresztül a munkatársak szakmaiságának, problémaérzékenységének fejlesztése, valamint személyes mentálhigiénájuk karbantartása volt. A foglalkozások során érezhetően

növekedett a csoportba járók szakmai önismerete, kidolgozottabbá vált a saját szakmai szerepükről alkotott képük. Az egyes esetek kapcsán folyó beszélgetések során egyre inkább megfogalmazódtak a csoport tagjainak az Iroda funkciójával és jövőjével kapcsolatos elképzelései is. Feltárultak és megbeszélhetőkké váltak bizonyos erkölcsi kérdésekkel illetve témákkal kapcsolatos személyes viszonyulások, ami a közös munka szempontjából meghatározó fontosságú közös értékrend és normarendszer formálódását segíti. Miközben a felmerült esetek kapcsán a csoportban újra meg újra végiggondoltuk a segítség formáit, lehetőségeit és korlátait, reálisabbá váltak a tagok önmagukkal illetve az intézmény funkcióival, ennek mentén a közös munkával kapcsolatos elvárásai: mi az, amit nem lehet, és mi az, amit viszont okvetlenül meg kell tenni az ügyfelek érdekében. Az effajta tisztázódás csökkentette a frusztrációt, és növelte a hatékonyságot.

A csoport fontos, csoportdinamikai funkciója volt még a tagok egymás közötti viszonyainak, egymással kapcsolatos igényeinek, a köztük felmerülő konfliktusoknak az azonnali, közös és folyamatos kezelése, továbbá az, hogy a tagok támogatni tudták egymást az alacsonyküszöbű intézmények korlátozott lehetőségei miatt időről időre törvényszerűen felmerülő kétségek esetén.

A szupervízió erősítette a csoport kohézióját, ugyanakkor rávilágított az együttműködés problémás területeire, fejlesztette a munkatársak közötti hatékonyabb kommunikációt, a hatékonyabb konfliktus- és stressz kezelést. Rövidtávon, vagyis a program ideje alatt már éreztük, hogy egy-egy adott probléma megoldása jóval gördülékenyebbé vált, könnyebben találtuk meg a mindannyiunk számára kedvező és elfogadható megoldást.

2012. évi utcai és lakótelepi szociális munka beszámoló

Az utcai és lakótelepi szociális munka létjogosultságát az indokolta, hogy megjelentek olyan klienscsoportok, akiknek szükségleteit a meglévő intézményes rendszerek nem tudták kielégíteni. A Ferencvárosban a Gyermekjóléti Központon belül Nagy Viktória feladata harmadik éve a FESZGYI által nyújtott szolgáltatások koordinálása a kerületben kallódó, csellengő gyerekek és fiatalok számára. Ehhez a munkához az „Alul-járó” Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda, illetve az iroda infrastruktúrája megfelelő, hiszen itt Nagy Viktória a munka során információkat gyűjthet, bele láthat a fiatalok mindennapjaikba, segítő beszélgetéseket folytathat és nem utolsó sorban, a jelzőrendszer tagjaként működhet együtt a kollégákkal a FESZGYI összes telephelyén.

2012-ben is heti három nap teljes ügyeletet tartott állandó napokon – kedden, szerdán és pénteken, valamint minden hétfőn 10-12 óra között az Álláskereső Klubon; mindig ugyanazokon a napokon, hogy a fiatalok meg tudják találni, ha bármilyen kérdésük, problémájuk adódna. Az állandóság már csak azért is fontos, mert a fiatalok életében ez nem mindig van így.

A tavalyi évhez képest a klienskörünkben a drogfogyasztás csökkenő tendenciát mutatott. A fiatal ügyfeleink nagyrészt munkavállalásban, lakhatásban és mentálhigiénés tanácsadásban kérték segítségünket.

A szociálisan egyre hátrányosabb helyzetbe kerülő ügyfeleinknél fokozottabban jelentek meg a pszichés betegségek, így jobban igényelték a segítő beszélgetést, támogatói kapcsolattartást. Természetesen, amit a munkánkkal hozzá tudunk adni a

segítségnyújtáshoz, azt megtettük, de ezen esetekben továbbirányítottuk a megfelelő – elsősorban egészségügyi – intézménybe.

Olykor hónapokba vagy akár évekre kerül, mire kiépül az a bizalom, bizalmi kapcsolat, hogy minden egyes „alul-járós” találkozás alkalmával közelebb kerülhetünk a valós problémához. Kerületi lakosoknak könnyebben tudjuk megadni az információt, mivel a FESZGYI-n belül működünk. Így bármelyik anyaintézményünkkel azonnal fel tudjuk venni akár személyesen is a kapcsolatot. Sajnos 2012-ben is többször előfordult, hogy az utolsó pillanatban derült ki, hogy krízishelyzetbe került valaki, ezért nem minden esetben tudtunk olyan produktívak lenni, mint amennyire szerettünk volna.

2012-ben is sok fiatal anyuka keresett meg minket életvezetési és anyagi helyzetükkel kapcsolatos problémáikkal. A családi háttér és támogatottság hiánya olyan életvitelbe sodorja őket, aminek a gyermekük szenved meg az árát. Majdnem mindegyik esetben ideiglenes hatályú elhelyezést követően nevelőszülőkhöz vagy állami gondozásba kerültek a kicsik.

Nem egy esetben volt rá példa, hogy a kerületileg szomszédos családsegítő szolgálatokkal összedolgozva próbáltunk meg segíteni a hajléktalanságban élő anyáknak. Itt szeretném megemlíteni, hogy nagyon jó a kapcsolat a társintézményekkel és hatékonyan együtt tudunk működni.

Az iroda keretein belül működő lakótelepi- és utcai szociális munkában egyéni esetkezelés nem működik, de intézményen belül a kollégákkal a folyamatos és szoros kapcsolattartással nyomon követjük a fiatalokat. Természetesen, itt is a saját kerületen belül történő problémákat könnyebben tudjuk feltárni és részt vállalni a feladatokból. Példának említeném a vidéki gyermekotthonokkal történő kapcsolattartást a szökésben lévő gyerekekre vonatkozóan. Sokszor, mire el tudjuk érni az adott nevelőt, családgondozót, addigra a gyermek újra eltűnik.

2012-ben a szokásos kitelepüléseinket igyekezzünk megszólítani azokat a gyerekeket és fiatalokat, akik igénybe vehetnék az Ifjúsági Irodát. Minden alkalommal a játékos foglalkozások mellett szóróanyagokkal és információkkal látjuk el a játszani szerető gyerekeket, többször tartottunk tematikus tanácsadást is a rendezvények helyszínein. A céltalanul kallódó, unatkozó fiataloknak az idejét próbáljuk kézműves foglalkozásokkal és spontán beszélgetős klubozással eltölteni, hogy megtalálják önmagukat és azt, amit igazán szeretnének az életben.

2012. végén, októbertől a december 4-én megalakuló Ferencvárosi Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzathoz (FEGYIÖK) kapcsolódóan végeztünk – elsősorban Nagy Viktória személyében – szervezési és lebonyolítói feladatokat: a képviselők megválasztásában és azt követő a polgármestereinek megválasztásában. Az alakuló ülés óta pedig mint felnőtt támogatók veszünk részt a FEGYIÖK életében: minden képviselő testületi ülésen részt veszünk, és a kerület összes iskolájában lévő megválasztott tagnak felajánlottuk a segítségünket, lehetőséget kínálva a sikeres munkájukhoz.

A FEGYIÖK az Iroda szempontjából is igen fontos célcsoport, hiszen az ő munkájukon keresztül egy olyan közösséget építhetünk ki képviselőikkel együtt, hogy a Ferencváros összes általános- és középiskolái számára segítséget és információt nyújthatunk, legyen az tanulási, szociális, mentális vagy hasznos szabadidő

eltöltésében való segítségnyújtás – nem az iskolavezetés vagy a pedagógusok oldaláról közelítve, hanem a diákokat közvetlenül elérve jóval hatékonyabb munkát végezhetünk.

Rendezvények, kitelepülések

A József Attila lakótelepen lévő és itt tevékenykedő több szervezet összefogásában és velük közösen (Dési Huber Művelődési Ház, Ferencvárosi Művelődési Központ, Börzsöny utcai Szabó Ervin Könyvtár, Medáliák Művészeti, Kulturális és Oktatási Egyesület, Keménydió Közhasznú Egyesület, TAVAM) az év folyamán több rendezvény szervezésében és programok lebonyolításában vettünk részt családok, fiatalok és iskolák részére.

A rendezvényeken folyamatosan nyújtottuk információs és tanácsadó szolgáltatásainkat, játékos feladatokat szerveztünk különböző témákban. Nagy érdeklődés fogadta a kézműves foglalkozásainkat és a kicsiknek, kisgyerekes családoknak szóló játszóház programjainkat is. Mindazok, akik valamely programunkba bekapcsolódtak – a különböző pályázati támogatásoknak köszönhetően –, kis ajándékokat kaptak (gyümölcsök, üdítők, csokoládé). Ugyanezzel a programmal jelentünk meg több fővárosi rendezvényen is.

Szintén egy támogatásnak köszönhetően továbbfejlesztettünk és nagy méretben megcsináltattunk egy, a „Gazdálkodj okosan!” társas alapjaira épülő társasjátékot: a különböző mezőkben olyan élethelyzetek jelennek meg, amelyek a fiatalok életében előfordulhatnak. A játékhoz egy nagy (1.5 m x 2 m) táblát készíthettünk, vehettünk bábuakat és nagy (kb 20 cm x 20 cm) dobókockát.

IRODÁN KÍVÜL ZAJLÓ TEVÉKENYSÉGEINK - Lakótelepi szociális munka						
dátum	kerületi események, szakmai megjelenések, képzések	napok száma	órák száma	mts-ak	rész-vevők	
2012.01.09	regionális ifjúsági szakmai találkozó - Mobilitás	1	4	1		
2012.01.26	BIIRSZ - fővárosi ifjúsági egyeztető fórum	1	3	2		
2012.02.23-24.	rendhagyó ofő óra - szexuális felvilágosítás a Szent István Közg.Szakk. Egészségnetén	2	12	3	112	
2012.03.22-23.	álláskereső tréning kismamáknak	2	8	1	5	
2012.04.07	Tavaszköszöntő Húsvétolás a Csigaparkban	1	5	3	20	hétvége
2012.04.12	állásbörze	1	3	1		
2012.04.14	Aput a kapuba! - közösségi rendezvény	1	5	3	30	hétvége
2012.04.19-20	álláskereső tréning fiataloknak	2	8	1	6	
2012.05.14	közösségi teaház a Dési Művházban	1	3	1	22	
2012.05.19	FMK Egészségnap	1	8	5	50	hétvége
2012.05.26	Gyereknapi a Népligetben	1	6	4	60	hétvége
2012.07.27-30	Villanyóracserre, Konyhabútor beépítése, konyhafal festése, a bejárati vasajtó kezelése és festése, takarítás	2	18	5		
2012.08.31	Magdolna-napok rendezvény	1	6	2	30	
2012.09.01	Csapatépítés	1	8	5		hétvége
2012.09.15	LTP-i Mulattságok	1	5	4	75	hétvége
2012.09.22	Autómentes nap - infók és játszóház	1	4	2	30	hétvége

2012.09.24	álláskereső tréning fiataloknak	1	4	1	6	
2012.09.27	Játszótér Népe Piknik	1	4	3	25	aj zárva
2012.10.26	Gyök VEB felkészítő megbeszélés	1	3	1		
2012.11.07	Gyök képviselők felkészítő megbeszélés	1	3	1	27	
2012.11.19	Gyök szavazatszámláló bizottság felkészítő megbeszélése, választási nap részletes áttek.	1	3	1		
2012.11.22	Gyök választás	1	7	1		Minden iskola részvételével
2012.11.24-25	Gyök felkészítő tréning	2	16	1	27	hétvége
2012.11.28	Kerületi pedagógus konferencia - ws	1	2	1	16	
2012.11.30	FMK AIDS-nap	1	5	3	100	aj zárva
2012.12.03	álláskereső tréning fiataloknak	1	4	1	5	
2012.12.04	GYIÖK avatás	1	4	1	100	
2012.12.19	Ltp-i karácsony - cipősdoboz ajándékok átadása	1	3	1	30	
	összesen	33	164	59	776	
	hétvége	9				

Intézményi kapcsolatok

A kerületi és fővárosi szociális hálót alkotó intézményekkel és szervezetekkel kiépített és bejáratott kapcsolatot tartunk fent. Szorosabb kapcsolatunk van még a fővárosi és a kerületi társadalmi szervezetekkel, kiemelten az ifjúsági egyesületekkel, alapítványokkal; több programot együtt szervezünk, vagy csatlakoztunk egymás projektjeihez.

A Gyermekjóléti Központ szervezeti egységéhez tartozunk – 2012-ben is szoros munkakapcsolatunk volt, több fiatal kapcsán napi kapcsolatban voltunk a családgondozókkal. 2012-ben is szoros kapcsolatban voltunk a családsegítő központokkal – elsősorban a szerda délelőtti Álláskereső Klub miatt, ami az Ifjúsági Irodában zajlik. Több ügyfél Irodánkat kereste fel további segítségért, egy-egy telefonért, vagy az önéletrajzuk javítása és sokszorosítása végett. A Gyermek Átmeneti Otthonában élő gyereknek és fiataloknak újra sikerült karácsonyi meglepetés-csomagot összeállítani. Adósságkezelésben érintett volt néhány ügyfelünk, a családgondozókkal szintén kapcsolatot tartottunk csakúgy, mint az utcai szociális munkás csoporttal. Az év folyamán két alkalommal írtunk minisztériumi pályázatot, amelybe a Gyermekjóléti Központ, a Gyermek Átmeneti Otthona, az I. és II. számú Családsegítő Csoport is bekapcsolódott.

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálattal, a Munkaügyi Kirendeltséggel állandó kapcsolatban állunk, tekintve, hogy a hozzánk forduló fiatalok jelentős része álláskereséssel kapcsolatban keresi fel az irodát. Rendszeresen kapjuk az aktuális álláslistát, információkat a szolgáltatásaik esetleges változásáról, bővüléséről. Sok fiatal rajtunk keresztül kerül először kapcsolatba a munkaügyi ellátórendszerrel.

Az iroda céljaihoz és vállalt feladataihoz kapcsolódik a drogprevencióhoz, bűnmegelőzéshez kapcsolódó tevékenységeink köre. Korábban csatlakoztunk, majd 2005. óta aktívan részt is vettünk a kerületi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkájában, a kerületi drogstratégia kidolgozásában.

Ifjúsági szervezetek együttműködése

BIIRSZ – Budapesti Ifjúsági Irodák Szövetsége

Az irodák egymástól függetlenül, önállóan működnek, de szoros kapcsolatban vagyunk. Többen tagjai vagyunk a Magyarországi Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodák Szövetségének (Hungarian Association of Youth Information and Counselling Offices), amely az ifjúsági információs és tanácsadó szolgáltatásokat végző intézmények, civil szervezetek szakmai tömörülése – a levelezési listának és a személyes kapcsolatoknak köszönhetően egymásról (és a vidéki irodákról) mindig vannak friss információink.

2005-ben hoztuk létre a Budapesti Ifjúsági Irodák Szövetségét. Az informális szövetség létrejöttének egyik célja a közös érdekképviselet a budapesti nagy rendezvényeken, és a közös részvétel a fővárosi/minisztériumi pályázatokon. Másik célja a hosszabb távú stratégiai jellegű együttműködés az ifjúságsegítésben érintett civil intézményekkel, az ágazathoz tartozó állami szervekkel és szakemberekkel. Szeretnénk erősebb együttműködést kiépíteni a civil szféra és az önkormányzati fenntartású intézmények között, olyan programokat szervezni, ahol a szektorközi együttműködés eredményeként szélesebb rétegeket szólíthatunk meg.

A tavalyi év az ifjúsági irodák életében egy nagyon szomorú év volt. Több iroda finanszírozását szüntették meg, vagy lehetetlenítették el működését. 2012-ben együttműködésünk elsősorban egymás pszichés támogatását jelentette.

A 2012-es év forgalmi adatai

Az irodában a tavalyi év folyamán 4093 megkeresés történt, akik közül 208 fő először járt nálunk; 64-en voltak az iroda vendégei, amely szám azokat a személyeket jelöli, akik nem ügyfélként kerestek fel bennünket – érdeklődők más ifjúsági és szociális intézményekből, hallgatók, gyakornokok, újságírók. 2012-ben magasabb volt a férfiak megjelenésének száma: 2242 fő, a nőké 1851.

2012-ben 12 év alatti fiatalok összesen 113 alkalommal, 12-35 év közöttiek, vagyis a célcsoportból 3190 alkalommal, 35 év felettiek pedig 790 alkalommal kerestek fel bennünket. Az idősebb korosztályhoz tartozók napi megjelenése az irodában akkor okoz nehézséget, ha 2-3 főnél többen szeretnék igénybe venni a fiataloknak szóló szolgáltatásokat. A nem célcsoportunkhoz tartozó érdeklődőket mindig tájékoztatjuk, hogy hol és milyen formában tudnak segítséget kapni, hol tudják igényeiket kielégíteni.

A célcsoportot, a 12-35 éves fiatalok forgalmi adatait elemezve a következők állapíthatók meg a tavalyi évre vonatkozóan: megjelenésük havi lebontásban jóval kisebb eltérést mutat, mint a nem célcsoportéhoz tartozóké. Számuk 10 hónapban is átlagosan 260 fő +/- 30 fő. Ennek a korábban már részletezett klubjellegű működésünk az oka – jönnek-mennek a fiatalok, újra találkozóhellyé, egyfajta közösségi térré váltunk a számukra. Ettől eltérést csak két hónap mutat: júniusban elsősorban elhelyezkedéssel, alkalmi munkákkal kapcsolatban kerestek meg minket; decemberben pedig csak három hétig voltunk nyitva.

Hónapok	Megkeresés
----------------	-------------------

Értékelés Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzatának
2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

	Σ	-	o	+	Nő	Férfi	Új	Vendég
Január	356	12	275	69	155	201	18	3
Február	346	14	268	64	162	184	24	7
Március	319	8	259	52	144	175	6	4
Április	304	6	259	39	131	173	15	15
Május	356	6	285	65	162	194	18	7
Június	474	19	395	60	228	246	21	10
Július	358	12	284	62	167	191	17	4
Augusztus	304	3	253	48	153	151	24	1
Szeptember	340	3	258	79	142	198	21	3
Október	389	8	267	114	184	205	11	5
November	327	14	233	80	135	192	14	0
December	220	8	154	58	88	132	19	5
Éves összesítés:	4093	113	3190	790	1851	2242	208	64

Hónapok	Hozott probléma / kérdés / kért segítség típusa szerint								Σ
	3 lelki/ mentális	4 életvitel/ életmód	5 oktatás/ képzés	6 munka	7 szociális	9 egyéb/ ált.	10 szabadidő	XY nem releváns	
Január	11	16	0	117	8	27	326	4	509
Február	10	8	8	113	24	36	274	6	479
Március	9	23	5	70	11	22	303	2	445
Április	14	5	8	96	14	25	281	0	443
Május	10	15	5	96	22	41	288	5	482
Június	8	15	7	123	11	49	418	6	637
Július	11	10	1	95	13	33	299	1	463
Augusztus	6	5	9	105	7	41	218	2	393
Szeptember	1	13	7	122	13	25	252	2	435
Október	16	20	4	88	17	46	291	4	486
November	0	12	9	76	14	33	266	4	414
December	0	7	1	99	8	16	167	6	304
Éves összesítés:	96	149	64	1200	162	394	3383	42	5490

Hónapok	Kapott tevékenység, módszer, eszköz típusa szerint								Σ
	A infó	B ügy- intézés	C segítő beszélj.	D tanács- adás	F szabad- időstev. Klub- jelleg	G szervez- ett csoport progr	H pszi.ta	N net	
Január	102	17	6	33	116	4	10	217	509
Február	111	21	4	47	65	1	8	216	479
Március	64	17	12	33	82	4	9	222	445

Április	76	28	10	30	75	4	10	210	443
Május	100	21	14	34	57	7	7	221	482
Június	120	24	7	38	132	14	3	293	637
Július	75	31	9	22	60	14	6	245	463
Augusztus	107	23	2	19	40	0	4	196	393
Szeptember	97	27	5	28	38	1	0	237	435
Október	101	32	13	25	53	1	3	254	486
November	67	32	3	21	68	0	0	219	414
December	55	26	2	17	45	10	0	143	304
Éves összesítés:	1075	299	87	347	831	60	60	2673	5490

Pályázati programok, projektek

Azért, hogy a felmerült igényekre a megfelelő választ adhassuk, azaz megvalósíthassuk céljainkat és azokat az elképzeléseinket, amelyektől azt reméljük, hogy a fiatalok az életkorukból és élethelyzetükből adódó esetleges hátrányaikat csökkentik, meglévő erőiket, tehetségüket képesek lesznek kiaknázni, folyamatosan figyeljük a pályázati lehetőségeket, s adjuk be pályázati anyagainkat.

A 2012-es évben is a Keménydió Közhasznú Egyesülettel közös pályázataink nyerték a legtöbb támogatást. Elsősorban csoportos szupervízióra, ifjúsági és szülői programokra sikerült forrásokat teremteni.

Önálló programunk:

Főpályázó: FECSKE/FESZGYI

Projekt neve: „A FECSKE prevenciós programjai gyermekek és fiatalok számára”

Leírása:

A program 2011. november 4. és 2012. május 15. között futó programban a Családtámogató és Gyermekjóléti Központ valamennyi telephelye aktívan részt vesz. A működés (adminisztrációs és üzemanyag költségek) és programok költségeire pályáztunk: kézműves foglalkozásokra, filmklubra, prevenciós klubra kamaszoknak, fiataloknak szóló álláskereső klubra és tréningre, pszichológiai tanácsadásra, szupervízióra, kirándulásra, rendezvényeken való részvétel költségeire.

A megítélt támogatás összege: 1.100.000,- Ft

Partnerszervezetekkel megvalósított programjaink:

Partnerszervezet: Keménydió Közhasznú Egyesület

Projekt neve: „Keménydió – szülőknek szóló programok”

Leírása:

A program 2011. november 15. és 2012. május 15. közötti időszakban zajlik. A pályázati forrás fedezte a Kamaszlány klub, a Baba-mama klub fiatalokú várandós, csecsemős anyák részére, az Anyaklub, az Anyabölcső klub, a kismamáknak szóló egyéni elhelyezkedési tanácsadás és álláskereső tréning program és működési költségeit.

A támogatás összege, amelyet a FESZGYI telephelyein használunk fel: 1.356.000,- Ft

Partnerszervezet: Keménydió Közhasznú Egyesület
Projekt neve: „Keménydió – prevenciós programjaink”
Leírása:

A program 2011. november 15. és 2012. május 15. közötti időszakban zajlik a Ferencvárosban és a Józsefvárosban. A pályázati forrás fedezte a Keménydióklub, rendezvényeken való részvétel, kirándulás a GYÁO-ban élők számára, egészséges életmód tanácsadás- és beszélgetéssorozat diákok részére, és az álláskereső tréningek költségeit.

Az Ifjúsági Irodában és a Ferencvárosban felhasznált támogatás összege: 854.000,- Ft

Partnerszervezet: Keménydió Közhasznú Egyesület
Projekt neve: Álláskereső kiadvány – „Bajnok próbája”
Leírása:

2012 júniusa és novembere között álláskereső kiadványt készítettünk a Fővárosi Szociális Közalapítvány támogatásával: 380.000,- Ft

4.3. A Ferencvárosi Egyesített Bölcsődei Intézmények

A bölcsőde feladata

Kerületünkben a gyermekek napközbeni ellátását a 20 hetes - 3 éves korú, 250 gyermek számára biztosította a Ferencvárosi Egyesített Bölcsődei Intézmények négy egysége.

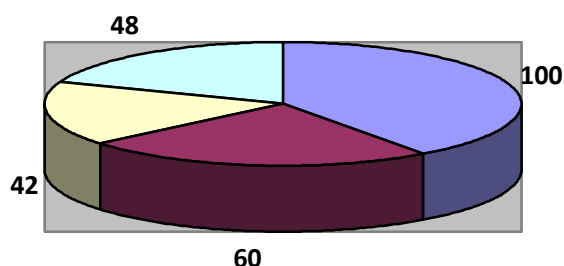
Férőhelybővítés

A Fővárosi Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2011. évben a működési engedélyek módosítása kapcsán a szervezeti egységek (bölcsődék) férőhelybővítése miatt helyszíni szemlét tartott. Az új működési engedélyekből három bölcsőde férőhely bővítésére való engedélyét 2012. január 5-én adta meg. A Gyámhivatal a Fehérholló bölcsőde férőhelyének növelését nem engedélyezte. A Manó-lak bölcsőde engedélye csak 2012. március 8-án realizálódott.

2012 évi engedélyezett férőhelyek

	Aprók háza bölcsőde	Fehérholló bölcsőde	Pöttyös bölcsőde	Manó-lak bölcsőde	Összesen
Férőhelyek száma	100 fő	60 fő	42 fő	48 fő	250 fő

■ Aprók háza ■ Fehérholló ■ Pöttyös ■ Manó-lak

Férőhelyeink módosításával, növelésével a valóságban nem növekedett meg a felvehető gyermekek száma, hanem csökkent. Szakmai szempontból szabályozottá vált, mert nem lehet az új férőhelyek megállapítása után 100 % fölé tölteni a gyermek létszámot.

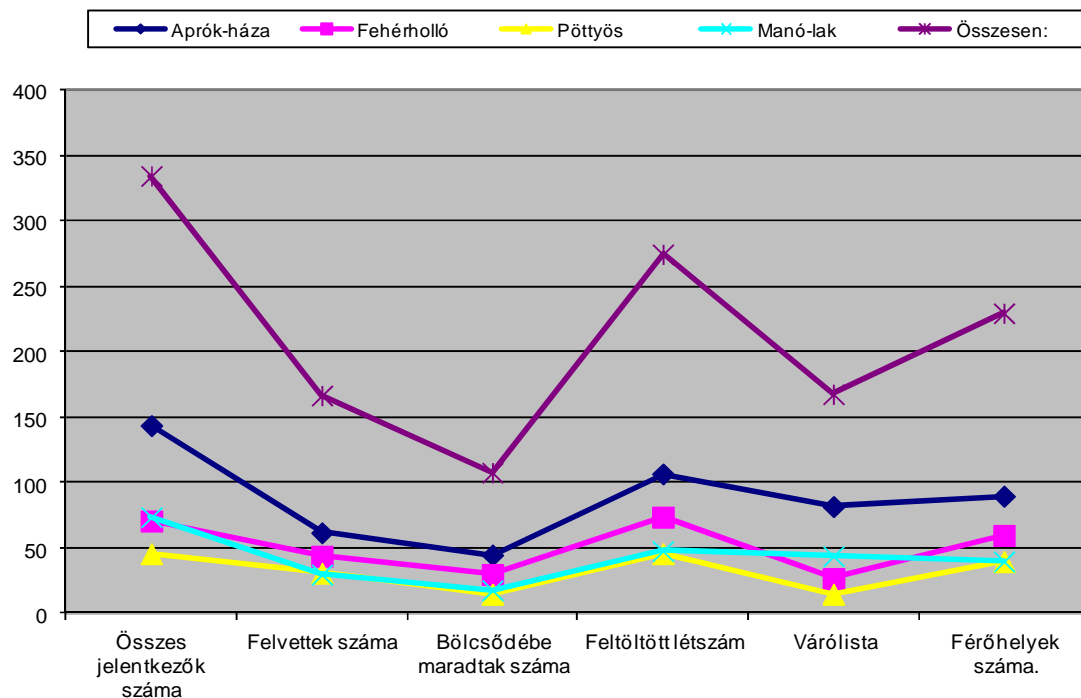
Bölcsőde iránti igények alakulása

2006-tól a bölcsőde iránti igény továbbra is növekedést mutat, amely társadalmi okokra vezethetők vissza.

A kerület bölcsődénkénti férőhelyre jelentkezők adatai: 2011. szeptember 1.

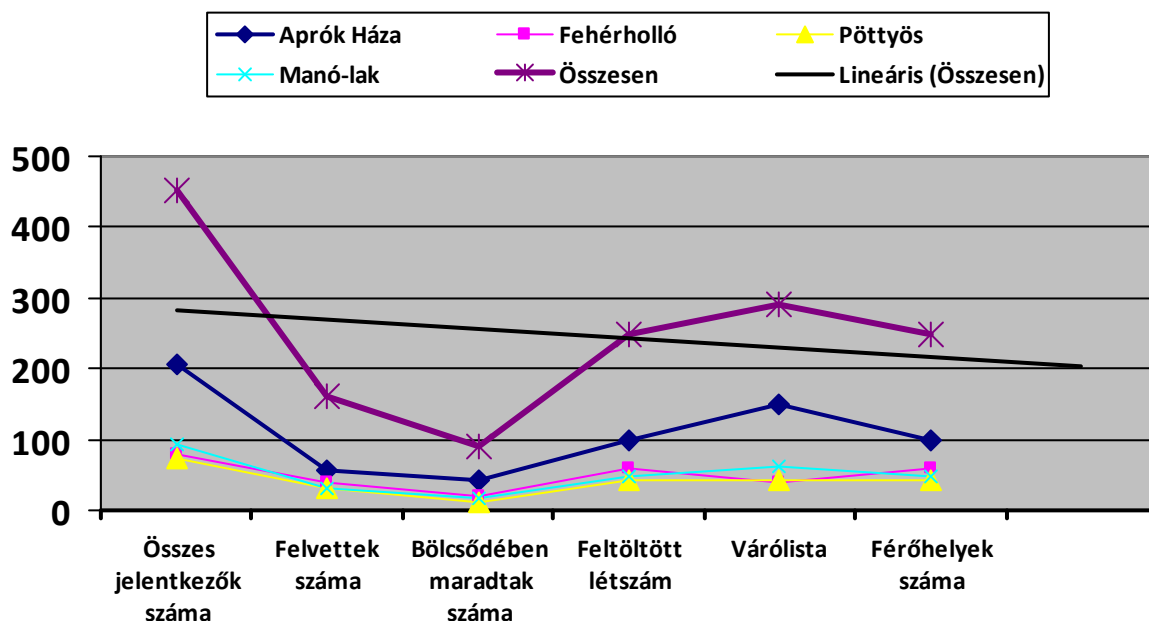
	Férő- hely	Maradó gyermekek	Jelentkezett ek	Óvodába felvettek	Bölcsőde be felvettek száma	Ebből szociális indokkal felvettek	Elutasított ak száma
Aprók háza IX/4.	100	37	174	59	63	22	111
Fehérholló IX/6.	60	20	80	44	45	14	39
Pöttyös IX/10.	42	21	67	25	21	2	46
Manó-lak IX/14.	48	22	72	26	26	7	46
Összesen:	250	100	393	154	155	45	242

Értékelés Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzatának
2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

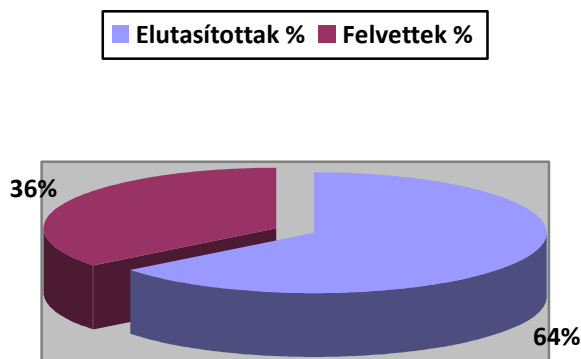
A kerületben jelentkezők bölcsődénkénti adatai: 2012. szeptember 1.

	Férőhely	Maradó gyermekek	Jelentkezők	Óvodába felvettek	Bölcsődébe felvettek száma	Ebből szociális indokkal felvettek	Elutasítottak száma
Aprók háza IX/4.	100	42	206	55	57	32	149
Fehérholló IX/6.	60	20	79	40	40	14	39
Pöttyös IX/10.	42	10	74	32	32	3	42
Manó-lak IX/14.	48	17	93	34	31	6	62
Összesen:	250	89	452	161	160	55	292

A bölcsődék a beszoktatási időben fokozatosan töltődtek, kezdetben az alapító okiratban meghatározottak alapján 255 főre, majd a működési engedélyeztetési eljárás után 250 főre.

A jelentkezők számának 35,6 %-át tudtuk felvenni, az összes jelentkezők közül 64,4% volt az elutasítottak aránya.

2011. nevelési évhez viszonyított adatok

2012. nevelési évben 59 fővel emelkedett meg a jelentkezők száma, ezzel arányosan az elutasítottak száma nőtt 50 fővel.

Az elutasítottak aránya 4,5 %-kal növekedett meg.

A felvettek aránya 2,5 %-kal csökkent.

A szülők fellebbezéseiket a Humánszolgáltatási Iroda Vezetőjéhez nyújtották be. Az irodára 22 db fellebbezés érkezett. Az irodavezetőnk hivatalból válaszolta meg a fellebbezésekre az elutasító határozatokat. Ez a megoldás az intézményt kikerülve enyhítette a fellebbezési rohamot. Ennek ellenére a szülői feszültségek egy része még is az intézménynél csapódott le.

Összesen 452 kiértékelést postáztunk, ebből 42 db ismeretlen cím miatt visszajött az intézmény címére. Ebből 29 elutasított és 13 db felvételt nyert levél volt.

Mivel a korcsoportok összetétele is befolyásolja a felvehető gyermekek számát a 13 visszaérkezett ismeretlen címre kiküldött értesítettek helyére újabb módosításra volt szükség a felvettek listáját tekintve. Az elutasított jelentkezési lapokat újra átválogatva kiválasztásra került a felvehető 13 gyermek.

Az elbíráláskor előnyben részesítettük azokat a gyermekeket, akik a gyermekvédelmi törvényben meghatározott kitételeinek megfeleltek, és az intézmény a belső felvételi szabályzata szerint jártunk el.

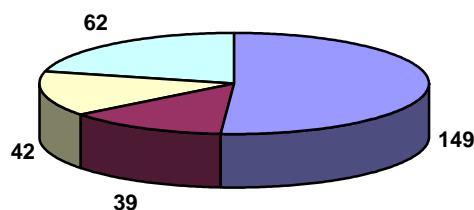
Újabb tapasztalatunk az volt, hogy évközben kimaradó gyermekek helyére a várólistából kerestük meg a családokat, de sajnos nem mindig sikerült azonnal betölteni a férőhelyet. A szülők különböző indokokkal megoldották gyermekük nappali ellátását: pl. nem ment vissza dolgozni az anya, elköltöztek, nem aktuális, alapítványi intézményben helyezték el a gyermeket, stb.

A bölcsődékben már 2011. évben a 2013-2014. évre is jelentkeztek a családok, melyek előjegyzésbe kerültek. A 2012. nevelési évben elutasítottak átkerültek a 2013. szeptemberi előjegyzésünkbe.

2012. szeptember 1. előjegyzettek száma

Bölcsőde megnevezése	2013. nevelési évre előjegyzettek száma
Aprók-háza	149
Fehérholló	39
Pöttyös	42
Manó-lak	62
Összesen:	292

■ Aprók háza ■ Fehérholló ■ Pöttyös ■ Manó-lak

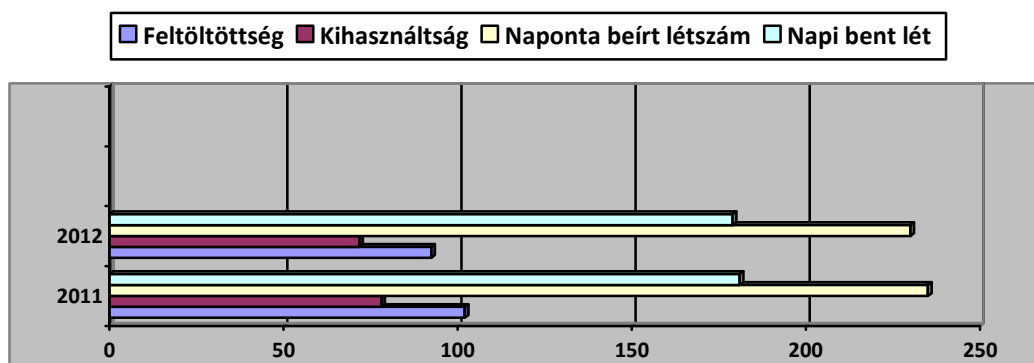
A kimutatás alapján az Aprók-háza, valamint a Manó-lak bölcsődében maradt a legnagyobb számú várólista.

2011. évben a kihasználtság adatai

Feltöltöttség: 102 %	Naponta beírt létszám: 235 fő
Kihasználtság: 78.1 %	Napi bent lét: 181 fő

2012-ben az intézmény kihasználtságának adatai:

Feltöltöttség: 92,4 %	Naponta beírt létszám: 230 gyermek
Kihasználtság: 71,8 %	Napi bent lét: 179 gyermek

Feltöltöttség

Az egyesített intézmény feltöltöttsége és kihasználtsága már évek óta a fenti adatok körül mozog.

Feltöltöttségünk az új engedélyezett férőhely szám miatt 2012. évben 9,6 %-kal csökkent.

A részlegeink szakmai szempontból jobb helyzetbe kerültek, mivel kevesebb kisgyermek ellátását kellett megoldani, több idő és figyelem jutott egy-egy gyermekre. Megállapítható, hogy a nevelés és gondozás körülményei nyugodtabbá és kiegyensúlyozottabbá váltak.

A gondozási nevelési év szeptemberétől a bölcsődéket a gyermekek érdekében csak fokozatosan lehet feltölteni, mely szintén befolyásolja feltöltöttségünk és kihasználtságunk adatait.

Kihasználtság

A kihasználtság adata 6,3 %-kal csökkent.

A sérült gyermekek integrációja létszámcsonkító tényező a feltöltöttség esetén, mivel statisztikai nyilvántartásban egy SNI gyermek szakmailag kettő gyermeknek számít, de statisztikában viszont egy főnek.

Ezen kívül a statisztikai nyilvántartásunkba, az alapellátás létszámába, az időszakos gyermekfelügyelet nem számítható be.

Intézményi nyilvántartások, adminisztrációk

TAJ alapú nyilvántartás

Statisztikai nyilvántartásaink 2012. július 1-től kötelezően TAJ alapú igénybevevői nyilvántartással bővült ki. Az /Nemzeti Rehabilitációs Szociális Hivatal /NRSZH/ célja volt annak kiszűrése, hogy a juttatásokat, kedvezményes ellátásokat egy ellátott csak egy helyről kapja meg. Már márciustól több alkalommal képzésen vettünk részt a rendszer megismerésére, és a program kezelésére. A program pontos feltöltésének, kezelésének gyakorlása több hónapot vett igénybe, mely munkatársaimnak többlet feladatot jelentett. Intézményünk a napi ellátotti regisztrációs kötelezettségének maximálisan eleget tett.

Magiszter Program

Önkormányzatunk igénye szerint bekapcsolódtunk az oktatási intézmények által vezetett nyilvántartáshoz. A kötelezően megjelölt adatokat vezetjük a gyermekek napi nyilvántartását naponta, az alkalmazotti létszám adatokat szükség esetén módosítottuk.

Gondozási díj

A Gyermekvédelmi törvény lehetővé tette az önkormányzatok számára, hogy az étkezésen felül gondozási díjat vezessen be. A jogszabály nem kötelező, így az önkormányzatok mérlegelési körében helyezte bevezetését.

Önkormányzatunk kérésére ebben a témában négy alternatívát dolgoztunk ki. A Képviselő Testület megtárgyalta a javaslatokat, és úgy döntött, hogy nem vezeti be a gondozási díjat.

A döntés a családok számára kedvező megoldásnak tekinthető, mert havi kiadásai ezzel nem növekedtek meg. Így is gyakori eset, hogy egyes családok az étkezési díjat sem tudják időben kifizetni. Intézményünknek a gondozási díj bevezetése nagyon sok adminisztrációval és többlet feladattal járt volna, melyre nincs kapacitásunk.

Alapellátás

Feladataink ellátásához továbbra is figyelembe vesszük a bölcsődék számára kötelezően előírt szakmai anyagok, módszertani levelek előírásait és törekszünk ezek pontosabb betartására és a minőségi munka fejlesztésére. Szakmai munkánk alapja a „Bölcsődei Nevelés - Gondozás Szakmai Szabályai” című módszertani levélben megfogalmazottak. A szakmai dokumentum az Európai Unió támogatásával 2012 évben aktualizálásra került, az Emberi Erőforrás Minisztérium megbízásából. Egységes szerkezete nagy segítség a bölcsődék szakmai munkájának javításához, egységesítéséhez, magasabb szintre való emeléséhez.

A gyermekek ellátását az intézmény és a részlegek a saját szakmai programjuk, célkitűzéseik alapján végezték. Tovább dolgoznak vezetőink bölcsődéjük arculatának kialakításán, mivel annak kialakítása több évet vesz igénybe. A napi működési gondok miatt az intézményekben az arculatok megvalósítása lassabban fejlődik, mint ahogyan azt elterveztük.

Az arculat megvalósítása egységenként

- ❖ Aprók háza IX./ 4. sz. bölcsőde arculata:
A szülőkkel való kapcsolat kiemelt fejlesztése.

- ❖ Fehérholló IX/6 sz. bölcsőde arculata:
A gyermek játéktevékenységének fejlesztése.

- ❖ Pöttyös IX/ 10 sz. bölcsőde arculata:

Ének - zene, vers, mese a kisgyermeki világban.

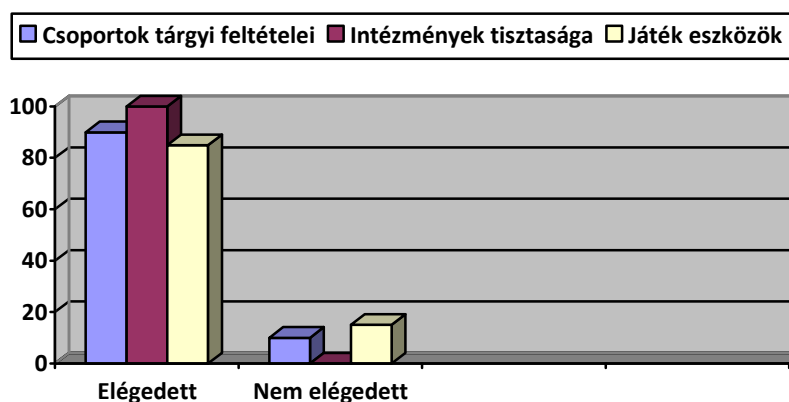
- ❖ Manó-lak IX/14. sz. bölcsőde arculata:
A gyermekek kreativitásának fejlesztése.

Szülői elégedettségi kérdőívek összesített eredményei

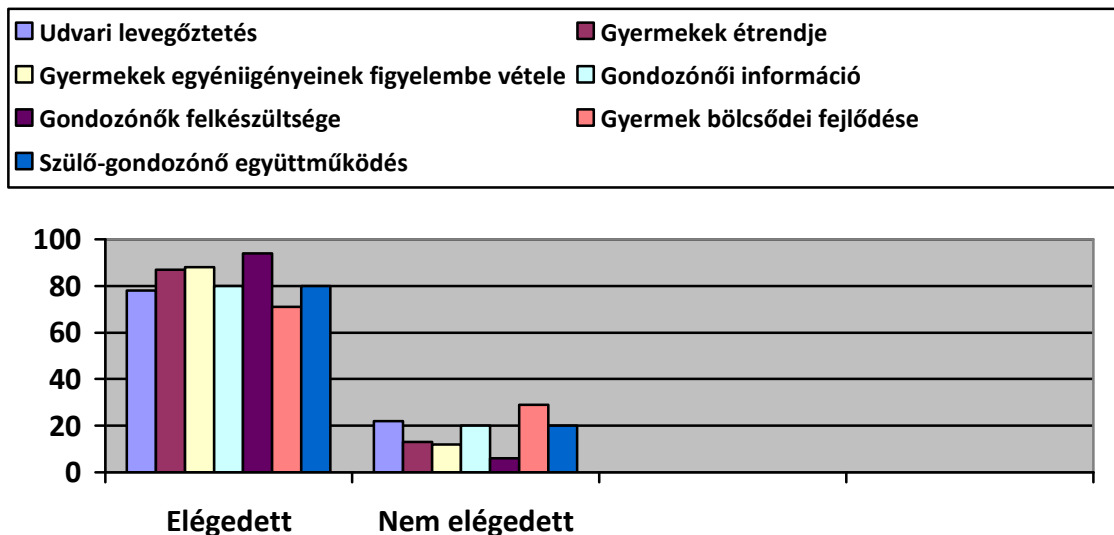
Szakmai munkánk színvonalának javítása érdekében már gyakorlattá vált, hogy intézményeinkben a szülők elégedettségi kérdőívet töltenek ki a nevelési évben végzett munkánkról. Az intézmény számára képet ad arról, hogy a szülők hogyan látják a szolgáltatásunkat.

Az épültek állagára vonatkozó válaszok: átlagos, a fürdőszobák, ahol nem történt felújítás, azok nem megfelelőek. Látható évenkénti javulás. Nyílászárók cseréje szükséges lenne minden intézményben. Az udvaron lévő játék eszközök elavultak, vagy nincsenek. A kertek gondozottak.

- A csoportok tárgyi feltételei: A megkérdezettek 90 % elégedett, 10 % nem elégedett.
- Az intézmények tisztasága: megfelelő, 100%
- A csoportok játék eszközeinek felszerelésével 85 % elégedett, 15 % írta azt, hogy javításra szorul, elégedetlen.

- Az udvari levegőztetés a téli és a tavaszi hónapokban: 78 % elégedett, 23 % kevésnek tartotta.
- A gyermekek étrendjével elégedett voltak: 87 % elégedett 13 % nem.
- A gyermek egyéni igényeit figyelembe vették-e? 88 % igen 12 % nem mindig.
- A szülő elégedett volt-e a gondozónői információval: 80 % igen 20 % kevésnek tartotta.
- A gondozónők felkészültségével elégedettek voltak-e: 94 % igen 6 % nem.
- Volt-e pozitív vagy negatív változás a gyermek fejlődésében, azóta, hogy bölcsődébe jár: 71 % szerint pozitív irányba változtak, fejlődtek, 29 % érzett negatív változást
- Milyen volt az együttműködési kapcsolata a szülőknek a gondozónőkkel 80 % jónak ítélte meg, 20 % szerint javításra szorult volna.

Szülői egyéb vélemények, javaslatok:

- 80 %-ban a vélemények jók, köszönik, hogy bölcsődébe járhattak, járnak.
- Kevés a kisegítő személyzet,
- A téli - tavaszi levegőzésnek nincsenek meg a feltételei.
- Az intézményeket sokkal jobban kellene támogatni.
- Felújításra szorulnak az épületek.
- Kevesebb beteg gyermeket hozzanak be a szülők.

A következő nevelési évben fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy a kevésbé, vagy nem elégedett véleményeket elemezzük és kijavítsuk.

A gyermekek ételmezésének javítása érdekében az elmúlt évben alkalmazott dietetikus javaslatait figyelembe véve vizsgáltuk a bölcsődék étlapjait és a kiadásra került ételmi anyagokat. Felméréseink szerint az étlapok összeállítása szakmailag megfelelő. Az ételmi anyagok kiszámításában és kiadásában pozitív változás történt a hús fogyasztás terén, mivel megközelítő mértékben, a rendeletben meghatározottak szerint kapták a gyermekek a húskészítményeket.

A túlzott hús-, cukor és zsiradék fogyasztását lecsökkentettük, a zöldség, gyümölcs és tejtermék mennyiségét növeltük.

Továbbra is rendszeresen ellenőrzésre kerül a cukor, hús, zsiradék, tej és tejtermék felhasználása.

A kisgyermeknevelői dokumentáció-adminisztráció

A kisgyermeknevelői dokumentációt az előírásoknak megfelelően végeztük. Szakmai tartalmában a gyakornokok esetében újra és újra korrekcióra van szükség. Szaktanácsadónk kisgyermeknevelőkkel személyesen egyeztetett a tartalom pontosításában. Tapasztalataink szerint ezzel a témával folyamatosan foglalkoznunk kell.

Bölcsődéink napirendjeiben, a kisgyermeknevelők munkarendjeiben folyamatos módosításokat elvégeztek csoportvezetőink, melyet minden évben évszakonként, gyermekcsoportonként szükséges összeállítani.

Ünnepek megtartása

Az ünnepek előkészítését és lebonyolítását, a korábbi gyakorlatnak megfelelően, minden bölcsődében nyílt nappá tettünk, melyet a szülőkkel közösen szerveztünk: Mikulás, karácsony, farsang, gyereknap, húsvét. Az ünnepek megrendezésének költségét szülői hozzájárulással oldották meg a részlegek. Rendezvényeink programjait újabb ötletekkel színesítettük, minden egységünkben. Légváracat, tűzoltó autót, nyuszi simogatót, Mikulást, szobánként karácsonyfát biztosítottunk a gyermekeknek.

A karácsonyi ünnepi hangulat megszervezését szobákra bontottuk, hogy ezzel az intézkedéssel az ünnep nyugalmát, a zsúfoltság megszüntetését, és meghittségét erősíteni tudjuk. Ezek a rendezvények elősegítik a bölcsődék és a szülők mélyebb, és közvetlenebb partneri kapcsolatát.

Közös kreatív délutánokat szerveztünk az ünnepi előkészületek hangulatát erősítve. A rendezvényeken személyzetünk, a gyermekek és a szülők is jól érezték magukat.

Munkatársaink ünnepei

Az idei évben három rendezvényt szerveztünk alkalmazottainknak, melyek nagyon népszerűek.

- farsang,
- bölcsődék napja
- szociális munkanap

Farsang:

Rendezvényeinken való dolgozói, a részvétel, majdnem 100%-os.

A felnőttek nagy része sajátkészítésű jelmezbe öltözött, melyeket munkatársainkból kialakított zsűri bíralt el.

A legjobb jelmezeket bonbonnal jutalmaztuk.

A Szociális Munka Napon a hivatal, a házasságkötő teremben kis ünnepséget rendezett, 15 munkatársunkat köszöntötte Alpolgármester Úr, munkájuk elismeréséül.

Bölcsődék Napján, 2012. április 20-án ünnepi szakmai napot tartottunk. Ünnepségünkön előadások hangzottak el, melynek témái szakmai fejlődésünket szolgálták.

Nagy siker volt az ünnepi báb előadás, melyet az Aprók háza bölcsőde és a Fehérholló bölcsőde munkatársai adtak elő.

Szakmai előadások

- ❖ Szavak embere kommunikációs stratégia a bölcsődében.
Előadó: Dr. N Fodorné Láncz Éva ELTE tanársegéd
- ❖ Hatékony együtt működés feltételei a bölcsődében
Előadó: Németh Margit pszichológus

Intézményünk két pályázatot írt ki:

1. a bölcsődék arculatának tovább fejlesztésére. A kisgyermek nevelők házi dolgozatot készítettek el, saját intézményükről. A nyertes kisgyermeknevelői pályázat az ünnepségen felolvasásra került, a pályázó pénzjutalomban részesült.

2. bölcsődék saját arculatának képekben történő bemutatása címmel.

Minden bölcsőde tablót készített. A legjobb tabló szavazás alapján tárgy jutalomban részesült.

Minőségbiztosítási rendszer működése

A HACCP kézikönyv nem felel meg a részlegek működésének, mivel általános szabályokat tartalmaz, nem a részlegek konyháinak sajátosságait és adottságait veszi figyelembe. Egy darab kézi könyvünk van, melyet a bölcsődék sajátosságainak külön-külön figyelembe vételével egészítettünk ki. Ez a megoldás átmeneti, HACCP kézikönyv szakember részéről átdolgozásra szorul, minden bölcsőde sajátosságaival és lehetőségeivel. Következő évi költségvetésünk tervezésekor javaslatot teszünk a kézikönyv szakember által történő kidolgozására, mely az öt részleg számára igen magas költséggel jár.

A főzőkonyháink és a helységeik, valamint berendezéseik kopottak, elavultak, nem felelnek meg a mai követelményeknek.

A tapasztalatok kapcsán újabb feladatok megoldására lesz szükség, mely az élelmezés javítása érdekében történik (új beszerzések, felújítások, korszerűsítések).

Szociális és normatív támogatás

Védelemben vett gyermek: 1 fő

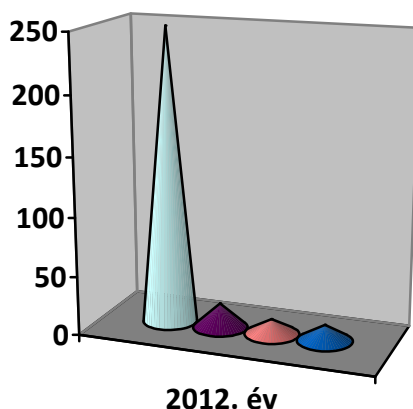
A védelembevétel 2012.02.08-2012.10.02. között történt.

A Fehérholló bölcsőde részlegvezetője részt vett a védelemben vételi és a megszüntető tárgyaláson is. A kisgyermek fejlődését a bölcsődébe járás ideje alatt figyelemmel kísértük.

100% kedvezményezett Ingyenesen étkezők száma átlagosan havonta	20,75 fő
---	----------

50% tartósan beteg,	12,91 fő
3 vagy több gyermeket nevelők kedvezményezettek száma havi átlag	13,75 fő

□ Férőhely ■ Ingyenesen étkezők □ tartós beteg ■ 3 vagy több gyermeket nevelők

Bölcsődéink alapfeladataikon túli szolgáltatásaik teljesítése

Az év folyamán intézményünk az alaptevékenységen túl többféle szolgáltatással segítette a kerületben élő családokat.

1. Speciális ellátás

Intézményünk tovább folytatta a sérült gyermekek ellátását is. A Ráday utcai bölcsődében részlegesen integrált csoportot működtetünk. A gyermekek felvétele és fejlesztése továbbra is a Képesség Fejlesztő Szakértői Bizottság javaslata alapján történt.

Mivel a kerületből minimális igény van az SNI gyermekek bölcsődei ellátására, így a VII. kerülettel és Szigetszentmiklóssal ellátási szerződés alapján 4 gyermeket gondoztunk, fejlesztettünk.

Bölcsődéinkben összesen egy év alatt átlagosan 8 fő másként fejlődő gyermeket gondoztunk, fejlesztettünk.

2. Időszakos ellátás

Ez a szolgáltatás azoknak a családoknak nyújt segítséget, akik nem veszik igénybe a bölcsődei alapellátást. A szolgáltatás három kisméretű csoportban, az Aprók háza bölcsődében működik. Az Aprók háza bölcsődében tudták többen igénybe venni a szolgáltatásunkat. Már itt is várólista alakult ki.

Az igények megnövekedése miatt, minden részlegben lehetőséget adtunk - korlátozott számban - időszakos gyermekfelügyeletre, az alapellátás keretében működő csoportokban, a hiányzó gyermekek helyére.

Külön helység hiányában csak minimális szinten tudták biztosítani az időszakos gyermek felügyeletet.

Időszakos ellátást igénybe vétele

Havonta átlagosan 17 család számára biztosítottuk az időszakos gyermek felügyeletet, 3783 gondozási nappal.

3. Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermek felügyeletben 6 család 8 gyermekét 705 órában láttuk el.

Ezt az ellátási formát egy gondozónő végezte.

4. Gyermektorna (2012)

Aprók háza	42 fő	164 óra
Fehérholló	48 fő	176 óra
Pöttyös	16 fő	91 óra
Manó-lak	42 fő	71 óra
Összesen:	148 fő	502 óra

A szülői igény jóval meghaladta a lehetőségeinket, mint amit jelenleg biztosítani tudunk.

Gondolkozunk a kibővítés lehetőségén.

5. Speciális diéta

Intézményünk diétás étkezést is biztosított az étel allergiás gyermekek számára.

Tej érzékeny gyermekek száma: 4 fő

Tojás érzékenyek száma: 2 fő

Liszt érzékeny gyermek: 1 fő

Csecsemőétkezés: 5 fő

6. Speciális tanácsadás

A gyógypedagógusunk kapacitás hiányában csak a bölcsődében dolgozó gondozónő számára végzi a tanácsadást, a másként fejlődő gyermekek színvonalasabb ellátása érdekében.

7. Só szoba használat

Aprók háza bölcsődében a Ferencvárosi Cseperedők Alapítvány által létrehozott só szoba kihasználása a kerület bölcsődéibe járó gyermekek számára biztosítja a só terápia egészség megőrző szerepét. Az alapellátásban a só szoba rendszeres napirendbe

épített használatát tovább folytattuk. A külső részlegekből 31 délutánon 18 család kúraszerűen vette igénybe a szolgáltatást. Még mindig dolgoznunk kell azon, hogy a só terápia, mint megelőzés is segítő szolgáltatás elterjedtebb legyen a bölcsődés családok vonatkozásában. Még mindig lehetne a kapacitását kihasználni ennek a lehetőségnek. Igény fogalmazódott meg a szakemberek részéről, ha legalább a József Attila lakótelep egyik bölcsődéjében lehetőség nyílhatna egy só szoba létrehozására. Csak belső átépítés alkalmával lenne rá lehetőség.

Továbbra is lehetőséget kínálunk a kerület területén található bölcsődékben járó gyermekek számára, a délutáni órában a szülők felügyelete mellett, a szoba kúraszerű használatára.

Működési feltételek

Tárgyi feltételek

A magasabb szintű szakmai munkához a működési feltételek biztosítása lassú ütemben fejlődő tendenciát mutat. Az intézmény saját költségvetéséből is hozzájárult a működéshez szükséges karbantartáshoz, melynek összege ebben az évben megnövekedett.

Működési feltételek kategóriájába tartozik az épületek állapotának javítása, a tárgyi feltételek és a humán erőforrások biztosítása. Egy újabb intézmény létrehozásán túl, továbbra is elkerülhetetlen az épületek felújítása és nagyobb mértékű karbantartása (Gyámhivatali észrevétel is).

Gazdálkodás

A fenntartásai költségek, valamint a dologi kiadásokra kapott összeg fedezték az alap szintű működést.

Az intézmény belső kontroll rendszerét, mind szakmai tervezés, mind gazdálkodás területén működteti.

Karbantartás

Az intézmény saját hatáskörében végzett karbantartása a 2012. év gazdasági időszakában növekedést mutat. A működéshez elengedhetetlen kötelező szerződések pl. lift, ÉMI-TÜV, Szigmalik Kft. a Tűzkerék, Tűz és munkavédelmi

ellenőrzés, Sza-Fe-Ró Bt. Zsírfogó tisztítás és veszélyes hulladék elszállítás, AQUA FORCE KFT által végzett folyamatos intézményt érintő kisebb épületen belüli karbantartási illetve elhárítási munkák történtek.

Játszótéri eszközök ellenőrzése az Aprók háza bölcsődében megtörtént.

A kifogásolt tűzvédelmi szabványossági hiányosságok, illetve érintésvédelmi szabványossági hiányosságok hibáinak megszüntetése megtörtént.

Ezen felül a kötelező szerződések kifizetése után a bölcsődék megújulására és szépítésére, hangulatosabbá, otthonosabbá tételére törekedtünk.

Ennek alapján 2012. évben a következő munkák történtek:

Pöttyös bölcsőde:

- csaptelepek szifonnal együtt cseréje emeletén és földszinten,
- mosókonyhánál kézmosó leszerelése, le dugózása,
- járólapok javítása (újbolí ragasztás)
- gazdasági és bejárati ajtó javítása,
- vezetői irodában gipszkarton felszerelése az üvegfal lezárása miatt,
- konyhában és fürdőben nyomó gerinc vezeték csere történt.

Manó-lak bölcsőde:

- radiátor szelepek cseréje
- mosogató csaptelep cseréje, valamint kerti locsoló csap teljesen való cseréje,
- gazdasági és bejárati ajtó valamint az udvarra vezető ajtó javítása,
- játszó udvaron pályázati és önrész alapján növények ültetése,
- gerincvezeték cseréje szakaszosan, cső törés miatt.

Fehérholló bölcsőde:

- virágoskert és az udvar közötti részen kerítés készítése, (dolgozók által)
- mosdó csaptelep bekötéseinek folyamatos cseréje történt,
- biztosító szekrényben főkapcsoló csere,
- gazdasági bejáratnál ajtó javítása,
- WC-k, ülőke cseréje,
- felnőtt mosdó, csaptelep csere,
- karnisok rögzítése.

Aprók háza bölcsőde:

- WC dugulás elhárítása folyamatosan,
- padló összefolyó tisztítása a fekete mosogatónál,
- fűtési rendszer légtelenítése, tisztítása, javítása,
- flexibilis bekötő csövek cseréje a gyerek mosdónál,
- fűtési rendszer ürítése, töltése, légtelenítése az emeleteken,

- új armatúra felszerelése, konnektor kialakítása és bekötése történt meg (irodákban)
- lift áram ellátásának folyamatos helyreállítása,
- I. és II. emeleten radiátor védőburkolat cseréje történt,
- I. és a II. emeleten a csoport szobák festése történt (dolgozói segítséggel)
- zuhany csaptelepek cseréje és mosdókagyló leszerelése, szükség szerint csere,
- szaktanácsadó iroda felújítása,

Tárgyi eszköz beszerzés

Az intézményben a tárgyi eszközök beszerzése területén minimális növekedés tapasztalható. Minden megtettünk, hogy a gyermekek egészséges nevelésének körülményeit javítsuk. Az intézmény tárgyi eszközeinek vásárlásánál figyelembe vettük azokat a területek ahol a legnagyobb hiányosságok merültek fel.

A nevelési évben szinte csak külső támogatással sikerült eszközöket vásárolni, ellátási szerződés alapján a VII. kerület és Szigetszentmiklós által támogatott összegből.

A támogatásból vásárolt eszközök:

- ❖ fejlesztő játékok vásárolása,
- ❖ bölcsődei részleg részére torna szőnyeg és torna pad beszerzése,
- ❖ játék és játék bútorok (fésülködő asztal, stb.),
- ❖ térelválasztó polcok, fali szekrény és tálaló kocsi cseréje a Pöttyös bölcsődében,
- ❖ Manó-lak bölcsőde gyermek ágyneműinek részleges lecserélése.

Saját költségvetésből vásárolt eszközök

- 2 db használt fénymásoló beszerzése,
- Számítógépek cseréjének elkezdése a központi irodában,
- Poharak, edények, konyhai felszerelések folyamatos pótlása,
- 1 db fűrógép,
- 2 db vasaló
- 1 db porszívó
- 2 db fűnyíró,
- 3x6 fokos fémlétra,
- 1 db kézi mixer
- 1 db mosógép,
- A bölcsődei gyermek fürdőszobákban a kiegészítők megvásárlása.(pl. billenős szemetes tartók, stb.)
- egyéb szerszámok, kerti eszközök.

Fejlesztés

A meglévő intézményi szinten 2012. évben saját hatáskörben fejlesztésre fordított összeg nem volt.

Felújítás

Az intézményüknél a 2012 nyár folyamán felügyeleti szerv által felújítás történt a következő területen:

Pöttyös bölcsőde:

- Tetőszerkezet beázási veszély elhárítási munkálatai (új tető burkolat készítése).

Manó-lak bölcsőde:

- felújítás nem volt.

Fehérholló bölcsőde:

- Egy csoport szoba PVC burkolat cseréje,
- Felnőtt mellékhelyiség és zuhanyzó helyiség csempézése, festése, burkolása, valamint a hozzá tartozó csapjainak cseréje és villamossági vezetékek cseréje történt meg.

Aprók háza bölcsőde:

- Villanyóra (elosztó) szekrény csere,
- I. és a II. emeleten a csoport szobák PVC burkolat cseréje.

Humánerőforrás

A státuszok száma 92 fő, következő megosztásban: 57 fő szakmai és 35 fő technikai személyzet.

Sajnos az elmúlt évektől az intézmény személyi feltételeinek változásai miatt sok helyen működési problémák jelentkeztek: a hosszan tartó táppénz, szabadságok, valamint a nyugellátásból adódó szabadságok kiadása.

A gyermekek ellátását túlmunkával és helyettesítésekkel oldottuk meg, mely nem minden esetben felelt meg a gondozási nevelési elvek megvalósításának.

Ebben az évben a belépők és a kilépők száma 5-5 fő szakdolgozó, technikai személyzet: 6 fő belépő, 5 fő kilépő volt.

Ebben az évben a munkatársaink juttatásai közel felére csökkentek az előző évhez viszonyítva. Önkormányzatunk ebben az évben 81.000.- Ft/fő értékben határozta meg munkatársaink juttatásait. Az elmúlt évhez képest ez a támogatás közel a felére csökkent. Ezt az összeget a természetbeni étkezési hozzájárulásra és még havi 4.000.- Ft/hó/fő Erzsébet étkezési utalványra fordítottuk.

Az intézményből 3 kisgyermeknevelő 40 éves munkaviszony betöltése miatt a nők kedvezményes nyugdíjba vonulásának lehetőségével élt. A kisgyermeknevelők utánpótlása megtörtént, gyakornoki státuszban lévő gondozónőkkel.

Szakképzés – Képzés

Főiskolai képzés

Az ELTE keretében főiskolai képzésen 4 fő kisgyermeknevelő vett részt. Ebből egy fő II. évfolyam, 3 fő pedig I. évfolyam hallgatója volt.

Gimnáziumi képzés

Negyedik évfolyamot a dolgozók esti gimnáziumában 2 kolléganő fejezte be, és sikeres érettségi vizsgát tett

Felsőfokú szakirányú szakképzés

Szakképesítést szerzett 1 fő.

Szakképesítés megszerzését elkezdte 1 fő technikai munkatársunk.

Az alapfeladatainkat, a gyermekek ellátását folyamatosan javítjuk. A fejlődés érdekében minden lehetőséget megragadunk a képzésekre, állami, kerületi, házi és önképzés keretében. Az elmúlt évben hiába törekedtünk a gondozónők szakképzési szintjének emelésére, a távozó és nyugdíjba vonuló szakképzett gondozónők pótlására csak gyakornokok felvételével volt lehetőség.

Továbbképzés

- Az egyre csökkenő normatív támogatás miatt kötelező kredit pontos szociális továbbképzésen 8 fő kisgyermeknevelő vett részt. Sajnálatos módon 2012. évben a jogszabály eltörölte a teljesített kredit pontok után járó egy havi jutalmat, melyre munkatársaink feltétlenül számítottak.
- Kötelező élelmiszer - higiéniai és környezetvédelmi tanfolyamon 5 fő vett részt.
- Kerületünkben az önkormányzat szervezésében romológiai, 20 órás képzésen vett részt 16 fő kisgyermeknevelő: „Míg én rólad mindent, Te rólam semmit sem tudsz” címmel.
- A házi továbbképzések a részlegek szakmai programjaik szerint ütemezve történtek.

Gyakornoki feladatok

Három kisgyermeknevelő gyakornokkal foglalkoztunk, mely segíti a kisgyermeknevelői munka színvonalának emelését és munkakör elsajátítását és megszerettetését is. A gyakornoki szabályzat szerint végeztük feladatainkat.

ELTE gyakorló területi feladataink

2012-ben az Aprók-háza bölcsődében 7 hallgatót fogadtunk gyakorlatra.

Munkatársaink befejezte az első évre vonatkozó gyakorlatát.

ELTE felmérésében vettük részt, a kérdőív címe: A bölcsőde szerepe az egészséges szokásrendszer kialakításában. A kérdőívek a szülők körében kiosztásra kerültek, majd kitöltés után visszajuttattuk.

Pályázatok

Unió által támogatott pályázatok

1. Az önkormányzatunk 2009-ben pályázatot nyert új bölcsőde létrehozására KMOP-4.5.2-09-20090022 számon. A Varázskert bölcsőde megépítése folyamatosan zajlott, több ízben bejárásokon vettünk részt, ahol a tervezővel és a kivitelezővel egyeztetjük az építés folyamán felmerülő szakmai problémákat.

Az intézmény feladata volt az épület berendezési tárgyai specifikációjának elkészítése, mely nagyon sok és hosszúidőt vett igénybe, más feladataink teljesítésétől vont el. Az elkészített anyagainkat sokszor újra és újra módosítanunk kellett, mivel nem rendelkezünk ilyen fajta gyakorlattal. Később kaptunk segítséget, így bizonytalanságainkat leküzdve elkészítettük a végleges listákat.

2. 2011 őszén kerületünk vezetésének döntése alapján egy újabb Uniós pályázati lehetőséget céloztunk meg. 2011 decemberére elkészült a Manó-lak bölcsőde bővítésére tervezett pályázati anyag, melynek szakmai részének összeállításában részt vettem. Az előkészítés fázisában feladataink voltak a háttér anyagok, statisztikai kimutatások készítése, a bölcsőde helységeinek, berendezéseinek kialakítása. 2012. január elején határidőre sikerült beadni a pályázatot KMOP-4.5.2.-11 számon. 2012 decemberében kaptuk a hírt, hogy a pályázatunk beadása és az elbírálása sikeres volt.

A projekt célja: A Manó-lak bölcsőde kapacitás bővítése, mintegy 28 férőhellyel. A pályázat megvalósulása esetén alkalom nyílik 28 kisgyermekes család támogatására. Az anyák számára lehetőséget ad kisgyermekük napközbeni elhelyezésére és a munkaerő piacra való visszatérésre.

A megvalósulás során intézményünk egy korszerűbb épületben fog működni.

Kerületi pályázat

Intézményünk minden évben megragadja a lehetőséget, hogy bölcsődéit, ha kismértékben is, de fejleszti. Elmaradás van egységeink udvarának felújítása terén, ezért az önkormányzat által kiírt környezetvédelmi pályázat lehetőségeivel élve, ebben az évben a Manó-lak Bölcsőde udvarának földdel való feltöltését, füvesítését, sövény telepítését végeztük el.

Alapítványi támogatások

A Ferencvárosi Cseperedők Alapítvány, pályázatot adott be, a Humán Ügyek Bizottsága által meghirdetett a civilszervezetek részére kiírt pályázati lehetőségre "Egészséges indulás címmel".

Sajnos az alapítvány pályázata sikertelen volt. Nem kaptunk információt arról, hogy mi volt az elutasítás indoka. A sikertelenség ellenére az előadásokat megtartottuk, étel kóstolóval egybe kötve.

Rendezvényünkre meghívtuk minden bölcsődébe járó gyermek szüleit, a bölcsődében dolgozó gondozónőket és az Írisz családi kör tagjait, valamint a nem bölcsődés, de a kerületben élő kisgyermekes családok szüleit. Az előadó dietetikus a 0-3 éves kisgyermekes egészséges táplálásáról tartott előadást.

Alapítványunk a befizetett 1 % adókból és a szülők év közbeni adományából játékokat és eszközöket vásárolt bölcsődéinknek Karácsonyra és Húsvétra.

Ezen túl, továbbra is az Aprók háza bölcsőde só szobájának működtetéséhez a só folyadék rendszeres biztosításával járult hozzá.

Az intézmény kapcsolatrendszere

Szülői Fórum

Minden részlegben működik a Szülői Fórum, a részlegek szakmai programját írásban véleményezték, és a házirendet elfogadták. A Szülői Fórum tagjai segítettek a rendezvények megszervezésében, anyagi támogatásban. A Manó-lak bölcsődében társadalmi munkájukkal hozzájárultak a kert rendezéséhez, kérésükre a szülők a bölcsődéket lehetőségeikhez képest támogatták. A bölcsődék a Szülői Fórum üléseit megtartották.

Társintézményekkel való kapcsolattartás

Óvoda

A bölcsőde évváró szülői értekezletein továbbra is nagyobb részt képviseltetik magukat a vezető óvónők. Itt bemutatják óvodáikat szüleink számára.

2012-ben az óvodákkal való kapcsolatunk javuló tendenciát mutat. Két intézménnyel, ebben az évben először történt az, hogy a bölcsődés gyermekeink, akik óvodába mentek, azokkal a gondozónők meglátogatták az óvodát.(Liliom és a Kicsi-bocs óvoda) Megismerkedhettek gyermekeink az óvodai környezetben a csoportjukkal és a leendő óvónőivel. Ez nagyon jó volt, mert segítette a gyermekek számára az intézményváltást. Kezdeményezni fogjuk a többi óvodával is a látogatást.

Védőnői Szolgálat

Részlegeink vezetői már évek óta a védőnőkkel megfelelő munka kapcsolatot alakítottak ki, de nem egységesen. A József Attila lakótelepen dolgozó védőnőkkel tovább folytatódott az együttműködés. A Vaskapu utcai Védőnői Szolgálattal bölcsődevezetői kezdeményezésre sem alakult ki a megfelelő munkakapcsolat. A következő évben tovább dolgozunk a kapcsolat jobb kialakítására.

A kerületi Védőnői Szolgálat a pályázati anyaghoz és a kerület felméréséhez statisztikai adatokat szolgáltatott.

FESZGYI

A Gyermekjóléti Szolgálattal a kapcsolattartás inkább csak levelezésre korlátozódott. Folyamatosan levélben keresték fel intézményünket, a gondozásuk alatt lévő gyermekek bölcsődei elhelyezése ügyében. Ezek a megkeresések általában évközben akkor történtek meg, amikor már a férőhelyeket feltöltöttük, ezért csak nagy ritkán tudjuk figyelembe bevenni a kérésüket. Csak a kimaradt gyermekek helyére, vagy a következő nevelési évben tudtuk a veszélyeztetett gyermekeket bölcsődéinkben felvenni.

Az éves gyermekvédelmi konferencián részt vettünk.

Az együttműködésünkben még lenne javítani való, de nem látok rá esélyt a fokozottabb együttműködésre a családgondozók nagy leterheltsége miatt.

A FESZGYI működése alá tartozó gyermekotthonból 2012. évben gyermeket nem vettünk át, igény hiányában.

A Gyermekotthon 0-3 éves gyermekek számára ellátási szerződés alapján heti 5 napon keresztül, napi 5 étkezést biztosítunk.

Külső kapcsolataink

- ELTE Tanító-és Óvóképző Kar, Csecsemő és Gyermeknevelő-gondozó szak hallgatói képzés. Az Aprók-háza bölcsőde, gyakorló területe a főiskolának.
- Magyar Bölcsődék Egyesülete szakmai érdekképviseleti szerv rendezvényén vettünk részt, két fővel, az Országos Bölcsődék Napja rendezvényén, Balatonöszödön.
- A Regionális Módszertani Bölcsőde alkalom szerint értekezleteken való részvétel.
- ÁNTSZ működési engedélyek és ellenőrzések, állásfoglalás tekintetében.
- Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete az országos szervezettel információ kérés volt a kapcsolat alapja.

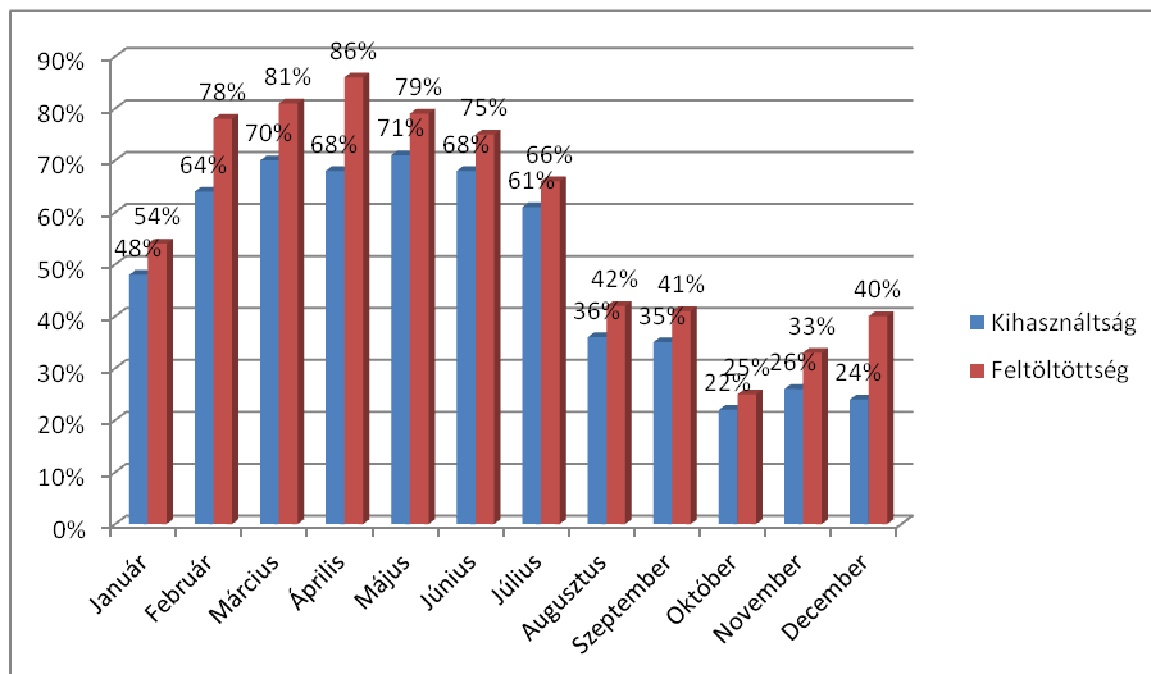
- A helyi BDDSZ alapszervezetével érdekegyeztetés történt, a munkavállalók érdekeinek figyelembe vételével.
- Budapest Főváros VIII. kerület Egyesített Bölcsőde új bölcsőde ünnepi megnyitásán való részvétel.

4.4. FESZGYI Gyermek Átmeneti Otthona

Gyermekek Átmeneti Otthonának célja: azok a családban élő gyermekek helyezhetők el az átmeneti otthonban, akik átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradnak, vagy elhelyezés hiányában elhelyezés nélkül maradnának, valamint akiknek ellátása a család életvezetése miatt veszélyeztetett. A Gyermekek Védelméről és a Gyámügyi Igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvénynek megfelelően teljes körű ellátást kell biztosítani – a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, és egyéb szükségleteinek megfelelő étkezés, ruházattal való ellátás, mentálhigiénés és egészségügyi ellátás, gondozás, nevelés, lakhatásról való gondoskodás.

Az ellátásra vonatkozó adatok:

Ellátási napok százalékos kihasználtsága, feltöltöttsége a 2012. év során

Férőhelyek száma 24 fő. A szolgáltatást igénybevevők jelenlétének és távollétének összege alapján a napi gyermek átlag 14 fő.

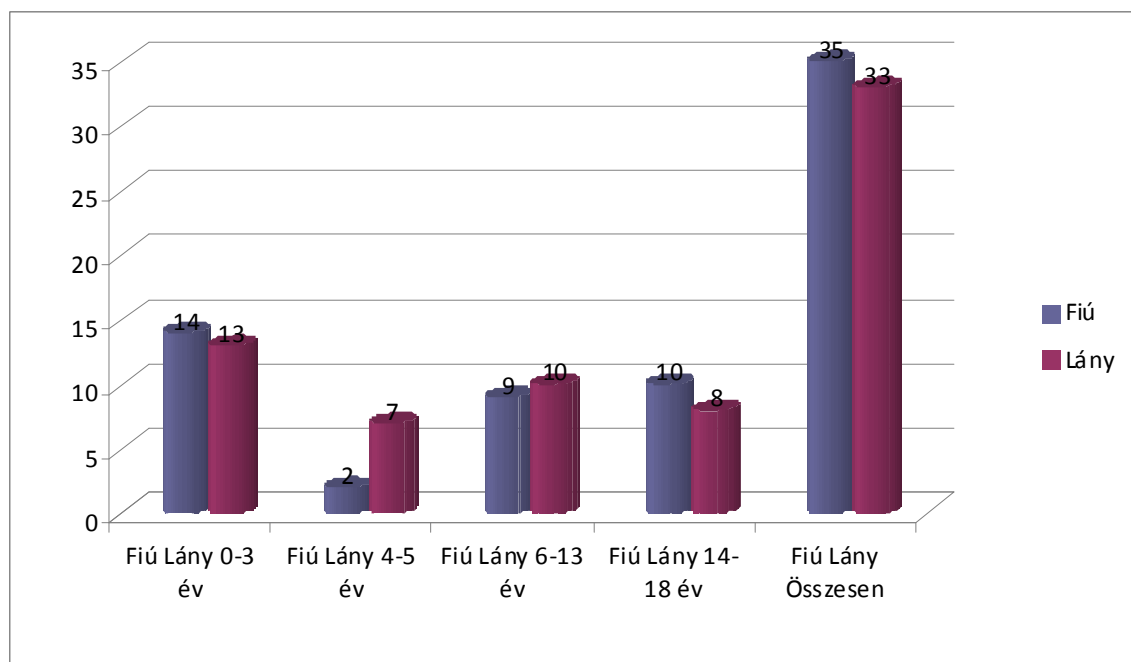
A Gyermekek Átmeneti Otthonának feltöltöttsége: 59%

Az otthonban átmenti gondozásban részesített gyermekek száma: 52 fő.

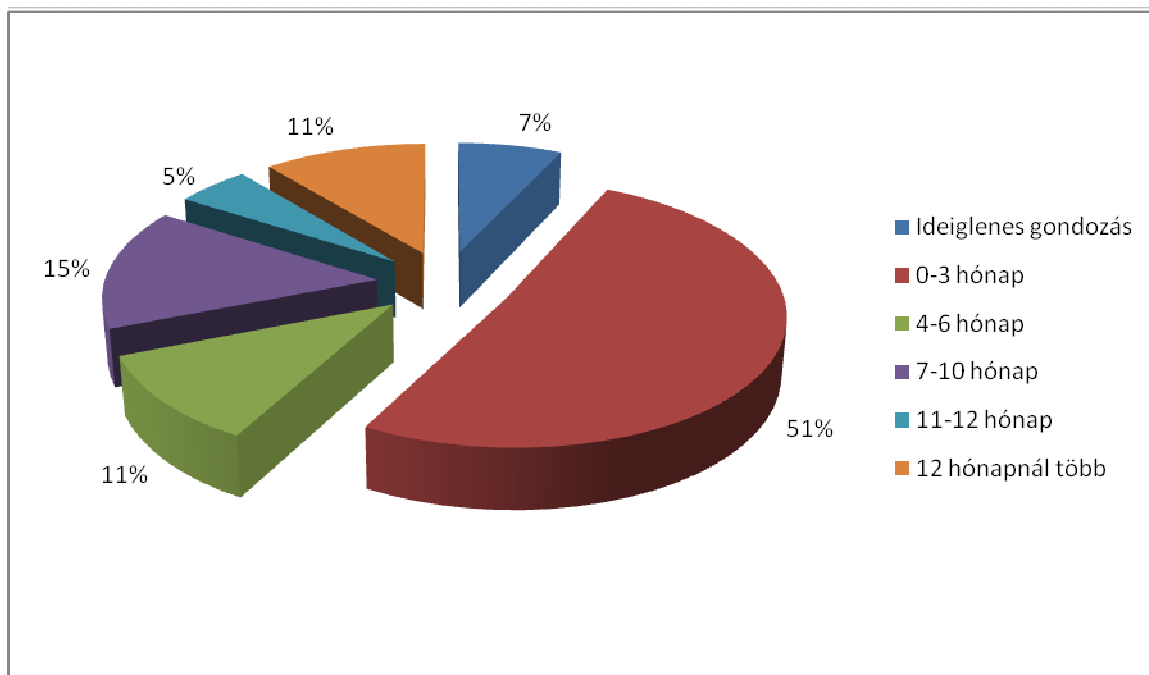
Ellátott gyermekek

2012. év során 52 gyermeket láttunk el, ebből 12 ellátás az előző évről húzódott át, és 40 gyermek ellátása az év során indult. Az ellátottak negyvenegy százaléka 0-3 év közötti gyermek, tizenöt százalék 4-5 év közötti, huszonöt százalék 6-13 éves kiskorú, tizenkilenc százalék 14-17 év közötti kamasz. A nemek aránya kiegyensúlyozott kicsit eltolódott a lányok felé.

Életkor és nemek szerinti megoszlás

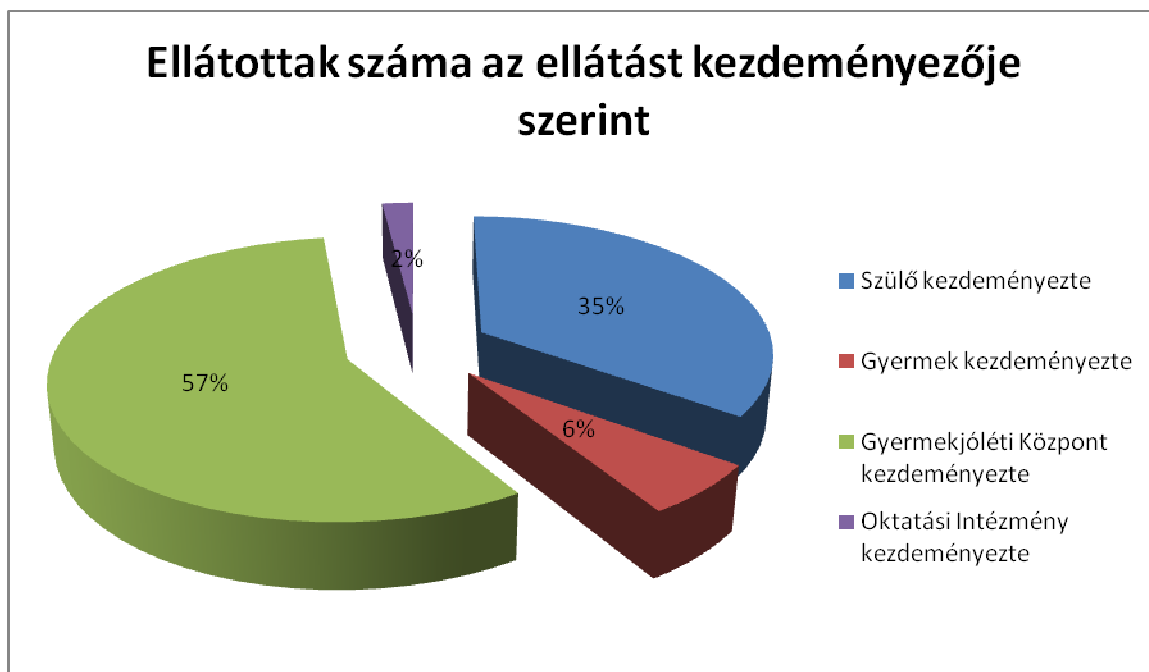

Átmeneti gondozásban töltött napok hónapok szerinti megoszlása

Az átmeneti gondozásban lévő gyermekek több mint felénél 0-3 hónapig tartott a gondozás. ideiglenes gondozásban 3 fő részesült, két éven belül visszakerült gyermekek száma 6 fő volt.

Az ellátás kezdeményezője

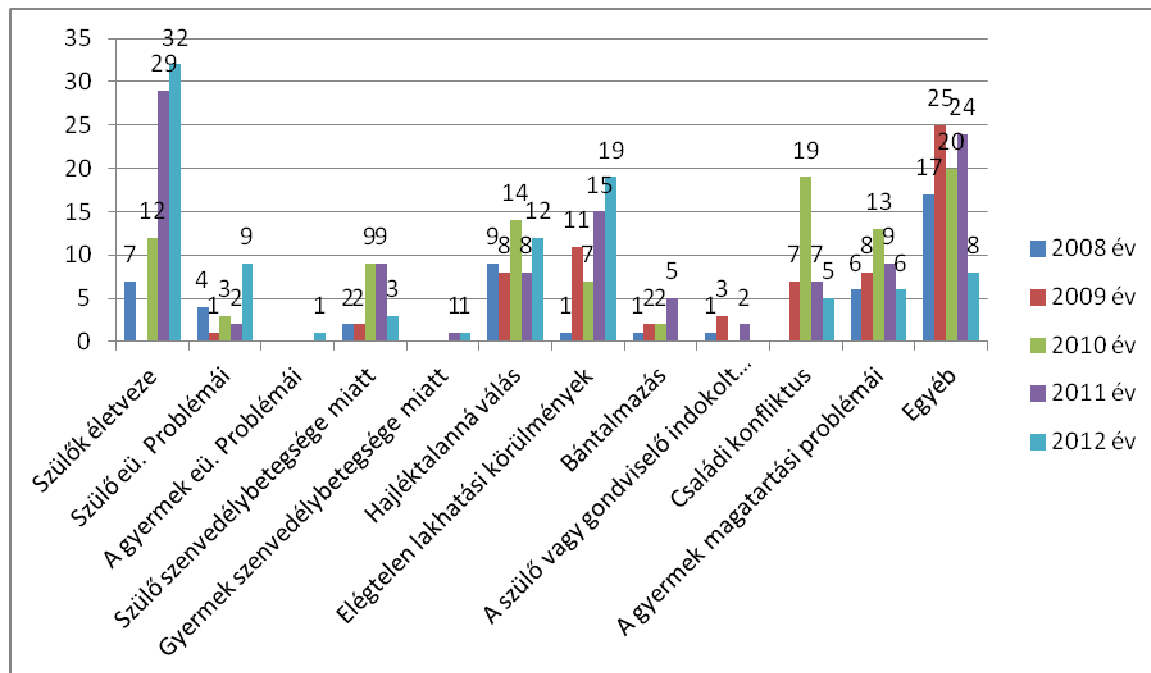

Az ellátás kezdeményezői leggyakrabban a Szülők és a Gyermekjóléti Központ családgondozói voltak, ezt követi a gyermekek általi kezdeményezés. A védelembe vett gyermekek száma 13 fő , az ellátott gyermekek 25%-a .

Az elhelyezést kiváltó probléma

Ellátottak száma az elhelyezést kiváltó probléma típusa szerint összehasonlítva az elmúlt évekkel

Az elmúlt évekhez hasonlóan az ellátást igénybevevőknél ismét magas számot mutat a lakhatási probléma, valamint a szülők életvezetési problémái. Ebben az évben megemelkedett a szülők egészségügyi problémája miatti átmeneti gondozások

száma, valamint még mindig jelentős a gyermekek magatartás problémája, mint bekerülési ok.

A magatartási problémákkal küzdő gyermekek esetében súlyos családi problémák húzódnak meg a háttérben, a szülő betegsége, nehéz anyagi és szociális körülmények, szülő szenvedély betegsége, gyakran évek óta húzódó halmozódó problémák.

A gyerekek rendelkeznek a „klasszikus” tünetek egy részével:

- éjszakai ágybavizelés
- alvászavarok
- szorongás
- táplálkozási zavarok
- tanulási nehézségek
- önértékelési zavarok
- önbizalom hiány, zárkózottság

Az antiszociális, aszociális gyermekekre jellemző:

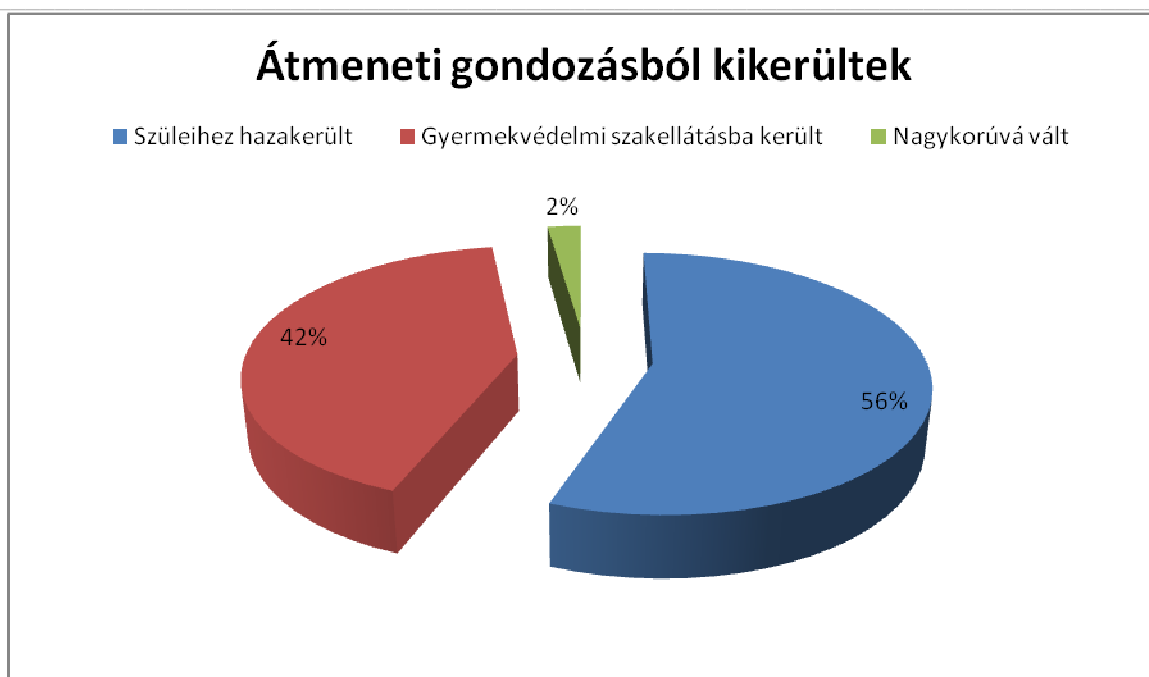
- szocializációs problémák, iskolakerülés, keretek, szabályok visszautasítása
- egyre nagyobb mértékben van jelen az agresszivitás, mind társaik, mind a felnőttek felé. Gyakori, hogy verbális, de nem ritka a tettlegesség sem.
- alkohol, cigaretta, könnyű drogok – füves cigaretta használata (a kamasz gyermekek több mint fele kisebb –nagyobb mértékben dohányzik, alkalmanként alkoholt is fogyaszt, és egyre gyakoribb a könnyű drogok használata)
- csavargás, lopás könnyű pénzszerzés reményében

A felsorolt tünetek más-más módon jelentkeznek a csoportokban a korosztályi különbségből eredően. A problémára adott válaszok többsikúak. Megpróbáltunk a kérdésre választ találni, hogy milyen eszközökre, módszerekre van szükség a kezelést illetően.

- pedagógiai módszerek: szülőket és gyermekeiket formálni, megtanítani egymásra figyelni, kommunikálni, elvárásokat megfogalmazni és egymástól elvárni
- pszichológiai módszerek: pszichológiai konzultáció a gyermeknek, a szülőnek, vagy közösen
- pszichoterápia
- orvosi eszközök: pszichiátriai kezelés, gyógyszeres kezelés

A kialakult problémák kezelésében a Nevelési Tanácsadó és a FESZGYI Gyermekjóléti Központban dolgozó pszichológus segítségét vesszük igénybe gondozottaink számára. Ebben az évben is részesült kezelésben gyermekünk a Heim Pál Kórház Gyermek Pszichiátriai osztályán.

A gondozási forma változásai az átmeneti gondozás végével

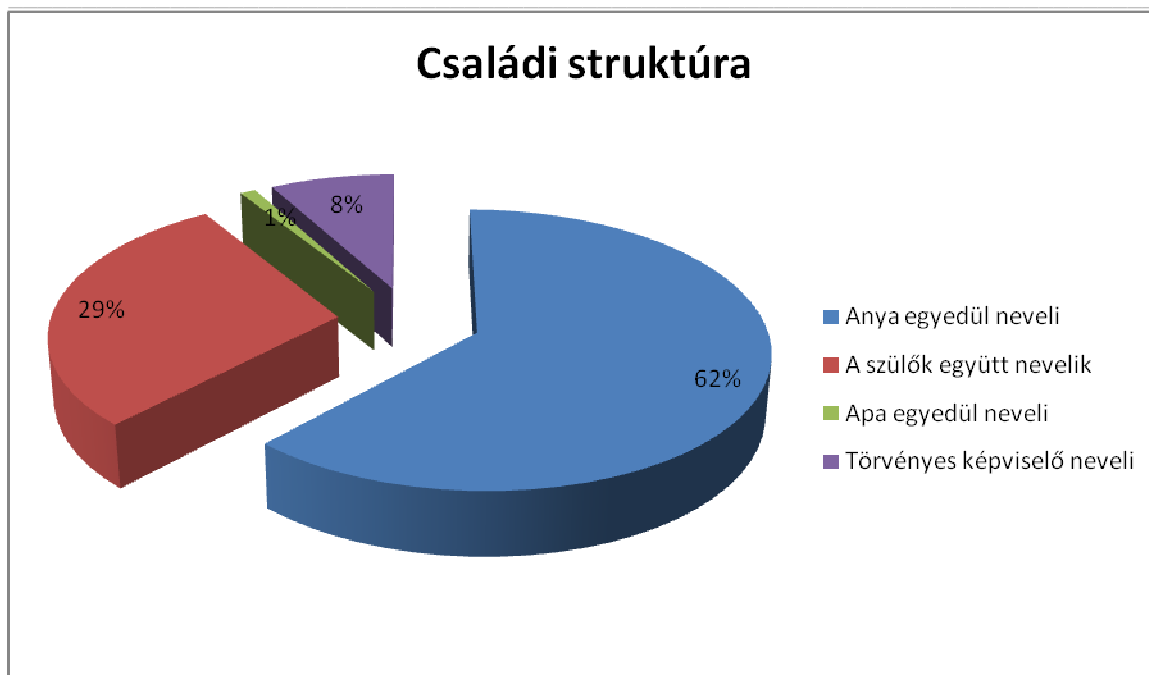
A gyermekek több mint fele az otthonába távozott. A gyermekek jelentős százalékánál ideiglenes hatályú lehelyezést és átmeneti nevelésbe vételt rendelt el a hatóság, egy esetben pedig nagykorúvá vált a gondozott gyermek.

Ellátó intézmények

Az ellátó intézmények az átmeneti gondozás ideje alatt nagyrészt kerületi óvodák és általános iskolák voltak. Az átmeneti otthon dolgozói közösen a szülőkkel együtt oldották meg a gyermekek vitelét és hozatalát. Az otthon családgondozója igyekezett felvenni a kapcsolatot az összes oktatási, nevelési intézménnyel, ahol a gyermekek napközbeni ellátása történt. Az átmeneti otthon együttműködése ezekkel az intézményekkel jónak mondható.

Ellátottak családjai

Az 52 átmeneti gondozásban részesülő gyermek 36 családból került hozzánk.

Igen magas arányt mutat a gyermeküket egyedül nevelő szülők száma, 32 gyermeket az anya, 1 gyermeket az apa neveli egyedül. Négy gyermeket gyám nevel, és 15 gyermeket a szülők együtt nevelik.

A családok jövedelme alacsony, gyakori, hogy nehéz körülmények között élnek. a szülők alul iskolázottak, leggyakrabban nyolc általános iskolai végzettségük van, ritka a szakmunkás illetve középfokú végzettség. Munkaviszonya több mint felének alkalmi munka, mindennemű szerződés nélkül. A legális jövedelmük többnyire saját jogú nyugdíjszerű és egyéb rendszeres ellátásból tevődik össze (rokkantsági nyugdíj, gyés, gyet, nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás). Mindez kihatással volt a térítési díjak fizetésére is, jellemző volt a térítési díjtartozás az átmeneti gondozások során.

Szabadidős program

A nyári szünetben a Szená-Torok kórusa által adományozott és a Horizont Alapítvány által nyert pályázati pénzből Balatonlellén táboroztattuk a gyereket. Hagyományainknak megfelelően minden fontosabb ünnep alkalmával kisebb ünnepséget rendeztünk a gyerekeknek. A Ferencvárosi Művelődési Központnak köszönhetően több alkalommal el tudtuk vinni a gyerekeket színházi előadásra. Egy alkalommal bábszínház előadást tartottak az otthonban melyre meghívtuk a IX/6 Bölcsőde apró népét is. Mikulás alkalmából szintén meglátogattak bennünket és egy kis zenés műsorral ajándékozták meg a gyerekeket. A születés és névnapok alkalmából kisebb meglepetésekkel köszöntöttük a gyerekeket. A szünetekben többször voltunk kirándulni, strandon, állatkertben, részt vettünk a válasz magadnak sportot rendezvényen. A programok tervezésében figyelembe vesszük a gyermekek vágyait, amelyeket a kéthetente tartott gyerek teamen van lehetőségük egyeztetni. A Kemény Dió alapítvány ebben az évben is támogatott bennünket a programok megvalósításban.

Az átmeneti otthon személyi és tárgyai feltételei

Személyi feltételek

A munkatársak személyében jelentős változás nem történt. Az I. számú csoportban egy kolleganőnk nyugdíjba vonult, de mellette továbbra is nálunk dolgozik és technikai feladatokat lát el. A II. számú csoportban a nevelői családgondozói feladatokat ellátó kolleganőnk 2012 novemberében szülési szabadságra ment, feladatit december végéig belső helyettesítéssel oldottuk meg, januártól pedig új kollega erősíti a csapatot. Egy dolgozó teljesítette a továbbképzési kötelezettségét.

Tárgyi feltételek

Az év során jelentősebb felújításra nem került sor. Szükséges kisebb karbantartási feladatok elvégzésére került sor.

A felügyeleti szervek ebben az évben nem végeztek vizsgálatot az átmenti otthonban.

A Taj alapú nyilvántartási rendszer működtetéséhez két kollega rendelkezik adatszolgáltatói jogokkal, kisebb nehézségektől eltekintve az adatszolgáltatás zökkenő mentes volt.

Ebben az évben több hallgatót fogadtunk hallgatókat, az ELTE szociálismunkás szakán tanulókat, Apor Vilmos Katolikus Főiskola szociálpedagógus hallgatóit, Wesley János Lelkészképző Főiskola szociálismunkás hallgatóit, akik intézménylátogatást tettek nálunk. Az előző évhez hasonlóan Patrona Hungariae Általános Isk. és Gimnázium 9. évfolyamos tanulói végeznek nálunk önkéntes munkát.

5. Intézmények ellenőrzése

A Gyermekjóléti Központban éves rendszerességgel zajlanak Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatal, valamint a Módszertani Gyermekjóléti Központ közös szakmai átfogó vizsgálatait és a fenntartó, Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának szakmai felügyeleti vizsgálatait. 2012-ben nem volt külső szervezeti ellenőrzés, a fenntartó Önkormányzat végzett átfogó vizsgálatot, melynek megállapításai megerősítették a Gyermekjóléti Központban eddig végzett munka helyes irányvonalát, s a kitűzött szakmai céljaink helyességét

A Ferencvárosi Egyesített bölcsődék Intézménynél a Kormányhivatal szakmai ellenőrzést tartott 2012. október 10-18-án.

Az Aprók háza bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek létszáma miatt nem kaptunk engedélyt a 100 férőhely teljes feltöltésére (egy SNI-s gyermek két egészséges gyermeknek felel meg).

Javasolták a bölcsődékben a nyílászárók fokozatos cseréjét. A Pöttyös és a Manólak bölcsőde udvarának tereprendezését, a bölcsődék kültéri játékainak bővítését.

Pöttyös és az Aprók háza bölcsőde egyes csoportjaiban lévő fürdőszobák folyamatos felújítását.

Budapest Főváros Kormányhivatala Budapest VI-VII-VIII-IX. kerület Népegészségügyi Intézete mind a négy részlegünkbe közegészségügyi ellenőrzést tartott, 2012. október 10-én és 18-án a Gyámhivatal felkérésére, a működési engedélyek felülvizsgálata miatt. Kifogás nem merült fel.

6. A jövőre vonatkozó javaslatok

Az önkormányzat a törvényi előírásoknak megfelelően biztosítja a Gyermekjóléti Központ működését, amely kiegészítő szolgáltatásokat is biztosít. A törvényben előírt szolgáltatások biztosítva vannak, így a jövőben az ellátási igények változását kell követni és figyelemmel kíséreni.

További feladat a szakmai munka fejlesztése, és a gyermekek részére nyújtott programok körének szélesítése.

A bűnmegelőzésre vonatkozó intézkedések megvalósítása érdekében szükséges a közterületi-felügyelet kiszélesítése, térfelügyelő rendszerek bővítése és üzemeltetése.

7. Bűnmegelőzés

Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

A bűnmegelőzés körében tehető lépések három csoportra oszthatóak:

1. szituatív bűnmegelőzés eszközök: nem kívánnak kormányzati beavatkozást, helyi szinten megvalósíthatóak („bűnre csábító” alkalmak számát csökkentik: pl. közterületek kivilágítása, középületek, parkok őrzése),
2. a bűnelkövetőkre irányuló eszközök, amelyek a bűnelkövetővé, vagy a bűnismétlővé válás veszélyét csökkentik,
3. a sértettre irányuló eszközök, amelyek a potenciális, vagy a már bűncselekmény sértettjévé vált személyeket érintik (pl. vagyonvédelmi eszközök használata).

Fentieknek megfelelően a bűnmegelőzés gyakorlatának súlypontjai az alábbiak:

1. a bűnelkövetővé válás megelőzésére szolgáló eszközök,
2. a szituációs bűnmegelőzés eszközei,
3. a közösségi bűnmegelőzés eszközei.

Lényeges kérdés, hogy a bűnmegelőzési tevékenységekben miként válik el az állami, önkormányzati és közösségi feladat- és felelősségvállalás.

Az Országos Bűnmegelőzési Program a bűnmegelőzés gyakorlati tevékenységében vezető szerepet tulajdonít az önkormányzatoknak és a kommunális politikában

megfogalmazottak mellett a következő területek súlyponti kiemelését tartja szükségesnek:

- szegénység és bűnözés,
- deprivált (szociálisan hátrányos társadalmi helyzetben lévő) fiatalok és városi bűnözés,
- családi erőszak,
- lakásbiztonság,
- fiatal felnőttek munkáltatása,
- várostervezés.

Az önkormányzat az állam és a közösség között helyezkedik el a bűnmegelőzésben való feladatvállalási kötelezettségében.

Alapadatai ellátásának módja eleve meghatározó a bűnmegelőzés szempontjából. Két nyilvánvaló példa erre:

- az oktatás és
- az ifjúságvédelem szerepe.

A társadalmi integráció esélyeit a megfelelő képzettség nagymértékben elősegíti. A fiatalok tanulási esélyeit a család anyagi helyzete, szülők iskolázottsága, lakóhely oktatási kínálata alapvetően meghatározzák.

Mindebből kitűnik, hogy a bűnözés megelőzésének alapja az oktatási rendszerben található: a hátrányos helyzetű, leszakadó tanulók problémáinak megfelelő kezelésében, illetve az iskolarendszertől kimaradók integrálásának lehetőségeiben.

A bűnelkövetés megelőzésében a gyermekvédelem és családvédelem kiemelkedő szerepe vitathatatlan, hiszen a deprivált családi háttér és a deviáns magatartás közötti komplex kapcsolat összetevőinek mindegyikére reagálni kell.

A Ferencváros Önkormányzata felismerve azt, hogy a közbiztonsággal kapcsolatban a helyben keletkező problémák feltárását és kezelését a helyi közösség tudja leghatékonyabban elvégezni, - mint Ferencváros lakóközösségének képviselője – vállalja a kerületi bűnmegelőzési tevékenység koordinációját, összehangolását.

Ennek érdekében:

- vállalja a rendőrséggel, civil és gazdasági szervezetekkel szoros együttműködésben, a lakosság bevonásával kialakítandó közösségi bűnmegelőzési modell létrehozásával és irányításával kapcsolatos feladatokat,
- saját szervezetét alkalmassá teszi ennek az együttműködési rendszernek a kialakítására és működtetésére,
- elsősorban a bűnmegelőzés terén feltárja a mindennapi önkormányzati feladatok ellátása során alkalmazható lehetőségeket, kialakítja e téren az önkormányzat különböző részlegeinek együttműködési mechanizmusait,

Összefogást szervez annak érdekében, hogy az összehangolt tevékenység:

- fékezze a bűnözővé válás folyamatait,

- fokozza a potenciális áldozatok védettséget,
- enyhítse a megtörtént bűncselekményekkel okozott károkat,
- akadályozza a bűnelkövetést,
- segítse a büntetett előéletű személyek társadalmi integrációját és ezzel akadályozza a bűnismétlést.

A bűnmegelőzés hosszú távú feladatainak meghatározásakor alapvető figyelemmel kell lenni:

1. A Középső-Ferencvárosban zajló tömbrehabilitáció pozitív hatásai mellett a rehabilitációval nem érintett területeken ebben a városrészben jelentkezik a legnagyobb problémahalmaz: roma lakosság nagy aránya, szegénység, iskolázatlanság, munkanélküliség, és magas bűnözési arány együtt jelentkező tények. A rehabilitációs területekről kiszorulókat ezt a problémahalmazt gyarapítják.
2. A kerületben van néhány jól meghatározható slumosodott terület, amelyek megváltoztatása hagyományos eszközökkel reménytelenül tűnik.
3. A Duna part fejlesztésével a belváros kihúzódik, az idegenforgalom megjelenésével számíthatunk az „exportált” bűnelkövetőkre és sértettekre egyaránt.
4. A szomszéd, bűnügyileg fertőzött kerületek (pl. VIII. kerületi prostitúció) hatásos védekezési módszerei (térfigyelő rendszer és koncentrált rendőri intézkedések) exportálják kerületünkbe a bűncselekményeket.

A kerületben is a fiatalok követik el a legtöbb bűncselekményt, a sértettek legnagyobb számban középkorú férfiak, akik leginkább félnek a bűnözéstől, az idős emberek.

8. Civil szervezetek részvétele az ellátásban

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata minden esetben igyekszik azon törvényi kötelezettségeinek eleget tenni, amely a lakosainak szociális biztonságát erősíti.

Így születtek meg a szociális törvény és a gyermekvédelmi törvény alapján a személyes gondoskodást nyújtó átmeneti ellátást biztosító ellátási szerződések.

Ezen szerződések a biztonságos ellátás érdekében meghatározott időtartalmúak és – általában – meghatározott férőhely „kivásárlást” is jelentenek. Finanszírozásukat akkor is kötelezően fenntartja önkormányzatunk, ha azon a férőhelyen pl. nem történik egész évben ellátás (tehát visszafizetési garanciát nem tartalmaznak a szerződések).

A civil szervezetek száma a kerületben 1989. óta ugrásszerűen megnőtt. Az önkormányzat kiterjedt kapcsolatot tart fenn a civil szervezetekkel (anyagi támogatások, pályázatok, kedvezményes helyiségbérlet, együttműködési-, támogatási-, ellátási szerződések).

Ezek a szervezetek továbbra is inkább a szabadidős programokban, a drogprevencióban és hajléktalanok ellátásában nyújtanak segítséget.

* * *